Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 131. szám. Szombat, május 13.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Akik kétszer halnak meg.

Budapest, május 12.

(v.) Az a politika, amelynek az alkotmányonkivüli állapot volt az eredménye és a klotür az ideálja, becsvágyóbbnak bizonyul, semmint gondoltuk volna. Nem éri be azzal, hogy egyszer már meghalt: erönek erejével ma másodszor is meg akart halni. Ezt a kivánságát Tisza Kálmán tolmácsolta a szabadelvü párt mai értekezletén, midőn a házszabályok módositásáról nyilatkozva, burkoltan bár, de azért eléggé érthetően ujra előhozakodott a klotür eszméjével. A közelmult holtteteme ujra vonaglani kezdett, jeléül annak, hogy még nincs eléggé agyonütve. Szükségessé vált tehát az ő másodszori kivégzése is. Az a politika, amely kétszer akar meghalni, ma ujból agyonüttetett. Ezt a kellemetlen, de mulhatatlan procedurát Széll Kálmán miniszterelnök végezte el, aki nemes lojalitással és kérlelhetetlen határozottsággal visszautasitotta az eltiprás politikájának váratlanul felujitott gondolatát s a többségnek zajos helyeslése közben tökéletesen kielégitőnek mondta a házszabályok módositásának ismert tervezetét, nem csupán azért, mert igy kivánja a paktum, hanem azért is, mert a megváltozott viszonyok közt semmi szükség nincsen továbbmenő rendszabályokra. Az uj korszak nyakon ragadta a réginek kisértetét s visszadobta oda, ahonnan kár volt felfáradnia: az alvilágba.

Nem tudjuk, naivság vagy bátorság volt-e Tisza Kálmán e fellépésének rugója. Ha naivság volt, akkor tulment azon a határon, amely kiméletet érdemel. Ha pedig bátorság, akkor tullépte azt a mértéket, amely a józansággal összefér. De akár naivság volt, akár bátorság, minden esetre vétett a lojalitás ellen. A szabadelvü pártban a vezérlet és a hatalom annak a politikának a kezére került, amely a parlamenti szólásszabadságnak csonkitását fölöslegesnek és kárhozatosnak vallja. Széll Kálmán politikája kizárja a klotürt, kizár minden jogcsonkitást és minden erőszakot. A kabinetalakitás előtt Széll Kálmán ezt azzal mutatta ki, hogy ellene fordult a klotürnek, a kabinetalakitás után pedig programmjával, amelyben az őt sajátosan jellemző erélylyel és őszinteséggel tárta fel kormányzati szándékait. Ez a programm világosan megmondta, mit akar az uj kormány és mit nem akar. S ama dolgok között, amiket nem akar, semmisem volt erősebben hangsulyozva, mint a parlamenti tanácskozásoknak klotür és elnöki karhatalom által való rendszabályozása. Sem Tisza Kálmánt, sem Pulszky Ágostont, sem senkit ezen a világon nem kényszeritette akárki vagy akármi e programmnak elfogadására. Ha inyükre volt a Széll politikája, bennmaradhathattak a többségben; ha nem volt inyükre, módjukban állott kilépni. Ezek az urak nem hagyták el a pártköteléket. Ebből rájuk nézve az a kötelesség következik, hogy fenntartás nélkül, szivvel-lélekkel csatlakozzanak az uj rendszernek kormányzati alapelveihez s elfogadják az uj programmot a maga egészében s minden részletében. Igy fogta fel a régi rendszer oszlopos embereinek a többségben maradását a közélet jóhiszeműségében jóhiszemüen megbizó közvélemény. Ám a szabadelvü párt mai értekezletének lefolyása azt mutatja, hogy ezek az urak elveik fenntartásával vetették magukat alá az uj rendszernek. A törvény, jog és igazság uralmát türik ugyan, de csak mint átmenetet a klotürre. Vagyis ráhelyezkedtek ugyan az uj kormányprogramm elvi alapjára, de csupán azért, hogy annál könnyebben és biztosabban támadhassanak ellene, mihelyt a kellő pillanatot elérkezettnek látják.

Tartunk töle, hogy ez a szándék nem fér meg a párthüséggel. Aki klotürt akar, az szemközt áll Széll Kálmánnal s nem mellette. Aki pedig nem áll Széll Kálmán mellett, azt ha még most nem feszélyezi, de előbb-utóbb feszélyezni fogja a pártkötelék. Minden meggyőződésnek megvan bizonyára a maga jogosultsága; de amely meggyőződés ellentétben áll a kormány politikájával, annak nem a többség soraiban kellene a maga érvényesülését keresnie.

Magáról a dolog érdeméről nem kivánunk ezuttal nyilatkozni; de néhány megjegyzést lehetetlen magunkba fojtani. Azt mondta ma Tisza Kálmán, hogy jöhet idő, amikor a nemzetiségek csinálnak majd obstrukciót s velük szemben a magyar államérdek teszi majd kivánatossá a klotürt. A magyar államérdeknek ez idő szerint Széll Kálmán a felelős öre. Ha Széll Kálmán nem tart ettől a veszélytől, akkor Tisza Kálmánnak sincs miért foglalkoznia ilyen eshetőséggel. Széll Kálmánban vagy bizik az ember, vagy nem. Aki bizik az ő erélyében és előrelátásában, annak kettőt kell feltételeznie: vagy azt, hogy Széll Kálmán már eleve bevágja az utját a nemzetiségek parlamenti terjeszkedésének, vagy pedig azt, hogy a parlamentnek a nemzetiségek által való elárasztása esetén is megtalálja a Széll-kabinet a helyes utját-módját a magyar államérdek feltétlen megörzésének. Akiben nincs bizalom Széll Kálmán irányában, az persze nem tartozik sem ezt, sem amazt feltételezni; de aggodalmait bajos lesz a szabadelvü pártban érvényesiteni. Meglepő hatást tett ránk az a paradox megjegyzése Tisza Kálmánnak, hogy éppen a jelenlegi béke alkalmas a klotür behozatalára, mert az ilyen rendszabályokat csakis olyan időben alkothatni meg, amikor a pártok között csekélyfoku a feszültség. Elmésnek elmés ez a felfogás, de kissé felületes. A béke azért vált lehetségessé, mert a többség uj vezére elejtette a klotürt. S az egyik döntő ok, amely kivánatossá tette a békét, az volt, hogy klotür nélkül váljék lehetségessé a békés kibontakozás. Igaz tehát az, hogy azért van béke, *mert* nincs klotür, s *a végből* van

TÁRCA.

Hidegvér.

— A *Budapesti Napló* tárcája. —

Irta: ***Henry Kistemaekers.***

DES BAROLLES, *55 éves, elegáns ur.*
LUCIEN, *27 éves, kissé fiatal.*
JEANNE, *Des Barolles felesége, 25—30 éves, finom, szép asszony.*

(Öt óra délután, *Lucien* lakásán. Az előkelően butorozott földszinti szobákba behatol a téli alkonyat. Csak a kandallóból kivilágló piros fény áraszt némi világosságot. *Jeanne* asszony már föltette kalapját, megkötötte fátyolát, s hazafelé indul. A küszöbön egy pillanatra habozva áll meg, összeborzad a künn süvitő fagyos széltől, kissé haragszik, aztán kilép az előszobába. *Lucien* kikiséri.)

Jeanne: Pá, édes!

Lucien: Mikor jön el megint? Hétfőn?

Jeanne: Hétfőn. De holnap ott lesz Brieuxéknél, ugy-e?

Lucien: Esküszöm, hogy ott leszek!

Jeanne: Szeretlek! (*Kinyitja az ajtót, s egy elfojtott kiáltást hallat*) Oh!...

(A lépcsőházban föltünik a férjnek, *Des Barolles* urnak alakja, amint fölhajtott prémes gallérral, zsebredugott kézzel, cilinderét a szemére huzva sétál föl és alá. Az arca ugy el van rejtve, hogy a cilinder alól éppen csak egy mosolygás látszik.)

Lucien (az ajtó mögül még nem látja a férjet, és Jeanne kiáltására felel): Hideg van?

Des Barolles: Egy kicsit. Brr! (*Szeliden viszszatolja feleségét az előszobába, maga is belép és becsukja maga mögött az ajtót.*) — Három fok! Olyan hideg szél fú, hogy az embernek majd hogy le nem fagy az orra. Borzasztó! Megengedi, kedves barátom, hogy egy kicsit fölmelegedjem? Jertek, fiaim... (*Gyöngéden megfogja őket, bemennek a kis szalonba.*) Oh, milyen szépen ég a kandallóban! Mily pompás láng! Képzeljétek, már egy félóra óta járkálok künn ebben a kétségbeejtő hidegben! A küszöb előtt strázsálok, abban a kellemetlen légvonatban, a havat meg egyre becsapkodta a szél a kapu alá. Brr!... Megfagyott a lábam, gyerekek, megfagyott! Egyébként nagyon szép ez a lakás, ahogy igy a homályban látom. És milyen jó meleg van benne! Bizony elkelne egy kis világosság. (*Gyufát, majd gyertyát gyujt.*) Ejnye, de szép... Pompás izlésre vall. És hogy van az, hogy én még soh'se láthattam ezt a müvészileg berendezett lakást? Ez ugyan nem szép tőletek... Mily remek pisztolyok!... csak Barcelonában láttam még ilyen fegyvert... emlékszik rá, Jeanne... a nászutunk alkalmával... Nem vettem meg akkor azokat a fegyvereket, de ennek különös története van. Egyszer majd elmesélem. De talán már elmesélte önnek a feleségem... Nem? Aztán nini, hát miért vagytok ugy meglepődve mindaketten?

(A lobogó gyertyaláng fényében remegve áll a bünös pár. *Jeanne* görcsösen kapaszkodik egy szék támlájába. *Lucien* emberfölötti erőfeszitést tesz, hogy zavaros agyában egy gondolat különváljék a többitől s hogy valamiképpen viselkedhessék.)

Jeanne (elhaló hangon): Jacques...

Des Barolles (nagyon gyöngéden): Mit óhajtasz, édesem?

Lucien: Uram, az isten szerelméért, hagyja már abba ezt a gunyolódást. Mondhatom, hogy kegyetlenül visszaél a helyzetével. Velem tehet, amit akar, a rendelkezésére állok. De egy asszony van itt közöttünk, egy asszony, aki szenved. Az olyan embernél, mint ön, az udvariasságnak mindig nagyobbnak kell lennie, mint a haragnak.

Des Barolles: Látom, hogy ön sokra becsül engem, kedves barátom. Köszönöm. Ez mindig jól esik.

Jeanne (izgatottan): Jacques... oh!... (*zokog.*)

Des Barolles (egyre szelidebben): Ejnye, ejnye, de tragikus maga! Most már én kérem, hagyja abba ezt a kis harmadik fölvonást. Könyörüljön meg egy emberen, aki nulla alatt három fok hidegben töltött egy félórát, s egy ajtót bámult, amely mögött kellemes melegben vitatkozott filozófiai eszmékről a felesége a legjobb barátainak egyikével. Gondoljon csak arra a regényre, amelyet egy ügyes iróember tudna ebből csinálni, ily cimmel: „Harminc perc egy férj életéből." Ne hullajtson könnyeket, édes Jeanne. S ön pedig, kedves barátom, ne játszsza nagyon is szép mondatokban hősszerelmesi szerepét. Ne legyünk nevetségesek. És csevegjünk...

Jeanne (zokogva): Ez gyávaság!... Oh, milyen gyáva!...

Des Barolles: Az vagyok, aminek lenni nem valami irigylendő dolog, ezt ön is tudja. Husz hónap óta vagyok az, gondolják meg, édeseim! Gondoljátok el, hogy én azt is elmondhatnám

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

béke, hogy ne legyen klotür. S aki azt inszinuálja ma a többségnek, hogy a békét a klotür megalkotására használja fel, az a többségből való kisétálásra szólítja fel mindazokat, akik a békés kibontakozás politikájáért küzdöttek a közelmult válságaiban: vagyis a volt disszidenseket, a volt nemzeti pártot s a szabadelvü pártnak volt békefrakcióját, amelynek élén Széll Kálmán állott. Ilyen tömeges consilium abeundi valóban erös dolog. Az önzést, amely Tisza Kálmánnak e szavait inspirálta, értjük; de csodáljuk, hogy a jóizlés nem fékezte ezt az indulatot.

Azt is mondta ma Tisza Kálmán, hogy lelkiismeretén akart könnyiteni, midőn hangot adott ez aggodalmainak. Mi is csak a lelkiismeretünkön könnyitettünk, midőn nyers őszinteséggel feltártuk azt a hangulatot, amelyet ezek az aggodalmak bennünk támasztottak. De ha már szó esett a lelkiismeretről, hadd legyen szabad végül még egy megjegyzést tennünk. Aki *lojális* politikát akar csinálni, az vigyázzon arra, hogy *későn* ne könnyitsen lelkiismeretén. Aki pedig *ügyes* politikát akar csinálni, annak arra legyen gondja, hogy ne *idő előtt* könnyitsen lelkiismeretén. Mi ugy érezzük, hogy a régi rendszer embereinek ez a mai szereplése vagy már késön, vagy még idő előtt jön. Az a politika tehát, amely e szereplésben nyilvánul, vagy nem lojális vagy nem ügyes. Egyéb mondanivalónk ez idő szerint nincsen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, május 12.

A főrendiház megküldte üzenetét a kuriai biráskodásra vonatkozó javaslat elfogadásáról. Az üzenet átvételére a képviselőház ma délelőtt formális ülést tartott.

Megragadta azonban az alkalmat *Pichler* Győző, hogy valamely formában igazolja azt a támadást, melyet a tarifa-interpelláció kapcsán Bajorország ellen intézett. Egy kicsit rá próbálta bizonyitani Bajorországra, hogy a nemzetközi szerződés körül nem járt el kellő lojalitással, de egyébként inkább az volt a mentsége, hogy ő nem is használt sértő kifejezést a velünk barátságos Bajorország ellen. Ehhez képest *Széll* Kálmán miniszterelnök ma csak arra szoritkozott, hogy ezt a magyarázatot tudomásul vette, de másképen megint kimutatta, hogy a Pichler szavait alig lehetett másra, mint sértésre magyarázni. Ilyenformán a kormánynak kötelessége volt a helyreigazitás.

A további munkarendből a miniszterelnök ma csak a házszabály-reviziót hozta szóba. Ennek tárgyalására a hétfői ülést hozta javaslatba, amikor egyuttal a miniszterek körülbelül egy tucat interpellációra fognak válaszolni. Bár ezt a miniszterelnök a napirend-javaslattal kapcsolatosan mindjárt bejelentette, *Ugron* Gábor szükségesnek látta az interpellációs válaszokban mutatkozó restanciákat felhozni. De *Széll* Kálmán miniszterelnök erre az egész Ház helyeslése közben felelhette, hogy ez a kormány nem keresett kinálkozó kibuvókat, hanem átvette elődjétől a válaszok kötelezettségét, sőt egész sor régi interpellációra már meg is felelt. Alig lehet tehát azzal vádolni, hogy nem respektálná kellő mértékben a parlamentet. Ezt Ugron Gáborral szemben ma *Polónyi* Géza is elismerte.

Holnap nincsen ülés.

A képviselőház ülése május 12-én.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Perczel* Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán, *Csáky* Ervin, *Hegedüs* Sándor, *Lukács* László, *Wlassics* Gyula.

(Jelentések.)

Elnök: Bemutatja a főrendiház átiratait a megszavazott törvényjavaslatokról és a miniszterelnök átiratát a szentesitett törvények tárgyában.

Schmidt Gyula előadó benyujtja a mentelmi bizottság jelentéseit.

Elnök: Megadja a szót napirend előtt *Pichler* Győzőnek személyes kérdésben.

(Napirend előtt.)

Pichler Győző: A minap a Vaskapu-tarifa ügyében interpellációt intézett a kereskedelmi miniszterhez, aki válaszolt is a hozzá intézett kérdésre, de a miniszterelnök mégis jónak látta a választ még utólagos nyilatkozattal is pótolni. Minthogy külügyi kérdésről volt szó, amennyiben az interpelláció egy barátságos viszonyban élő államot, Bajorországot támadta, a miniszterelnök nyilatkozatának jogosultságát nem lehet kétségbe vonni, de reflektálni óhajt e beszéd tartalmára, amelyben a miniszterelnök őt azzal vádolta, hogy támad a nélkül, hogy bizonyitana. Ő azt állitotta, hogy Bajorország megszegi a nemzetközi szerződéseket. Ezt be is akarja bizonyitani. Bemutatja *fotografiában* a regensburgi hidat, amelynek legszélesebb nyilása 10·7 m. szélességü, ugy, hogy a dunagőzhajózási társaság 14 méter szélességü hajói nem haladhatnak át rajta. Ezért lehetetlen a magyar hajóknak, hogy Ulm és Regensburg közt közlekedhessenek. Pedig a nemzetközi szerződések értelmében a dunai hajózás szabad. Bajorország nem segit a bajokon, mert különben a magyar gabona olcsón menne be az országba. Hivatalos okmányból olvassa fel, hogy a bajor kormányt ez a nyiltan bevallott szempont vezeti eljárásában. Hát nem flagráns sértése ez a nemzetközi szerződéseknek? (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A miniszterelnök azt a kifejezést imputálja neki: Bajorország keresi a tolvajt, aki maga is tolvaj! Ezt nem igy mondta; ahogy ő mondta, ugy azoknak a szavaknak nem volt sértő célzatuk, mert különben az elnök bizonyára rendreutasitotta volna őt.

Széll Kálmán miniszterelnök: Tán megengedi nekem a tisztelt képviselőház, ha különben is nem volna jogom hozzá, hogy pár szóval reflektáljak arra, amit Pichler képviselő ur mondott. Én beismerem azt, hogy szivesebben tettem volna felszólalásomat a t. képviselő ur jelenlétében, mint távollétében, mert nekem — és erről tanuskodhatik a t. képviselőház, — se nem természetem, se nem szokásom, se nem izlésem távollevőket támadni. De a tisztelt képviselő ur azon az ülésen nem volt jelen és én ezt a kérdést napokra, vagy hosszu időre nem halaszthattam. És igenis kötelességemben állónak tartottam azon szokásnál és azon szabálynál fogva, hogy a világ minden parlamentjében a legkényesebben vigyáznak arra, hogy jó viszonyban álló államokról miképpen emlékeznek meg és a sértéseket nemzetközi kérdésekben és külállamokkal szemben semmi parlamentben a megengedett dolgok közé nem sorolják...

Thaly Kálmán: *Kivéve az osztrák parlamentben!*

Széll Kálmán miniszterelnök: Kérem, most nem erről beszélünk; ha a t. képviselő ur akarja, erről igen is szivesen értekezem a t. képviselő urral, de most ez nem tartozik ide.

Ha valaki egy velünk jó viszonyban álló állam eljárását olyan szavakkal illeti, mint aminőkkel jellemezni Pichler képviselő ur jónak látta, akkor azt gondolom, hogy kötelessége annak, aki ez időszerint Magyarország kormányát és Magyarországot internacionális kérdésekben képviseli, azt szó nélkül nem hagyni. És ha én nem tettem rögtön, annak csak az az oka, mert a képviselő ur beszédének azon részénél helyemről elszólitottak, nem voltam jelen s ezt felszólalásom elején is mondtam. Ha az elnök ur hallotta volna azokat a kifejezéseket, meg vagyok arról győződve, hogy szó nélkül ő sem hagyta volna azokat.

De, t. képviselőház, azt nem fogadom el, amit a t. képviselő ur mond, hogy csak az elnöknek van joga ilyen kérdésekben megjegyzéseket tenni. Nem fogadom el azért, mert internacionális kérdésekben igenis joga van, bármikor és bárhol történjék, annak, aki a kormány élén áll és az országot képviseli, ilyen dolgokra reagálni. (Helyeslés a jobboldalon.) Nem is utasitottam a képviselő urat rendre, ahhoz nekem nincs jogom. Én csak elmondottam, hogy mit tartok arról, hogy ha valaki külföldi és velünk jó viszonyban álló államokról igy nyilatkozik.

Pichler Győző: *Melyek azok a szavak?*

Széll Kálmán miniszterelnök: Azt, amit a t. képviselő ur mond nekem, hogy máskor olvassam el, amit ő mond, visszafordithatnám; mert amit most nekem a t. képviselő ur imputál, azt nem is mondtam. Én ezt a két szót nem is használtam, hogy *izléstelen és tapintatlan*, ámbár elismerem, hogy használhattam volna, (Derültség jobbfelől. Mozgás a szélső baloldalon.) de nem használtam. Mit használtam? Én azt mondtam, hogy nem helyes, hogy nézetem szerint nem járja, nézetem szerint nem illik, nézetem szerint helytelen. És ezt fenntartom. Én elfogadom a t. képviselő urnak azt a magyarázatát, a mit akart adni, hogy bona fide adja. Én minden bona fides-szel tett magyarázatot szivesen fogadok; de a hogy a t. képviselő ur ezt a kijelentést tette — és ezt nem az esti lapokból vettem, hanem itt vannak most is kezemben jegyzeteim, vettem a Ház hivatalos tudósitójából, a hogy azt a képviselő ur tette, — én azt a kijelentést szó nélkül nem hagyhattam, azt részemről helyreigazitanom, visszautasitanom kellett.

Mit mondott a képviselő ur? Azt mondja, hogy Bajorországnak az eljárása a legnevetségesebb, mert beavatkozott. Először is tisztelettel azt jegyeztem meg, hogy a kereskedelmi miniszter ur az azelőtti napon már kijelentette, hogy nem avatkozott be. Szóvá tette, mint ez minden nemzetközi kérdésben szokásos, mint ezt egyik állam, ha a másikkal szerződéses viszonyban van, megteszi, ha azt hiszi és véli, hogy joga van kérdést tennie. De ez hagyján. A tisztelt képviselő ur azt mondja, hogy az az állam, amelynek eljárása a legnevetségesebb, szerződésszegő; és én azt hiszem, hogy egy itt jelen nem levő és magát nem védhető államról ilyent mondani talán még sem helyes. Objektive véleményt mondani van joga bárkinek egy kérdésről, de ily kifejezéseket használni nem helyes. Ez az egyik.

Beszédének folytatásában, ezzel nexusban a t. képviselő ur mit mond? Azt mondja: az az állam, amelynek eljárása a legnevetségesebb és amely a legflagránsabban szegi meg kötelezettségét, kérdezi, hol a tolvaj, és keresi a tolvaj. Ez igaz, hogy példabeszéd; de minden példabeszéd a maga vonatkozásában adja meg annak értelmét. Ha valaki a közéletben azt mondja, hogy ez szerződésszegő, és erre mondja, hogy kérdezi, hol a tolvaj és keresi a tolvaj, akkor nekem ezt vissza kellett utasitanom. Ez igy hangzott, igy volt betűről-betűre mondva és nekem kellett, hogy ez ellen felszólaljak.

De elfogadom igen szivesen azt a magyarázatot, amit a képviselő ur adott, hogy nem akart sérteni. Annál jobb. Hiszen a vita hevében gyakran ejtetnek szavak, amelyeket az illetők nem szándékoztak használni és ha valaki azt mondja, hogy nem szándékozott sérteni, én ezt elfogadom. Ha a képviselő ur igy kommentálta volna beszédének azt a

---

magamról: „nini, én legjobb barátom két gyermekének apja lehetnék.“ Ez némi melankoliával töltött el, miközben nagyon nagy gonddal elemeztem azokat a leveleket (mellesleg mondva, nagyon szép levelek), amelyeket oly pontossággal küldött a feleségemnek, hogy csak a legjobb véleménynyel lehetek az ön háztartása felől. Igen, önök szerették egymást! Megvallom, hogy gyávaság igy megzavarni ezt az inkább álmokra, mint törvényekre alapitott szerelmi kettőst, s belátom, hogy hibáztam. De fájdalom, az ideálból mindig vissza kell térni a rideg valósághoz. Hogy igy fejezzem ki magamat, a mi szivünk egy gummilapda, amely a magas régiókból visszahull a földre, és...

Lucien: Uram, nem vitatom, hogy önnek vannak jogai. Az én jogaim közül kiválasztom ezennel a házigazda jogát s kijelentem, hogy *máshol* mindig és bármiként rendelkezésére állok.

Des Barolles: Jó. Az én költői nyelvezetem untatja önt. Ezt se bánom... (*órájára néz*) ma este a klubban vacsorázom, dolgom van valakivel. Tehát végezzünk hamar, beszéljünk a dolog üzleti részéről. (*Száraz, határozott hangon.*) Ő nagyságát hozzám a házasságnak a válás behozatala óta megvéknyult szála köti. Gyerekünk nincs. Szóval banális viszony: egy ur, aki szerette a hölgyet s egy hölgy, aki nem szerette azt az urat. Ő nagysága megcsalt. Vagyis az erkölcsi fölfogás szerint mi megosztoztunk szeretőnkön, kedves barátom. Tehát...

Lucien: Az ön viselkedése méltatlan! Én..

Des Barolles: Csönd. Semmi frázis. Husz hónap óta az öné is, meg az enyém is. Ez alatt az idő alatt ő nagysága kerek százhuszezer frankomba került. Ez pontos és aprólékos számitások alapján, könyveim átvizsgálása után derült ki. A számlák megvannak. Százhuszezer frank. Ennek a fele, kedves barátom, hatvanezer frank. Tehát ön annyival tartozik nekem. (*Előveszi a tárcáját.*) Ime, itt van az előre elkészitett szerződés. Lesz szives aláirni. Ott egy irószasztalt látok. Kérem, irja alá. (*Odaadja neki.*)

Lucien (*kinos mosolylyal*): Ön határozottan szellemes ember, de az izlése...

Des Barolles (*az irószasztal felé tolja*): Irja alá, drágám, irja alá. No ne tegye magát nevetségessé a habozásával. Egy asszony előtt! Csak előkelően. Egyébként ugyis érzi, hogy ezt illik aláirnia. Irja alá, barátom. Mindenről gondoskodtam, hat hónapi ideje van a fizetésre. Lesz szives poitoui birtokára jelzálogkölcsönt fölvenni. Nagyon egyszerü.

Lucien: De uram...

Des Barolles (*nagyon szárazan*): Irja alá.

(Lucien kábultan veszi elő a tollat, s aláirja. Jeanne ezalatt tovább zokog, fuldoklik a karosszékben.)

Des Barolles: Köszönöm, kvittek vagyunk. Most pedig bocsásson meg, de távoznom kell, várnak. (*Összehajtja a papirt, zsebreteszi, s felesége mellett elhaladva, az ajtó felé megy.*) Ime, édesem, most van hatvanezer frank hozománya.

Jeanne (*hörögve*): Oh, Jacques... óh, óh!.. istenem!

Des Barolles: Ezt a kis pénzt jól megérdemelte. (*Lucienhez*) Isten önnel, édes barátom. Ez a mai fiatalság egy kicsit pazarló. Mondhatom, hogy az ön korában én nem engedtem volna meg magamnak ilyen drága lukszust... (*Távozik.*)

---

részét, nekem egy szavam sem lett volna hozzá. De én a Ház hivatalos tudósitójából vettem ki, jegyeztem ki beszédének ezt a részét és ennek oly értelme van, amely ide nem való és azért nekem azt vissza kellett utasitanom. (Helyeslés jobbfelől.)

Pichler Győző személyes kérdésben azt feleli, hogy ugy, ahogy ő mondta, szavai nem sértők, csak ugy sértők, ahogyan a miniszterelnök reprodukálta. Egyébként az ízlés dolgában mindenki önmagának legjobb birája. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

(A munkaprogramm.)

Elnök: Következik a napirend megállapitása. A miniszterelnök ur óhajt szólani.

Széll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Amint már ebben a Házban egyszer jelenteni bátorkodtam, talán a mult héten, azzal az inditványnyal kivánok a t. Házhoz járulni, hogy miután a főrendiház a kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalását immár befejezte, és ahhoz abban a szövegben, amelyben a képviselőház azt megállapitotta, hozzájárult és a törvényjavaslat a legközelebbi napokban legfelsőbb szentesités alá fog terjesztetni, méltóztassék a t. képviselőháznak elhatározni, hogy a házszabályok némely szakaszainak módositása tárgyában kiküldött bizottság jelentését napirendre tüzi. E jelentés tárgyalását kérném *a hétfői ülés* napirendjére kitüzni és azonkivül a miniszterek némely *interpellációra* adnának választ, amennyiben a hétfői ülés erre időt engedne. Kérem tehát a t. képviselőházat, méltóztassék elhatározni először azt, hogy tárgyalja a házszabályok reviziója ügyében kiküldött bizottság jelentését, másodszor pedig azt, hogy ennek a tárgyalását a hétfői napra tüzi ki. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

(Elintézetlen interpellációk.)

Ugron Gábor elfogadja a miniszterelnök inditványát, de hangsulyozza, hogy *tizenhat* olyan interpelláció van, amelynek benyujtói hónapokon át várnak válaszra. Most, amikor a házszabályokat revideáljuk, tán helyes volna, ha a szabályokat megtartanók és az interpellációkra 30 nap alatt választ adnának a kormány tagjai. Ilyen körülmények között valóban célszerü volna inditványnyal előállani, hogy a házszabályok idevágó rendelkezését szigoritsa a Ház.

Széll Kálmán miniszterelnök: Tisztelt képviselőház! Én természetesen általánosságban kifogást nem teszek, nem is tehetek arra, amit Ugron Gábor tisztelt képviselő ur mondott, mert a dolog érdemére és elvileg igaza van. Igenis, a házszabályok ezt a határidőt kitüzik és a miniszereknek ezt a határidőt respektálni kell, ha csak, ami néha előfordul, fontos okok és talán éppen annak a kérdésnek megvilágitása, amelyről szó van, önmaga nem teszik szükségessé, hogy talán kitolassék a határidő, amelynek tartama alatt a választ meg kell adni.

De kérem, ez a szemrehányás, t. képviselő ur, nem illetheti ezt a kormányt. Ehhez a kormányhoz még csak két interpellációt intéztek, amelyre a válasz még meg nem adatott, a többire a választ megadták. Tessék megnézni a napirendi jegyzéket, a 17. és 18. interpelláció az, amely ezen kormányhoz intéztetett és amelyre válasz még nem adatott; egyiknek sem mult el a harminc napja. A többi interpelláció az előző kormányhoz intéztetett, és azt a harminc napot nem lehetett többé betartani.

Kérem a képviselő urat, méltóztassék szivesen figyelembe venni, hogy talán e részben ez interpellácionális jog nagyobb respektálásával nem járhat el a kormány, mint ha nem is köti magát szigoruan a betűhöz, hanem azt mondja, hogy az előző kormányhoz intézett interpellációkat mind *átveszi* és kötelezi magát, hogy azokra válaszol. Ezzel, gondolom, tanubizonyságát adtuk annak, hogy respektáljuk az interpellácionális jogot és én már — a mint talán méltóztatik a képviselő urnak tudni — egy tucat interpellációra válaszoltam is, pedig ez talán egyik-másiknál nem lett volna kötelességem.

Ha kibuvni akartunk volna ez elől, meglett volna az alkalom, de nem tettük, hanem valóban liberális módon magyarázva a Ház minden tagjának azon jogát, mely az interpellálásban fekszik, én kötelességemnek tartottam, hogy a régi interpellációkra is feleljek és a Ház elnöke talán bizonyitványt ad nekem, hogy annak a konkrét illusztrálására, amit előbbi felszólalásomban voltam bátor inditványozni, én őt már kértem, hogy a hozzám intézett és még meg nem válaszolt többi interpellációra a választ hétfőn megadhassam és ezek közt lesz az is, amely április 15-én intéztetett hozzám és igy restáncia nem lesz. Ha a képviselő ur szives lesz ezt tekintetbe venni, akkor igazat fog nekem adni, hogy megteszszük mindazt, amire kötelezve vagyunk. (Helyeslés jobbfelől.)

Polónyi Géza: A miniszterelnök nyilatkozata teljesen korrekt és lojális. Ha a jövőben a kormány a szabályok által megszabott 30 napon belül nem válaszolhat, tartsa kötelességének a halasztásra a Ház engedélyét kikérni.

Kossuth Ferenc: Visszavonja a Bánffy-kormányhoz intézett interpellációját a monarkiánk és Németország közt felmerült differencia ügyében, mert nevetséges volna, ha most adna választ a kérdésre a kormány, a mikor az interpelláció rég idejét multa.

Elnök: Kimondja a határozatot, hogy a Ház elfogadja a miniszterelnök inditványát.

Az ülést tizenkettedfél órakor bezárja.

BELFÖLD.

Az adóemelés ellen. A belvárosi polgárság akciójára megmozdultak a fővárosi kereskedők és iparosok testületei is, hogy tiltakozzanak az adókivető hivatalos közegek tulbuzgósága ellen. A budapesti kereskedelmi és iparkamara a tervezett adófelemelés ellen beadványt intézett *Lukács* László pénzügyminiszterhez.

Abban a feliratban a kamara utal a panaszok nagy számára, amelyek az adófelemelés ellen beérkeztek. Ezek az adóemelések meghaladják a 200—300 százalékot. Az ily felemelések nemcsak gazdasági szempontból megokolatlanok és képtelenek, hanem minden észszerü adókezelést egyszerüen kompromittálnak. Utal a kamara egy előbbi felterjesztésre, amelyben adatokkal igazolta, hogy a III. osztályu kereseti adó elviselhetetlen, hogy Magyaorgszágot kivéve sehol sem alkalmaznak 10% magas adókulcsot, különösen akkor, amikor ez az adó az adófizető közterheinek csak egy részét képezi. Azt a kérdést veti fel a kamara, hogy mi tette szükségessé az egyenes adók fokozását. És amikor ezt teszi, hivatkozik *Lánczy* Leónak, a kamara elnökének az alakuló ülésen elmondott beszédére, amelyben a gazdasági helyzetet kedvezőtlennek találja, és konstatálja, hogy az utóbbi években ipari fejlődésünk csekély és szegényes, hogy csak szórványosan keletkeztek iparvállalatok, és hogy valódi ipari lendületről szólni alig lehet. Ilyen körülmények között megokolt volt a fővárosi kereskedőknek és iparosoknak az a kérése, hogy az adóterhek leszállittassanak. E helyett a fővárosi adófelügyelőség 2—300 százalékal emeli az adót. Megemlit konkrét példákat, ahol a kedvezőtlen viszonyok között fenntartott kézmüárukereskedést ugy akarja tönkretenni az adófelügyelőség, hogy egy közepes kézmüárukereskedésnél 1560 koronáról 6000 koronára javasolja az állami kereseti adó felemelését. A borkereskedőkkel — akiknek a jelenlegi kedvezőtlen helyzete elég ösmert — ugyanigy bánt az adófelügyelőség. De ugyanez történt még nagyszámu kereskedővel, ugy, hogy a konkrét esetek felsorolása egyszerüen lehetetlen. A kamara végül kijelenti, hogy ezek az adófelemelési javaslatok az üzleti viszonyok ismeretének teljes hiányán alapulnak és hogy jóelőre kizártnak tartják azt a lehetőséget, hogy az adókivető bizottságokban annak idején megfelelő adótételek lehessenek kiszközölhetők. Arra kéri tehát a minisztert, hogy a kérdéses javaslatot helyezze hatályon kivül és utasitsa a kerületi adófelügyelőségeket helyes és megfelelő ujabb javaslatok kidolgozására.

A belvárosi népgyülés deputációja holnap délelőtt tisztelgeg *Lukács* László pénzügyminiszternél. Mint a *Keleti Értesitő* cimü kőnymatos jelenti, a polgárság mozgalmának *meglesz az óhajtott eredménye*. A *pénzügyminiszter* elitélte az adókivetés körül észlelt tulbuzgóságot és ma este a szabadelvü párkörben nehány képviselő előtt odanyilatkozott, hogy *közvetlenül intézkedni fog az iránt, hogy a sérelmeseknek talált adóemelések* a méltányosság és igazságosság szemmeltartásával *leszállittassanak*.

Pártértekezlet. A függetlenségi párt *Kossuth*-csoportja ma délután 5 órakor *Kossuth* Ferenc elnöklete alatti értekezleten tárgyalás alá vette a házszabályrevizióról szóló törvényjavaslatot. *Kossuth* elnök előterjesztette a paktum szerint megállapitott pontokat, amelyeket az értekezlet vita nélkül elfogadott. A Ház hétfői ülésén *Kossuth* Ferenc fogja tolmácsolni a párt álláspontját. *Kossuth* végül bejelentette, hogy az elnökség uj, tágas párthelyiséget bérelt a Józsefkörut 31/b szám alatt, ahova a párt augusztus elsején fog beköltözni.

Cáfolat. A *Bud. Tud.* közlése szerint, egy esti lapnak az a hire, mintha *Széll* Kálmán miniszterelnököt a király ma Gödöllőn fogadta volna, *teljesen alaptalan*. A miniszterelnök a mai nap folyamán a székesfővárosból nem távozott és igy a király nem is fogadhatta.

— **Pótsorozás.** A honvédelmi miniszter a május havi és junius 5-iki elmaradt utóállitások pótlásául elrendelte, hogy az állandó sorozó bizottságok junius 20-ikán kivül még 12-én és 27-ikén, juliusban pedig 5-én és 20-án kivül a szükséghez képest még 12-ikén is üljenek össze és müködjenek. Az intézkedést azt tette szükségessé, hogy az idei fősorozás a rendes időben nem volt végrehajtható.

Beszámoló. *Rónay* János perjámosi képviselő a napokban tartotta beszámolóját választókerületében, mely alkalommal *Bogároson*, *Csatádon* és *Nagy-Jécsán* tartott beszédet. A választó polgárság, a volt nemzeti pártiak is nagy örömmel fogadták képviselőjüket, és biztositották változatlan bizalmukról.

A házszabályok módositása.

— A szabadelvüpárt értekezlete. —

Budapest, május 12.

Az országgyülési szabadelvüpárt báró *Podmaniczky* Frigyes elnöklete alatt tartott mai értekezletén tárgyalás alá vette *a házszabályok módositása* tárgyában kiküldött bizottság jelentését, melyet *Horánszky* Nándor előadó elfogadásra ajánlott annak kijelentésével, hogy teljesen megfelel a paktumos megállapodásoknak s a Ház munkaképessége szempontjából is javitásokat foglal magában.

Tisza Kálmán szólt elsőnek a javaslathoz. A Horánszky által előterjesztett házszabálymódositásokhoz hozzájárul, de lelkiismeretének megnyugtatása végett kénytelen egy kijelentést tenni. A házszabályoknak javasolt módositása kétségtelenül haladást jelent az eddigi állapothoz képest, de — a nélkül, hogy a multra visszatekintene, sőt minden vonatkozás nélkül a közelmultra — kötelességének tartja kijelenteni, hogy a mostani idő, a midőn a politikai szenvedélyek nincsenek izzásban, alkalmas volna arra, hogy *gondoskodjunk a házszabályoknak olyan messzebbmenő módositásáról*, amely a parlament munkaképességét, a *magyar* állam érdekében *minden eshetőségre biztositsa*. Ismétli, hogy nem akar vonatkozni a közelmultra, de jöhet olyan eshetőség, a mikor a parlament munkaképességét a magyar állam ellen irányuló célzattal akarják majd megakasztani. És mivel az ilyen eshetőség ellen való gondoskodásra nem alkalmas az olyan idő, amelyben izzók a politikai szenvedélyek, ezért tartotta volna szükségesnek azt, hogy a mostani nyugodt időt használják fel a jelzett eshetőségek ellen való biztositékok megalkotására. Pro nunc egyébiránt elfogadja az előadó javaslatát.

Horánszky Nándor elismeréssel fogadja, hogy Tisza Kálmán hozzájárul a javasolt módositásokhoz. Ezek a módositások paktum szüleményei, de e mellett megfelelnek *minden* követelménynek, amely a parlament munkaképessége szempontjából támasztható. *Nem tartja szükségesnek*, de kivánatosnak sem, hogy a *mostani viszonyok között* olyan eshetőségekre vessünk ügyet, amelyek a *mostani viszonyokkal semmi összefüggésben nincsenek*. (Helyeslés.) Ezt szükségesnek tartja kiemelni és nagyon sajnálatosnak tartaná, ha ilyen továbbmenő, a jövő eshetőségeire vonatkozó szempontok a képviselőházban szóba kerülnének. (Élénk helyeslés.)

Pulszky Ágost nem hallgathatja el azt a meggyőződését, hogy a módositások üdvösek ugyan, de idők folytán nem lesznek elégségesek.

Széll Kálmán miniszterelnök kielégitőknek tartja a módositásokat és kéri a párt tagjait, hogy ne csak azért érjék be ezekkel, mert a paktum igy szól, hanem azért is, mert *semmi szükség sincs arra, hogy ezeken a módositásokon akár most, akár a belátható jövőben tulmenjünk*. Ezek a módositások magukban foglalják, egy *lényegtelen* pont kivételével, mindazt a kivánságot, ami a békealkudozások közben a szabadelvüpárt részéről fölmerült. A szabadelvüpártnak minden posztulátuma kifejezésre jut ezekben a módositásokban. (Elénk helyeslés.) Igazán nem volna célszerü most messzebbmenő módositásokról elmélkedni, amelyeknek a szükségessége az adott politikai helyzetben semmivel sem okolható meg. (Élénk helyeslés.) Őt magát is megnyugtatja az, hogy Tisza Kálmán ez idő szerint nem javasol továbbmenő módositásokat és kéri, hogy a párt ugy itt, mint a Házban érje be ezekkel a módositásokkal, amelyek az eltérő álláspontoknak helyes és minden tekintetben kielégitő összeegyeztetését jelentik. (Zajos helyeslés.)

Az értekezlet ezek után egyhangulag elfogadta a bizottság előterjesztését.

KÜLFÖLD.

A nagy leleplezés.

Budapest, május 12.

Mikor Cuignet százados a hadügyminisztérium megbizásából és természetesen a vezérkar beleegyezésével hétszeres hamisitással és egyéb erkölcsi fogyatkozásokkal vádolta a semmitőszék előtt Du Paty de Clam ezredest, az egész Dreyfus-pör főfő-mozgatóját, azt mondtuk erről a hirhedt emberről, hogy ime ő az utolsó áldozat. A vezérkar egymás után pusztitja el a maga leghasznosabb embereit. Amint a generális urak nyaka körül szorosabbra huzódik egy kicsit a hurok, odadobnak bünbakul egy-egy alárendeltet, aki az ő parancsaikra hazudott, rágalmazott, iratokat sikkasztott és hamisitott s valami módon nyakát szegik, hol borotvával, hol a nélkül. Henry és Esterházy után Du Patyn volt a sor, akinek Cuignet volt a kirendelt hóhérja. Ki hitte volna akkor, hogy nemsokára Cuignet, a büszke, hetyke százados, ki vállveregetően nagy szánakozó elnézéssel beszélt egy-egy generálisról és rosszhiszeműséggel vádolta Franciaország kormányának azt a legfontosabb osztályát, amely a külfölddel szemben egyedül képviseli Franciaországot, szintén sorra kerül mihamarabb és kénytelen lesz levetni a csillogó vállrojtokat, amelyeket méltatlanul viselt? Pedig az történt. Nem Du Paty volt az utolsó áldozat, sőt nagy elégtételt szolgáltattak neki. Mint Esterházyt, őt is kicsapták a hadseregből, de kicsapták utána a mai szent napon *Cuignet* századost is.

Még pedig sippal, dobbal, nagy zenebonával. Mióta a semmitőszék büntető tanácsának vizsgálati aktái köztudomásra jutottak, napról-napra kiderült a vezérkarról és hűséges famulusairól, hogy tudva hazudtak és rágalmaztak, a Dreyfusre nézve kedvező vallomásokat elnémitották, a Dreyfusre nézve kedvező körülményeket agyonhallgatták, a Dreyfusre nézve kedvező irományokat elsikkasztották, megsemmisitették vagy meghamisitották; azonkivül alkalomadtán indiskréciókat követtek el a szolgálatukra álló sajtóban. Mindez egymásután, sorozatosan lepleződött le; de olyan leleplezésben, olyan nyilvános meghazudtolásban még nem volt részök, amilyen ma érte őket az ország első foruma előtt, a képviselőházban. Az áldozat ezért egyelőre Cuignet, aki ugyanazt tette, mint a többiek, hamisan vallott és rágalmazott, mikor pedig rágalmát a torkára forrasztották, indiskréciót követett el s egy birónak, az ismeretes *Grosjean* versaillesi törvényszéki elnöknek a segitségével a Petit Journalban aktákat tett közzé, de olyan megcsonkitásokkal, amelyeknél fogva a külügyminisztérium eljárása gyanusnak tünhetett föl. Delcassé külügyminiszter, aki a gyanusitást nem türi, előbb a semmitőszék előtt hazudtoltatta meg a hadügyminisztérium famulusát, ma pedig a képviselőház előtt mutatta be őt és megbizóit a kellő világitásban.

Ez a leleplezés talán megadta végre a kegyelemdőfést a vezérkarnak. Ez az, amitől *Freycinet* félt, kinek az egisze alatt a Cuignet-féle incidens kezdődött; ez az a vihar, amelynek a szele elől a fehér egér vagyis inkább patkány otthagyta a sülyedő hajót. A revizió ellenségei szintén érezték ezt s ezért inditottak már korábban hajszát Delcassé külügyminiszter ellen s igy tették közzé a Freycinet és Delcassé közt a Paléologue-Cuignet-féle ismeretes vitára vonatkozó levélváltást — természetesen a maguk módja szerint egy kicsit meghamisitva. De ezuttal rajtavesztettek. Delcassé, a nagy leleplező mindent elmondott és a képviselőház ámulva hallgatta és neki adott igazat.

Ime a mai szerfölött érdekes tudósitások:

(Cuignet elcsapása.)

Páris, május 12.

A *Petit Journal* a *Cuignet-Paléologue*-féle vitára vonatkozólag *Freycinet* hadügyminiszter és *Delcassé* külügyminiszter közt folyt levélváltást tesz közzé, amelyből az tünik ki, mintha Delcassé elismerte volna, hogy Paléologue nem járt el egészen korrektül.

Ennek következtében a mai minisztertanácsban *Loubet* elnök *Krantz* hadügyminiszter előterjesztésére aláirt egy dekrétumot, amelylyel *Cuignet századost nyugdijazza.*

Páris, május 12.

Cuignet százados hirtelen nyugdijazása nagy feltünést kelt, annyival inkább, mert az ő vallomásai tudvalevőleg nagyon terhelők voltak *Paty de Clamra.* Cuignet maga vallotta meg, hogy ő juttatta el a *Petit Journal*hoz Freycinet és Delcassé levélváltását. (*nwt.*)

(A leleplezés.)

Páris, május 12.

A képviselőház mai ülésén *Viviani* (szocialista) interpellációt jelent be a Paléologue-Cuignet-ügyben *Delcassé* és *Freycinet* miniszterek között váltott levelek közzétételéről és azt kérdezi, hogy ezek a levelek hitelesek-e.

Krantz hadügyminiszter azt válaszolja, hogy a levelek ma reggel megjelentek a *Petit Journal*ban. Cuignet önszántából eljött hozzá és elmondta, hogy *ezeket a leveleket vasárnap átadta egy barátjának, Grosjean versaillesi törvényszéki birónak*, aki azután közölte a leveleket a *Petit Journal*lal. (Nyugtalanság. Élénk tiltakozás.) A hadügyminiszter hozzáteszi, hogy a *kormánynyal egyetértőleg fölmentette Cuignet századost a tényleges szolgálat alól.* (Helyeslés.)

Delcassé külügyminiszter azt mondja, hogy a leveleket *hézagosan és csonkán közölték.* (Ellentmondás jobbról.) Azt mondják, hogy Freycinet lemondását a külügyminisztérium és a hadügyminisztérium között támadt nézetellentét okozta, de ezzel szemben Freycinet maga nyilatkozott lemondásának okairól. (Ellentmondások jobbról. Helyeslés balról.) A miniszter azután elmondja, hogy ő a pörnek melyik stádiumában utasitotta *Paléologue*-t, hogy a semmitőszéket fölvilágositsa. *Cuignet* akkor kétségbe vonta a külügyminisztérium jóhiszeműségét, mire ő *levelet irt Freycinetnek*, amelyben azt kivánta, hogy *Cuignet adjon irásban felvilágositást. Cuignet* erre azt válaszolta, hogy *nem akarta kétségbe vonni* a külügyminisztérium jóhiszeműségét és sajnálkozását fejezte ki a miatt, hogy nyilatkozata nyilvánosságra került, de *állitását visszavonni nem akarta.* Erre a miniszter *ujra irt Freycinet*nek és arra utalva, hogy minisztériuma nem kapta meg a kellő elégtételt, azt kivánta, hogy az aktákat terjesszék a semmitőszék elé, hogy a semmitőszék döntse el, hogy a vitás táviratnak melyik forditása a helyes. (Helyeslés.)

Lasies egyenest meginterpellálja a minisztert ebben az ügyben. (Nyugtalanság.)

Delcassé külügyminiszter tagadja, hogy Paléologuenak utasitást adott arra nézve, hogy mit valljon. Ő csak azt akarta, hogy Paléologue tegyen bizonyságot róla a semmitőszék előtt, hogy a *külügyminisztérium jóhiszemüleg járt el.* (Nyugtalanság több oldalon.) *Panizzardi* táviratának a külügyminisztériumban készült második forditását áprilisban készitették és *Chanoine*nal, *Cuignet*vel és *Paléologue*gal aláiratták. (Hosszantartó mozgás. Helyeslés balról.) *Ez az a forditás, amelyet a külügyminisztérium 1894-ben átadatott a hadügyminisztériumnak.* Cuignet gyanusitása tehát teljesen tarthatatlan, mert *maga is elismerte a külügyminisztérium forditásának a helyességét.* (Élénk helyeslés.)

(Bizalom a kormánynak.)

A nacionalisták és antisemiták csatalova, *Lasies* nem nyugodott bele a külügyminszter és az uj hadügyminiszter nyilatkozataiba s hevesen megtámadja őket. Azt mondja, hogy egészen másként bánnak Cuignet századossal, mint azzal a tüzérszázadossal, aki egy *Lausanne*ban megjelenő német-barát folyóiratba a francia hadsereget sértő cikkeket irt.

Krantz hadügyminiszter azt válaszolja, hogy erről a dologról a hadügyminisztériumnak még nincs hivatalos tudomása.

Lasies azt mondja továbbá, hogy *Delcassé* nem olvasta fel egészen a közte és *Freycinet* között folyt levélváltást. Beszéde folyamán ismételten lármás jeleneteket idéz elő, különösen mikor szemére veti a kormánynak, hogy a *hadseregnek nem szerez tiszteletet.*

A vita berekesztése után a képviselőház az egyszerü napirendet, amelyet *Dupuy* miniszterelnök nem fogadott el, 417 szavazattal 115 ellenében elvetette és 389 szavazattal 64 ellenében olyan napirendet fogadott el, amelyben a *kormánynak bizalmat szavaznak.*

(A provokált külügyminiszter.)

Páris, május 12.

A képviselőház ülése után *Lasies* segédeket küldött *Delcassé* miniszterhez, hogy számon kérjék tőle a szószéken mondott következő szavakat:

— *A sértéseket és bántalmakat, amelyekkel illettek, lábbal ruaom vissza. Méa arra sem igen méltók.*

Delcassé azt válaszolta Lasies segédeinek, hogy a képviselőházban *mondott szavaihoz nincs mit hozzáfüznie és vonakodott segédeit megnevezni.*

Páris, május 12.

Hogy az antirevizionisták milyen fegyverekkel küzdenek *Delcassé* külügyminiszter ellen, mutatja a *Journal* következő közleménye is:

Mikor *Marchand* kisérője, *Baratier*, október végén *Párisba* érkezett, hogy Delcassének jelentést tegyen Fasodáról, *Delcassé* azt mondta neki:

— Mikor látták, hogy tulnyomó hatalommal állnak szemközt, vissza kellett volna vonulniok.

Baratier: De a katonai becsület!

Delcassé (vállat vonva): Katonai becsület!

Baratier erre fölállott, meghajtotta magát és távozott. Delcassé, hogy megbékitse, másnap dejeunerre hivta, de Baratier visszautasitotta a meghivást. Erre aztán parancsot kapott, hogy térjen vissza Afrikába.

Ez a közlemény épp most, midőn Marchand hazatérőben van s nagy ovációval akarják fogadni, igen alkalmas arra, hogy a külügyminisztert a közvélemény előtt befeketitse.

(Dreyfus magánélete.)

Páris, május 12.

A *Figaro* az egész Dreyfus-ügy tárgyalását egybefoglaló tudósitásában, amely előadói jelentésnek is beválik, kivonatosan közli *Lépine* volt rendőrprefektusnak a semmitőszék egyesitett tanácsai előtt tett vallomását.

— A hadügyminiszter, mondja Lépine, — 1894-ben engem mint rendőrprefektust megkért, hogy kutassam *Dreyfus magánéletét, költekezését, nőkkel való ismeretségeit és kártyaklubokkal való összeköttetéseit.* Ezt a kérést akkor intézték hozzám, mikor a hadügyminisztérium saját külön embere már kutatta a dolgot. Én ugy véltem, hogy ennek az embernek a jelentése talán tulzott és beható nyomozást rendeltem el. Az a *két jelentés*, amelyet aztán tettem, olyan *cáfolhatatlan* volt, amilyet csak gondolni lehet. A Portalis-ügy óta különös figyelmet forditottam a kártya-klubbokra és föltétlen bizalmat érdemlő megbizottak utján módomban volt a legtökéletesebb értesülést szerezni a kártya-klubbokban történt dolgokról. A legszorgosabb kutatások alapján határozottan állithattam tehát, hogy *Dreyfus soha egyetlen egy kártya-klubba nem járt és egyáltalában nem is kártyázott. Nem lehettek tehát kártya-adósságai.* Ha ilyesmit állitottak róla, akkor nagyon felszinesen nyomoztak. Itt nyilván személy-tévesztésről van szó. Ami Dreyfusnak a nőkkel való ismeretségeit illeti, erről *bizonyosat* nem lehet mondani, de föltéve, hogy csakugyan volt egy-két nővel viszonya, amint kinyomozták, mindenesetre jelenthetem azt, hogy azok *nem megvásárolható nők voltak.*

A hadügyminiszter kérését *Henry* alezredes hozta volt el nekem és ugy emlékszem, hogy jelentésemet neki adtam át. A jelentés fogalmazványa most is meg van a rendőrfőnökségen, a honnan kikérhető.

A *Figaro* megjegyzi, hogy *Henry* Lépinenek a jelentését *sohasem terjesztette* föl, hanem egyszerüen *elsikkasztotta.* Tudjuk pedig a tábornokok szájából, hogy Dreyfust mint adósságba merült kártyást és hirhedt nők barátját itélték el.

(Dreyfus hazahozatala.)

A *Petit Bleu* jelentése szerint egy csapat katonaság Caynneba indult, hogy Párisba hozza Dreyfust, ha a semmitőszék helyt ad a revizionak. A *Gaulois* azt hireszteli, hogy a semmitőszék néhány nappal később fogja tárgyalni a Dreyfus-ügyet, mint eddig hitték.

(Duruy rehabilitása.)

Krantz hadügyminiszter, ki Cuignet századost, Freycinet megbizottját és szócsövét, nyugdijaztatta, egy másik intézkedéssel is rácáfol hivatalbeli elődjére. Ma elrendelte, hogy *Durny* tanár *most 15-én ujra megkezdhesse előadásait* az Ecole politechniqueben.

(Katonák panasza.)

A Havas-ügynökség jelentése szerint *Jacquey* tábornok képviselő legközelebb meg akarja interpelláni *Lebret* igazságügyminisztert amiatt, hogy miért nem büntetnek meg bizonyos lapokat, amelyek a *hadsereget sértegetik.*

HIREK.

Budapest, május 12.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Május 15-én uj előfizetés nyilik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább

— **Személyi hír.** Dr. *Berzeviczy* Albert országgyülési képviselő olaszországi utjából visszaérkezett a fővárosba.

— **A cári pár az angol királynőnél.** A *Daily Telegraph* ugy értesül, hogy a cári pár augusztus végén, vagy november elején meglátogatja *Viktória* királynőt. Ezután Darmstadtba mennek, ahol egy hónapot szándékoznak eltölteni.

— **Báró Lipthay Béla.** Báró *Lipthay* Béla ma reggel óta ravatalon fekszik a Várkert-rakpart második szám alatt levő palotájában. A főváros összes köreiben mély és általános részvét nyilvánul a derék főur iránt, aki testestül-lelkestől hü embere volt a fővárosnak s akinek nevéhez nem egy alkotás füződik. A gyászházban ma kondoleáltak:

Széll Kálmán miniszterelnök, *Wlassics* Gyula közoktatási-, *Darányi* Ignác földmivelési- és *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter, továbbá báró *Harkányi* Frigyes, gróf *Zichy* Nándor, *Lánczy* Gyula egyetemi tanár, gróf *Gyürky* Ábrahám, özvegy *Teleki* Sándorné grófné, gróf *Teleki* Tibor, özvegy *Degenfeld* Gusztávné, *Bethlen* Anna grófkisasszony, *Zichy* Nándorné grófné, *Hunyady* László grófné, gróf *Andrássy* Géza, *Tisza* Kálmánné, gróf *Andrássy* Aladár és neje, gróf *Széchenyi* Gyula, *Csávossy* Béla, *Belicska* Béni, lovag *Ybl* Lajos, *Máday* Izidor miniszteri tanácsos, *Klobusiczky* Iván s még többen.

A tanácsban ma *Deák* Ferenc mauzoleuma közelében diszsirhelyet ajánlott fel az elhunyt számára s a tanács ülésén *Matuska* alpolgármester a hála őszinte hangján emlékezett meg az elhunytról. A vöröskereszt-egyesület II. kerületi választmánya elnökét gyászolja a megboldogultban. A központi igazgatóság nevében *Schlauch* Lőrinc bíboros püspök, alelnök és *Schvartzer* Ottó főmegbizott részvétiratot küldtek a Lipthay-családhoz. A temetés holnap délután két órakor lesz.

A család a következő gyászjelentést adta ki halottjáról:

Özvegy kisfaludi báró *Lipthay* Béláné, született Mack Amália, a saját, ugy unokaöcsese báró *Lipthay* Frigyes és neje, valamint gyermekeik Jolántha, Sarolta, Ilona, Eszter, Magda és Vera és illetőleg férjeik, gyermekeik, mint az összes rokonság nevében is fájdalommal megtört szivvel jelenti forrón szeretett férje, méltóságos kisfaludi *Lipthay Béla báró ur*, a főrendiház örökös tagja és Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottsági tagjának stb. Budapesten e hónap 11-ikén hajnali két órakor rövid szenvedés után, életének 73-ik és boldog házasságának 37-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme e hónap 13-ikán délután két órakor fog a II. kerület Várkert-rakpart 2. szám alatt levő lakásán a római katolikus egyház szertartása szerint beszenteltetni s a Kerepesi-ut melletti sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent-miseáldozatok e hónap 15-ikén délelőtt 11 órakor fognak Budapesten a kapucinus atyák alsó-vizivárosi plébánia-templomában, ugy Lovrinban és Kis-Őszön a kegyuri templomokban az egek Urának bemutattatni. Béke poraira, áldás emlékére!

Báró *Lipthay* Béla a földmivelésügyi minisztériummal benső összeköttetésben állt. Mint tátra-lomnici villatulajdonos önzetlenül és odaadó buzgósággal intézte a kincstári nyaralótelep ügyeit és a földmivelésügyi miniszter különösen müvészeti és kertészeti kérdésekben sokszor igénybe vette felvilágositásait. A *miniszter* már ezekre való tekintettel is, minisztériuma nevében hatalmas koszorut tétetett a boldogult főur ravatalára.

— **Atzél Béla felolvasása.** Báró *Atzél* Béla szombaton, e hó 13, délután 5 órakor a *Park-klub* disztermében felolvasást tart. Felolvasásának tárgya: egy országos sport-telep létesitése.

— **Beteg képviselő.** *Mócsy* Antal országgyülési képviselő már több nap óta sulyos betegen fekszik az üllői-uti klinikán. Állapota annyira sulyos volt, hogy barátai táviratilag hivták fiát betegágyához. A beteg állapotában ma kevés javulás állott be s láza is csökkent.

— **A lányok zubbonya.** A leány és a fiu sorsa az iskolában egyenlő, belemennek egyenesen és kikerülnek belőle görbén. A leányok görbesége azonban még komplikálva van egyéb bajokkal is, megsinyli az iskolát a mellük, a vállaik és sok esetetben még a gyomruk is, mert amit nem rontott el rajtuk a rossz pad és a rossz testtartás, azt elrontja a füző. A fiatal, fejlődőben levő testre, amint kissé lányos formáju lesz, ráöntik a páncélt, ami minden oldalon összeszoritja s aztán — tessék csak végignézni egy sor iskolás leánykát a nagyobbak közül . . . Mennyi közöttük a ferde! Másfelé gondolnak az iskola ilyen intim nyomoruságaival is s például a szász kultuszminiszter már ki is tiltotta a midert az iskolából. Rendeletet adott ki, amiben megtiltotta az iskolás lányoknak a füző viselését. A szász iskolás leányok könnyü, kényelmes és egyszerü zubbonyban járnak iskolába ezután.

— **Szoborleleplezés.** A zalamegyei *Nyirád* községben — mint tudósitónk jelenti — pünkösd hétfőjén leplezik le Erzsébet királyné érczobrát. A fényes ünnepre a vármegyében nagy előkészületeket tesznek. A szomszédos vármegyék is küldöttségekkel vesznek részt az ünnepen. A pápai állami tanitóképző száz tagu Dalosköre is közremüködik az ünnepen.

— **Postás enciklopédia.** *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter nevéhez füződik és *Szalay* Péter elnökigazgatónak céltudatos adminisztrációja mellett bizonyit az a postás enciklopédia, melynek kisebbik fele most hagyta el a sajtót. Bátran nevezhetjük enciklopédiának, habár a hivatalos cime ez: A magyar királyi posta, távirda és távbeszélő szabályrendeletek gyüjteménye 1867—1897. évről. E 31 éven át rengeteg mennyiséggé szaporodtak a posta, telegráf és telefon kezelésére és igazgatására vonatkozó szabályzatok és rendeletek. A vezérigazgatás szükségét látta annak, hogy e roppant masszából kiselejteztessék mindaz, ami célszerütlennek bizonyult és idejét multa s csakis az maradjon meg, ami manapság is *érvényben van*. Ez a terjedelmes rendeletgyüjtemény hét füzetre oszlik, amelyek közül három már megjelent, négy ezután hagyja el a sajtót. A füzetek nagy negyedrét formával birnak s az eddigiek terjedelme meghaladja a nyolcszáz oldalt. Ez lesz a postások és telegrafisták Corpus Jurisa, de egyelőre — hivatalnoki pragmatika nélkül.

— **A rózsakert.** Most egy éve együtt üdült *Nauheim*ben megboldogult királynénk és *Frigyes* császár özvegye. Együttlétük alatt a császárné annyit beszélt *cronbergi* rózsakertjéről, hogy *Erzsébet* királyné hazautazóban meglátogatta barátnőjét a cronbergi kastélyban. Röviddel utóbb ő felsége parancsot adott, hogy a *lainzi* park egy részét alakitsák át rózsakertté, egészen a cronbergi mintájára, a királyné kivánsága szerint. És ebből az időből ered *Erzsébet* királyné e mondása:

— *Remélem, hogy jövőre ilyenkor már rózsák között sétálhatok a lainzi kastély előtt!*

És Lainzban most egyengetni kezdik az utakat, most ültetik el az első rózsatőket, mérnökök, kertészek sürgölődnek az utakon, de az, aki rózsák közt akart sétálni a lainzi parkban, az, akinek kedveért most sok gonddal, sok figyelemmel felmérik a kertet a kastély előtt, *Erzsébet* királyné nem gyönyörködhetik a virágillatban, mire kihajtanak majd kertjében az őszi rózsák...

— **Ujabb leleplezések.** A párisi *Figaro*, amelyről most már valószinü, hogy a kormány támogatja, szenzációs cikksorozatot igér olvasóinak. A Dreyfus-affér utolsó ütközetének nevezi ezt a ciklust, amelyben az eddig közlött dokumentumokat állitja szembe egymással, teszi megbeszélés tárgyává. „Ez a munka — irja szóról-szóra a Figaro — szerzője minden igyekvése dacára *nagyon fog hasonlitani Ballot-Beaupré semmitőszéki biró jelentéséhez*, mert mi éppoly pártatlanul nézzük a dolgot, mint ő. A cikksorozatban közölni fogjuk *mindazokat a titkos okmányokat*, (dossier secret) *amelyek a hadügyminisztérium és a külügyminisztérium tulajdonában vannak*. Igy olvasóink a hivatalos jelentés, a nyilvános tárgyalás előtt már megalkothatják véleményüket az *affaire*ről."

— **A tapsológép.** Végre — tréfán kivül — föltalálták. *Berlin*ből érkezik a hir, hogy egy *Zimmermann* nevü bécsi születésü párisi mérnök föltalálta a villamos erőre berendezett tapsológépet, amelylyel a szinházakban valóságos tapsorkánt lehet előidézni. A *gép* két vivókeztyűhöz hasonló fölfujt bőrzacskóból áll, amelyet a villamos szerkezet oly erővel csapdos egymáshoz, hogy nincs emberi tenyér, amely versenyezhetne vele. A szinpadi rendező asztalán több gomb van. Ha az egyiket megnyomja, a karzaton elhelyezett gépek müködnek; a másik nyomásra az erkély, a harmadikra a földszint szólal meg. A negyedik gomb a legfélelmesebb. Ezt megnyomva az egész házban felzug a taps. A tapsológép azonban nemcsak szinházak számára készült. Épp oly pompás szolgálatokat tesz népgyüléseken, hangversenyeken és — képviselőházakban. Egy párisi szinház — mondja *Zimmermann* — már hónapok óta használja ezt a gépet, egy berlinibe pedig most fogják bevezetni. A legérdekesebb benne az, hogy abszolute lehetetlen az emberi kéz tapsától megkülönböztetni. — Vége a bukásoknak, vége a pisszegésnek, egyet mosolyog a rendező és kitör a taps . . .

— **Egy szinésznő öngyilkossága.** *Berlin*ből táviratozzák, hogy báró *Wandenheim* elvált feleségе ma öngyilkosságot követett el. A fiatal szinésznő felakasztotta magát. Hátrahagyott levelében azt irja, hogy nem élhet elváltan férjétől.

— **Ünnepelt bankigazgató.** A *Pénzintézeti Tisztviselők Országos Egyesületének* választmánya ma este diszülést tartott abból az alkalomból, hogy *Lukács* Józsefet, az angol-osztrák bank igazgatóját, az egyesület elnökét, a magyar nemességgel tüntette ki a király. Az ülésről, melyen *Valkó* és *Székely* bankigazgatók is résztvettek, küldöttség ment a kitüntetett elnökért, kit megérkezte után az egyesület nevében *Székely* Ferenc vezérigazgató, egyesületi alelnök üdvözölt. *Lukács* elnök meleg szavakban mondott köszönetet az ovációért.

— **Tanuljunk magyarul!** Hiába prédikálták mind ez ideig ezt az okos szót a magyar hazában. Szóltak lelkesen, meggyőzően erről a tanulságról: de a nemzetiségek félig müvelt bujtogatók szekerét tólva makacsul megmaradtak a magyar nyelv szándékos negligálása mellett. Ha azután egyikük-másikuk nem kaphatott állami hivatalt a magyar nyelvben való járatlansága miatt: fölhangzott a siránkozó szó, hogy ime a magyarok erőszakoskodnak és nem engedik meg, hogy más nemzetiségbeli hivatalhoz juthasson. Most azonban talán mégis be fogják látni a félrevezetettek, hogy nem okos dolog a magyar nyelvet elhanyagolni. Nemzetiségi ember tanitja őket erre, egy *D. H.* nevü ur s e tanitása okos és megszivlelni való. Igy ir *D. H.* a *Siebenbürgisches Deutsches Tagblatt*ban:

Legerősebb fegyverünk -- t. i. a szászoknak — az élet küzdelmében *a magyar nyelv teljes elsajátitása*. Mily kár, hogy a most már férfikoruk delén levőknek szülői ezt nem tudták és elkövették azt a mulasztást, hogy gyermekeiket a magyar nyelv ismeretében csak a legkisebb fokig juttatták; — mert milyen más volna e férfiak közül soknak a befolyása, ha a magyar jó barattal, sőt még inkább, ha a magyar ellenféllel saját anyanyelvén tudna érintkezni.

Ez az önként érthető hangsulyozása a magyar nyelv elsajátitásának csak az előtt tünik föl feleslegesnek, vagy éppen nevetségesnek, aki csak a szászok egy bizonyos részének hangulatával törődik. Mert az nem tudja, hogy a családban, társaságokban és gyüléseken tett oktalan nyilatkozatokkal táplált ellenszenv a magyar nyelv iránt, a tanitási eredményeket e részben mennyire befolyásolja, hogy a szülők maguk őrült elvakultságukban mennyire megnehezitik gyermekeik jövőjét.

Okos beszéd, megszivlelésre méltó. Mi még akkor is örülnénk a magyar nyelv terjedésének, ha azt fegyverül akarják használni ellenünk. Csak tanuljanak meg magyarul: majd akkor megértenek minket. S mihelyt minket megértettek, nem lesznek ellenségeink.

— **Bucsuest.** A *Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület* váltóosztályának tisztviselői kedélyes bucsuestét rendeztek *Krämer* Géza tiszteletére, akit az igazgatóság a juliusban megnyitandó Csömöri-uti fiókpénztár főnökének nevezett ki.

— **Walsin Esterházy válópöre.** Tegnapelőttt délután öt órára volt kitüzve a Walsin-Esterházy házaspár válópörében a *békitő eljárás*. Természetesen, csak Esterházyné jelent meg a biró előtt. A biró kimondta, hogy a gyerekek az asszonynál maradjanak, s hogy a férj havonkint tartásdijat fizessen a feleségének.

— **Tömeges gyilkosságok.** *Helsingforsb*ól jelentik, hogy a falu közelében rettenetes gyilkosság történt. A faluban hat embert lemészárolt egy munkás. A vérengzésnek két gyermek is áldozatul esett: A gyilkos megszökött. — *Odesszában* az odavaló számhivatal egyik alkalmazottja, hirtelen támadt elmezavarában késsel támadt rá a feleségére és öt gyermekére. Ketten azonnal meghaltak a gyermekek közül, a többi a kórházban szenvedett ki. Az asszony még él.

— **Fegyver a gyerek kezében.** Megható eset hirét jelentik *Baracska* községből. *Nagy* Mátyás szántóvai gazdaember a feleségével s négyéves kis fiával látogatóba ment Baracskára *Szücs* Istvánékhoz Szücsnek a kis fia revolvert vett elő valahonnan s ráfogta kis vendégére. Egyszerre csak nagyot dördült a fegyver; a kis vendég megtántorodott, a melléhez kapott s halálra *sebezve* bukott a földre. A gondatlan szülők ellen megindították az eljárást.

— **Sikkasztó bankhivatalnok.** *Lemberg*ben nagy feltünést keltett a galiciai hitelbank egyik hivatalnokának, *Denkovszkynak* öngyilkossága. A letéteosztálynak volt főnöke, aki temérdek pénzt kezelt. A bank igazgatójának levelet irt az öngyilkos és azt adta kétségbeesett tettének okául, hogy fél a megőrülestől. Az öngyilkos, aki tizenhat év óta hivatalnoka a banknak, ezzel a levéllel akarta leplezni sikkasztásait, amelyekre a vizsgálatnál rájöttek.

HUNGARIA-vasfürdő
Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **Az aradi oláh püspök.** *Metianu* metropolita, kit csak pár nap mulva vártak, ma Aradra érkezett, hogy közbelépésével segitsen az ellenfelénél gyengébb Hamsea-párton. A metropolita értekezett bizalmas embereivel, akik tudomására hozták, hogy Hamsea ügye rosszul áll. Erre a metropolita Goldis ellensulyozására *Popeia* karánsebesi püspök nevét hozta forgalomba jelöltként. Általános az a nézet, táviratozzák Aradról, hogy a karánsebesi püspök fölléptetése csak cselfogás, mert az nem vállalja el a jelöltséget.

— **A mesterségek magyar nyelve.** A magyar ipar nem mai gyerek már s különösen a mióta fölismerte az erejét a publikum, nem is gyönge gyerek... Gyönyörü produktumaink vannak már s némely ipartelepünknek, mühelyünknek csodájára járhat a külföld. Csak az a baj, hogy még nem vagyunk eléggé magyarok, Akik ma már mesterek, öreg legények, tiszta német iskolát tanultak ki s természetesen magukkal hozták a szerszámaikkal együtt azoknak a német neveit is meg az összes német kifejezéseket, amelyekre a mesterségben szükségük volt s amelyeket magyarral helyettesiteni nem tudtak. Eljött velük a *colstokk*, a *furnir* — s ugy nőtt fel a mai iparos nemzedék is, hogy akinek halvány fogalma sincs a német nyelvről ugy általában, az is németül beszél a mühelyében vagy a gyárban, ahol dolgozik. Biz ez ferde állapot s némely magyar iparos, aki nemcsak a lét és a munka elemeivel törődik, hanem nemzeti szellemet akar a magyar iparba s mint ahogy a magyar stilt keresik, ugy keresi a magyar szót is abba a zagyvalékba, ami ma az ipar nyelve nálunk, segiteni is igyekezett a bajon. Megelőzte ezeket jó szándékban az Akadémia, de az aztán egyelőre nem is ment tovább a jó szándéknál, vagy legalább is nem árult el semmit abból, ami esetleg eredményszámba mehetett volna. A nyelvujitás — ha jól tudjuk — egy asztalos mühelyben kezdődött el, a *Thék* Endrejében és pedig akkor, amikor a mai nagy gyártelep még csak mühely volt. Itt csinálta meg a mester az első szótárt az asztalos mesterség számára — s azután csak magyarul volt szabad beszélni a mühelyben. A *collstokk* és a *furnir* elmult. Ha a mesterek általában törődtek volna ezzel a kérdéssel, ma már nem lenne annyi korrigálni valója annak a nagy munkának, amiben az Akadémia megbizásából *Frecskay* János vállalkozik a mesterségek nyelvének megmagyarositására. Ami pedig nehezen fog menni, mert már a mai munkás nemzedék is belecsontosodott a németségbe. A nagy munka részletekre osztva s valamivel könnyebb, élvezhetőbb stilusban megirva, talán iskolai könyvnek lenne alkalmas inkább, vagy legalább is eredményesebb. Az iparosnak ma már kényelmesebb, ha ugy beszél, ahogy beszélni megtanult, de a gyereknépet, aki még a német mühelynyelvet se tudja s a magyart se — egyszerre mindjárt a magyarra lehetne fogni, ha ezt az okos nagy müvet szertedarabolnák s minden inasgyereket a maga mesterségének magyar nyelvére kioktatnának belőle. Különben olvasmánynak is érdekes ez a könyv (*mesterségek szótára*), amely egyelőre füzetekben jelenik meg — és olcsó. Minden füzetnek tiz krajcár az ára. De kissé nehéz a nyelvezete, nem elég érdekes. Meglátszik rajta az, hogy az Akadémia csináltatja. Az pedig öreg hiba.

— **Áradások.** A Duna még mindig árad, kivéve azt a kis szakaszt, amely Schärdingtől Linzig terjed. A földmivelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint veszedelemtől egyelőre nem kell tartani s ha az esőzések megszünnek, a vizek rendes medrükbe térnek vissza rövid idő alatt. Budapestnél szerdától csütörtökre 18, tegnapról mára 36 centimétert emelkedett a viz, ugy, hogy mai magassága 442 centiméter. Ha a viz még 40—50 centimétert emelkedik, ugy kicsap medréből az alsó rakodó partra. *Ipoly-Szakállasról* irja tudósitónk, hogy a falut egészen elöntötte az Ipoly vize. A védsáncot elszakitotta a folyó és a vetések mind viz alatt állnak. A Rima mentén levő helységek szintén viz alatt állnak. Rimaszombaton az áradás óriási károkat okozott, tömérdek háziállat elpusztult és sok ház teljesen lakatlanná vált. A Rima völgye Rimabányától le egészen a Sajóig viz alatt áll. A sopronmegyei *Kaboldon* olyan óriási felhőszakadás volt, hogy két házat mindenestől elsodort s a falut elborította a viz. *Losoncon* a kiöntött Tugár patak nagy pusztitást vitt véghez. Az Ipoly és a Garam kilépett medréből s a lapályokat, réteket elöntötte. *Balassa-Gyarmaton* az éjjel az ipolyparti városrész népe virrasztva őrködött a gátakon. *Losonc* és *Párkány-Nána* között tegnap este beszüntették a vonatjáratot. A Zagyva és Torna *Jászfényszaru*, *Jász-Felső-Szentgyörgy*, *Mihálytelek* és *Jákóhalma* határait elöntötte, *Boldogháza*, *Szent-Imre* viz alatt áll. A Gyöngyös-patak *Jász-Árokszállason* több mint száz házat viz alá borított.

— **Az apa vétke.** *Nagy-Becskerekről* táviratozzák, hogy *Vlaics* Vladimir mokrini néptanitó ma ott elmezavarban felakasztotta magát. Vlajics atyját, aki pénztáros volt Versecen, sikkasztás miatt két éve becsukták és ez annyira elkeseritette fiát, hogy ivásnak adta magát. Nemrég megőrült és öngyilkosságát is elmezavarban követte el.

— **Halálozás.** *Strausz* Salamonné, született Trencsner Netti tegnap 97 éves korában Budapesten meghalt. Ma délután temették el nagy részvét mellett. Az elhunytban *Strausz* Adolf irótársunk édesanyját gyászolja.

Báró *Ghillány* László, az Assicurazioni Generali főtisztviselője hirtelen meghalt Eperjesen. Halála általános részvétet kelt. Nagy rokonság gyászolja.

Grácból táviratozza tudósitónk: *Waser* József lovag, a gráci országos főtörvényszék nyugalmazott elnöke ma reggel meghalt nyolcvanhét éves korában. Az elhunyt ötvennyolc évet töltött állami szolgálatban, 1891-ben nyiltan föllépett a felekezeti izgatás, az antisemitizmus ellen. 1882-ben nyugdijaztatta magát, azóta is sok tudományos szakcikkel gyarapitotta az osztrák jogirodalmat.

— **Véres kardpárbaj.** Ma délután negyedfél órakor véres kardpárbaj volt a Fodor-Rákossy-féle vivóteremben. Dr. *Schnabel* Róbert, az V. kerületi állami főgimnázium igazgató-tanára és *Singer* Gyula tartalékos huszárfőhadnagy álltak szemben egymással. A párbajnál Schnabel részéről *zempléni Moskovitz* Géza földbirtokos és *Molnár* Béla országgyülési képviselő, Singer részéről dr. *Kovács* és egy huszárfőhadnagy segédkeztek. A felek hevesen csaptak össze és Singer a jobb fülén. és a jobb kezén kapott egy-egy vágást. A megsebesült főhadnagyot a párbajorvosok, dr. *Boross* Ernő, a kereskedelmi kórház rendelő orvosa és dr. *Kováts* Aladár, az *Önkéntes Mentő Egyesület* parancsnoka, vették ápolás alá.

— **A komáromi sikkasztás.** *Tóth* Benő, Komárom város volt főpénztárosa ma, mint komáromi tudósitónk táviratozza, a vizsgálóbiró előtt beismerte, hogy összesen *harminchárom ezer* forintot sikkasztott. Ő kezelte az evangélikus református egyház pénzét is. Ezt a pénzt egy szivardobozban tartotta. Mikor pénztárvizsgálat volt a városnál, a bizottság azt hitte, hogy a dobozban levő pénz is a város pénze, igy hiányt sohasem konstatálhatott. A belügyminisztériumtól kért miniszteri biztos még nem érkezett Komáromba. Az ármentesitő társulat pénztárát *Sárközy* Aurél főispán vizsgálja. A kiballgatás alkalmával Tóth Benő arra kérte a vizsgálóbiró t, engedje meg neki, hogy vizsgálati fogságának tartama alatt irodai munkát végezhessen. Ezt a kérelmét aligha teljesitik. A református egyház községtanácsa a Tóth Benő által elsikkasztott egyházi pénzek megtéritése iránt pört indit Komárom városa ellen. A kiküldött fegyelmi biróság a felfüggesztett tisztviselők ügyét a miniszteri biztos leérkezéseig nem tárgyalja, mert remélik, hogy a miniszteri biztos messzebbmenő intézkedéseket is log tenni. A vizsgálóbiró megállapitotta, hogy a pénztárvizsgáló bizottság már május 4-én meggyőződött arról, hogy Tóth sikkasztott, de azért a főpénztáros másnap is bement a hivatalába és elsikkasztott meg nyolcezer irtot, azután több lapot kiszakitott a főkönyvből. Az árvapénztárnál több adós már régebben kifizette kötvényének egyenértékét, amiről Tóth adott is nyugtákat, de a kötvényeket nem adta át az illetőknek, hanem a pénzt a saját céljaira forditotta. A kötvények pedig tovább is mint kifizetetlenek szerepeltek. A városi hatóság izgatottan várja a miniszteri biztos leérkezését, és mert nem is sejti, hogy annak intézkedései meddig terjedhetnek, egyesek már egymás közt folytatnak tárgyalásokat, hogy a Tóth Benő által elsikkasztott egész összeget a saját pénzükből megtéritsék. Az elsikkasztott összegből aligha térül meg valami.

— **Vasuti baleset.** A csáktornya—zágrábi vonalon, mint levelezőnk irja, kevésbe mult, hogy nagy szerencsétlenség nem történt. A *Golubovecz* felől berobogó személyvonat hibás váltóállitás folytán az ott tolató tehervonattal összeütközött. A személyvonatban szerencsére nem esett kár, mert emberélet nem esett áldozatul, de *a tehervonatnak négy utolsó kocsija összerombolódott.* A hivatalos vizsgálat szerint a balesetnek a váltóőr az oka.

— **Gyilkos katona.** *Bécsből* jelentik, hogy a Duna biztositó társaság egyik, *Antoniazzi* nevü hivatalnoka a mult éjjel két órakor egy máriahilfi mulatóhelyről hazafelé tartott. Utközben egy katonával találkoztak, aki egy leánynyal és egy gyermekkel utána ment. *Antoniazzi* véletlenül megérintette a katonát, aki erre gorombáskodni kezdett vele. Antoniazzi fölemelte botját s meg akarta ütni a katonát, aki kivette panganétját és néhányszor ráütött vele. *Antoniazzi* egyszerre fölsikoltott *s a következő pillanatban összerogyott.* A katona ennek láttára kisérőivel együtt elmenekült. *Ravagni* lehajolt barátjához, hogy megtudja, milyen sérülést szenvedett; *Antoniazzi* csak suttogva tudott néhány szót mondani, de aztán már erre sem volt képes *s néhány pillanat mulva meghalt.* Holttestét a közkórházba szállitották, ahol az orvosok konstatálták, hogy fejére és nyakára két vágást kapott, amelyek mindegyike föltétlenül halálos volt. A katonát még eddig nem tudták kinyomozni.

Egy éjszakai bécsi távirat jelenti: A Deutschmeister-ezred egy fegyvergyakorlatra bevonult, *Fritsch* Ferenc nevü tartalékosa a gyilkos, a rendőrség már elfogta. Fritsch, aki szolga az egyetemi patológiai intézetnél, beismerte a gyilkosságot.

— **A főváros látványossága.** Akik a vidékről Budapestre utaznak, ne mulaszszák el a monarkia legnagyobb áruházát, a *Párisi Nagy Áruházat* (Kerepesi-ut 38, a Népszinházzal szemben) megtekinteni. Ebben a csodaszép áruházban, ahol száz meg száz villamos lámpa szórja a fényt, valóságos tündérkertté varázsolja át a leirhatatlan fény a tenger-sok tárgygyal ellátott áruházat. Óriási a választék a külön-külön osztályokba beosztott: háztartási cikkek, teljes konyhaberendezések, vasbutorok; müipar- és diszmüáruk, nász- és alkalmi ajándékok, női- és férfi-ruhanemüekből, egyáltalán mindenféle cikkekből, melyek itt jobban és olcsóbban szerezhetők be, mint bárhol. *Az árak szabottak*, miáltal tulkövetelés ki van zárva. A *Párisi Nagy Áruház* kivánatra ingyen és bérmentve küldi nagy képes diszárjegyzékét, mely az összes cikkek nagy részét magában foglalja. A megrendelések naponta pontosan és lelkiismeretesen teljesittetnek és meg nem felelő árukért a pénzt visszaadják.

A menedékhely.

— Két jelenet. —

Tiz előkelő pesti ur megalakitotta a müveltebb lakástalanok menhelyét. A menhely tagja lehet, aki 1 forint beiratási dijat fizet és kötelezi magát, hogy hónaponkint *legalább egy éjszaka a szokásos 10 krajcár dijért a menedékhelyen alszik.*

I.

Feleség: Fogyan, mucus, elmégy hazulról?

Férj: El. A menedékhelyen kell aludnom.

Feleség: De hisz itthon az ágy, puhára vetve!

Férj: Hiába, ma már huszonkilencedike van! Tovább nem halaszthatom a dolgot. A kötelezvény szerint minden hónapban egyszer ott kell aludnom. Tudod, igy aztán a szemérmes szegények is eljárhatnak oda, mert senkise tudja, hogy nyomorból alusznak-e ott, vagy kötelességből-e, mint például én.

Feleség: Es szép. Pá, édesem.

Férj: Pá. (*Elmegy.*)

Feleség: Mily szép ez a jótékonyság! És csak tiz krajcárba kerül.

II.

Férj (*reggel hazajön*): Jó reggelt, édes.

Feleség: Jó reggelt. Nos, hogy aludtál a menhelyen?

Férj: Kitünően, csak sok pénzbe került. A dij...

Feleség: Tiz krajcár...

Férj: Annyi. Pezsgő husz forint...

Feleség: Pezsgő?

Férj: Vacsora öt forint hetven...

Feleség: Vacsora?

Férj: Az. Cigány tiz forint. Végül...

Feleség: Végül?

Férj: Végül a szálloda három forint...

Feleség: Hogyhogy?

Férj: Hát mi csak nem alszunk ott minden muri nélkül! A szemérmes szegények ott aludtak, mi, tagok pedig lumpoltunk. Végül hajnalban kilopóztunk és szállodában aludtunk. Csak nem alszom ott a szalmazsákon...

Feleség: Szép.

Férj: Szóval harmincnyolc forint nyolcvan krajcár a kiadás, borravaló nélkül.

Feleség: És ezt nevezitek menedékhelynek?

Férj (*hidegen*): Ezt.

— o. —

FŐVÁROS.

(*) **A főváros pénzszükséglete.** Az 50 milliós kölcsön ügyében érdekelt bankcsoport tudvalevőleg nem volt hajlandó a most esedékessé vált 16 millió korona értékü fővárosi kölcsönkötvényre az opció jogát igénybe venni. Ennek folytán fölmerült annak a szükségessége, hogy a főváros más uton szerezzen pénzt. A pénzügyi és gazdasági ügyosztály most oly előterjesztést tett, hogy a főváros birtokában levő regale-kártalanitási államkötvényeket cseréljék ki forgalomképes kötvényekkel. A pénzügyi bizottság ma tárgyalta ezt az előterjesztést és beható vita után kimondotta, hogy ez idő szerint nem tartja kivánatosnak az 5.782,150 forintnyi államkötvény konvertálását.

(*) **Az országgyülési választók összeirása.** Az 1874: XXXIII. tc. 29. §-a értelmében az országgyülési képviselők választására jogosultak névjegy-

zékét évenkint hivatalból kell összeállitani, illetőleg kijavitani. A kiigazitást a székesfővárosi központi választmánynak határozata alapján az összeiró küldöttségnek május 20-ig be kell fejezni. Felhivatnak tehát a székesfőváros területén levő összes nyilvános és közintézetek, részvénytársulatok, vállalatok és egyesületek igazgatóságai, hogy az idézett törvény 7. §-a alapján választói jogosultsággal biró *helyben lakó* alkalmazottjainak és pedig ugy a tényleges, mint a nyugdijasoknak *névjegyzékét országgyűlési választói kerületek szerint* (minden választó kerület külön-külön lapon) *összeállitva az állás* (rang), *évi fizetés* (nyugdij) *lakás és életkor pontos kitüntetése mellett legkésőbb május hó 20-ág küldjék be az összeiró küldöttséghez.* Nem magyar állampolgárokat és olyan magánhivatalnokokat, akik bár magyar állampolgárok, de 700 forintnál kisebb évi fizetés után adóznak, továbbá a szolgákat ebbe a névjegyzékbe nem lehet felvenni.

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlöttekneк sem tartalmáért, sem alakjáér nem felelős a szerkesztőség.)

Járványok idején és minden időben semmi sem biztositja jobban az egészséget, mint a **jó és emésztőképes gyomor,** meg a **tiszta ivóviz.** Kiváló eszköz erre

a mohai „Ágnes" forrás

természetes szénsavdús ásványviz, mint föltétlenül **tiszta,** kellemes és **olcsó asztali és étrendi** savanyuviz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak **biztos óvószer fertőző elemek ellen,** de egyszersmind serkentőleg hat **a gyomor szervezetére:** emésztőképességét **helyreállitja és fokozza,** valamint minden **Kóros behatástól megóvja.**

Kedvelt borviz.

Főraktár:

ÉDESKUTY L. cs. és kir. udvari szállitó,
Budapesten, V., Erzsébet-tér 8. sz.

Kapható minden gyógytárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

Olcsó lakások Budán.

II., Fő-utca 51. számu négyemeletes bérházban augusztus 1-re. Gyönyörü kilátás a pesti Duna-sorra. Modern komfort, célszerü beosztás, személy- és cselédlift, villany- és gázvilágitás, villamos- és propeller-közlekedés. Bérbead **DR. METZLER GUSZTÁV** ügyvéd d. u. 3—6 között IV., Zöldfa-utca 12. szám alatt. (Telefon-szám 60—47.)

Iszapfürdő megnyitás.

A ***Szt.-Lukácsfürdőben*** *az* ***iszapfürdők*** *e hó 14-én* ***vasárnap*** *a* ***nyári idényre*** *megnyittatnak.*

SZINHÁZ, ZENE.

** **A Sárdi ház.** Egyike azoknak a daraboknak, amelyek *A gyimesi vadvirág* szinrehozatala előtt *Géczy* István fiókjában pihentek. A télen aztán eljátszották Kolozsvárott, majd Debrecenben és ma este a *Fővárosi Nyári Szinházban,* ahol sorban szólalnak meg a magyar szerzők: a mult héten Somló, ma Géczy, a jövő héten Prém József. *A Sárdi ház* három fölvonásos szinmü, amelybe többek között belesirta a szerző a szegény vidéki szinész minden keserüségét, néhol olyan reálisan, hogy ha iránydarabnak nem is, de szakdrámának bizvást el lehet keresztelni ezt a szinmüvet. A darab legnagyobb hibája, hogy kevés köze van az élethez. Megérezte ezt maga a szerző is és a tulságosan komor cselekvényt néhány derüs epizóddal tette némileg elfogadhatóvá. Balla Irén szinésznő szobájában játszik az első felvonás. Sárdi Tamás jómódu alföldi gazda — talán hódmezővásárhelyi — szerelmet vall a városban időző szintársulat primadonnájának, mialatt a felesége otthon halálán van. A szinésznő Garami Béla városi aljegyzőt szereti, aki rábeszéli, hogy csak legyen Sárdi felesége, legalább ő igy főjegyző lehet, az a házasság az ő szerelmüknek nem lesz akadálya. Sárdi leánya kérve-kéri a primadonnát, hogy ne rabolja el haldokló édesanyjától az ő édesapját, éppen ebben a pillanatban jön a szinésznőhöz Sárdi és hazakergeti a leányát. A leány pár perc mulva visszajön és hirül hozza, hogy meghalt az édesanyja. A második fölvonás egy évvel később történik. Sárdi feleségül vette a szinésznőt, Garamit megválasztották főjegyzőnek és Sárdiné levélben találkára hivja az uj főjegyzőt. Az urának azt mondja, hogy a főjegyzőt Erzsi leányuknak szánta és Sárdi durván kikosarazza Komáromi Bertit, akit pedig a leánya szeret. Erzsi tanuja lesz mostohaanyja hütlenségének és nem akar a főjegyző felesége lenni. Sárdinak Berti átadja a hütlen asszony levelét, amelyet a főjegyzőnek irt. Itt van a szörnyüséges vég kezdete. Erzsi Berti menyasszonya lesz, Sárdi pedig — ez a harmadik fölvonás — magára gyujtja a házát, amelyben benne ég a felesége, a főjegyző és ő. A „csábító", amikor látja, hogy már nincs menekvés, gyáván megvallja, hogy nem is szerette Sárdinét. A hütlen asszony az ura karjában várja be a tüzhalált. Kissé rémes és és kissé hihetetlen história. Van benne még egy fiatal szerelmes pár, néhány kitünő helyzet, de a szerző nem aknázza ki a helyzeteket, hanem inkább ugy suttyomban — instrukció szerint „félre"-beszélteti az alakjait. A szereplők közül *Tárnoky* Gizella tünt ki természetes és temperamentumos játékával; *Krémer* Jenő ügyes komikus volt, a kisebb-nagyobb szerepekben jól játszottak még: *Czikle* Valéria, *Szakács* Andor, *Deési* Alfréd, *Szilágyi* Berta, *Szakácsné* és *Papp* Miska. A darab kiállitása és rendezése mintaszerü volt. A szerzőt a közönség négyszer hivta a lámpák elé. (*H—u.*)

** **Müvész-est Pápán.** Pápáról irják lapunknak: A *Vöröskereszt* pápai fiók-egyesülete fényes müvész-estélyt rendezett csütörtökön este a Griff-szálló nagytermében, előkelő fővárosi vendégek közremüködésével, akik nagyérdekü irodalmi felolvasásokat tartottak. A felolvasók voltak: *Vészi* József, a *Budapesti Napló* főszerkesztője, továbbá *Ábrányi* Emil és *Gergely* István, a *Budapesti Napló* munkatársai, akiket a pápaiak lelkes ovációkkal halmoztak el. A fővárosi irókat a megye népszerü, általánosan kedvelt főispánja, *Fenyvessy* Ferenc látta magánál vendégekül pazar diszszel berendezett pápai kastélyában és *Weber* Rezsőné urhölgy, a pápai Vörös-Kereszt fiókjának nagyérdemü elnöknője, csütörtökön délben fényes ebédet adott a vendégek tiszteletére. A Griff-szálló nagy terme este nyolc órakor zsufolásig megtelt a pápai társadalom elitejével. A közönség soraiban a pápai katolikus papság sok kitünő tagját láttuk és ott volt a többek közt gróf *Esterházy* Pál is, a pápai hitbizomány örököse, a hamisitatlan magyar szellemben nevelt fiatal mágnás. A magas szinvonalu programm Mendelssohn *Nyáréji álmának* introdukciójával kezdődött, zongorára, hegedüre és gordonkára. A négy kezes zongorarészt *Kis* Vilma és *Csoknyai* Teréz urhölgyek játszották igazi virtuozitással, *Gáthy* Zoltán, főiskolai zenetanár müvészettel hegedült és a gordonkát a pápai bencésrendnek egyik kitünő tagja, *Schultz* Vendel kezelte, meglepő finomsággal. A hosszu fekete talár valóban a legnagyobb ritkaságok közé tartozik hangversenyek pódiumain s még nagyobb ritkaság, hogy szerzetes mükedvelők olyan kiváló virtuózok legyenek, mint *Schultz* főtisztelendő ur. Ezután a fővárosi irók számai következtek: *Gergely* István *Utolsó állomás* cimü pompás, megkapó pointejü rajzát olvasta föl, *Ábrányi* Emil két hatalmas költeményét deklamálta és *Vészi* József a nőkérdésről értekezett olyan mély tudással, annyi szellemmel, az elmességnek akkora gazdagságával, hogy a közönséget valósággal elragadta. Mind a három felolvasást viharos taps, szünni nem akaró tetszés jutalmazta. Kiváló sikert aratott egy melodramatikus szám is, a *Petőfi a Hortobágyon* cimü zenés költemény. A verset *Bartalos* Olga kisasszony szavalta kitünő árnyalással s a hozzávaló cimbalomkiséretet *Pencz* Mariska kisasszony játszotta magyaros hévvel, mig a hegedürészben ujból *Gáthy* Zoltán, a jeles zenetanár tüntette ki magát. — A fényesen sikerült müvészestét, amelynek az érdeméből oroszlánrész illeti dr. *Steinbergerné* urhölgyet, az egyesület érdemes pénztárosát, *Petz* lovagot, az egyesület alelnökét, *Sült* Józsefné urhölgyet, az egyesület alelnöknőjét és a Vöröskereszt pápai fiókjának egész választmányát: lelkes hangulatu banket fejezte be, ahol a *Budapesti Napló* illusztris képviselőit számos tösztban ünnepelték. Felköszöntőket mondtak: dr. *Steinberger*, *Mészáros* Károly polgármester, *Sült* József királyi tanácsos, közjegyző, *Bartalos* ügyvéd stb. A pápaiak ünneplő vendégszeretetét *Vészi* József és *Ábrányi* Emil köszönték meg viharos tetszéssel fogadott felköszöntőkben.

** **Nemzeti Szinház.** A holnap, szombatra kitüzött *Agglegények* előadása K. *Gerő* Lina betegsége miatt elmaradt s helyette Echegaray *Mariana* cimü drámája kerül szinre, a cimszerepben P. *Márkus* Emiliával.

** **A Népszinház uj operettje.** A Népszinház legközelebbi premierje pünkösdvasárnapján lesz. Ekkor adják *Audran*nak 3 felvonásos operettjét a *Toledado*t. Ez lesz a Négszinháznak *tizenharmadik* premiére e saisonban. E bemutató előadásra a népszinház premiére-bérlői jegyeiket csütörtökig megválthatják a Népszinház-utcai elővételi pénztárnál a premiére bérlojegy előmutatása mellett.

** **Ondricsek — budapesti tanár** cimü hirünkre vonatkozólag *Megyeri* Károly ur, a Nemzeti Zenede helyettes igazgatója annak a közlésére kér fel bennünket, hogy a Nemzeti Zenede intéző köreiben nincs arról szó, hogy *Hubay* Jenő tanszékére *Ondricsek* Ferenc hivassék meg.

** **Szinházaink a párisi világkiállitáson.** *Lukács* Bélától, a párisi világkiállitás magyar kormánybiztosától, a budapesti szinházak ma kapták meg a felhivást a kiállitáson való részvétel tárgyában. A kormánybiztos ebben a felhivásban felszólitja a szinházak igazgatóit, hogy készittessék el szinházaik homlokzatának szines akvarell-képét s egyuttal állitsák össze szinházaik egész statisztikáját A kormánybiztos felhivása megszabja az akvarell-kép nagyságát is. Ugyanilyen felhivásokat küldtek, értesülésünk szerint, a kolozsvári *Nemzeti Szinhá*znak s egyes elsőbbrangu vidéki szinházaknak is.

** **Opera a Magyar Szinházban.** A vállalkozó szellemü *Magyar Szinház* a jövő évadban az opera terén is meg fog próbálkozni. A szinház, mint biztos forrásból értesülünk, megszerezte *Puccini* operájának, a *Bohémek*nek, előadási jogát s az őszön szinre fogja hozni a két fő női szerepben *Komáromi* Mariskával és *Ledofsky* Gizellával. Mimit *Komáromi* Mariska, Musette-t *Ledofsky* Gizella fogja énekelni.

** **A menyecske álma.** *Dankó* Pistának *A menyecske álma* cimü népszinmüve holnap, szombaton, délután hat órakor kerül szinre a *Dalos Szinhá*zban. A népszinmü főbb szerepeit *H. Csillag* Anna, *Veres* Sándor és *Tompa* Ida játszszák. A darabban a beteg dalszerzőnek nehány uj nótáját fogják énekelni, a melyeket most legutóbb *San-Remo*ban szerzett.

** **Az Arany Kakas tantiémjei.** Az *Arany Kakas* (Im weissen Rössel) szinpadi szerencséjéről mesés dolgokat irnak a német ujságok. Alig van német szinpad, amelyen *Blumenthal* és *Kadelburg*nak ez a bohózata még szinre nem került volna s a darab a két német szerzőnek *eddig* nem kevesebb, mint *hatszázezer márka* tantiémet hozott.

** **Pekár Gyula uj vigjátéka.** *Pekár* Gyula, a *Dodó főhadnagy* szerzője, uj, háromfelvonásos vigjátékon dolgozik. A vigjátéknak *Április kisasszony* lesz a cime, s az őszi évadra készül el. A darabnak egy nagyon fiatal, bakfisleányka lesz a hősnője.

** **Henry Becque.** Henry *Becque* a modern francia bohózat megteremtője ma hatvankétéves korában *Párisban* meghalt. Az elhunyt darabjai több kevesebb szerencsével végig járták valamennyi párisi szinpadot, némelyiket kétszer-háromszor is feleleventették, de tartósan jóformán egy darabja sem maradt müsoron, Henry *Becque Labiche* után legtermékenyebb drámairója Franciaországnak, irt verses darabokat, tragédiákat, három- és egyfelvonásos bohózatokat és az utóbbiakkal határozottan iskolát is csinált. A tanitványok azonban tulszárnyalták a mestert és Henry *Becquet* darabjai csak nyomtatásban élik tul.

** **Az „Utolsó szerelem" Berlinben.** Berlinből táviratozzák nekünk, hogy az ottani Schauspielhausban ma Dóczi „Utolsó szerelem" cimü darabját adták elő uj betanulással. A ház teljesen megtelt és a darabot nagyon kedvezően fogadták. Mind a szereposztás, mind a rendezés kitünő volt és a szereplőket nyilt szinen többször zajosan megtapsolták.

** **Miss Halton.** A *Magyar Szinhá*zban ma három estére terjedő bucsuzás kezdődött meg. Miss Mary Halton a bucsuzó, aki ma *magyar szóval* is kedveskedett s az a tökéletlen kiejtés, amelylyel a *Dal, amelynek semmi értelme nincs* cimü betétet elénekelte, nagyon jól illett neki. Kapott is érte virágbokrétát.

** **A nagyváradi szinház.** *Nagyvárad*ról táviratozza tudósitónk, hogy az odavaló állandó szinház ügye hatvannégy évi küzdelem után a mai városi közgyülésen végleg eldőlt. Zsufolásig telt teremben hallgatta a közönség a tanácsnak azt az előterjesztését, hogy a szinházat a bazárszoros kiszélesitésével a Bémer-téren épitsék fel *egy millió forint költséggel.* Ez ellen a terv ellen dr. *Kurländer* Ede 47 városatyával inditványt adott be, hogy tekintettel a város anyagi helyzetére, a szinházat olcsóbb helyre épitsék. Ugy tesznek, szólt, mint Nero, aki felgyujtotta Rómát, csakhogy romjai helyére ujat épithessen. Kurländer inditványát pártolták: *Várady* Zsigmond, *Dus* László és *Déry* Géza. A Bémer-téri szinház mellett beszéltek: *Hoványi* Géza, *Hoványi* Gyula, *Ritoók* Zsigmond. A szavazásnál a tanács javaslatát elfogadta 61, ellene szavazott husz képviselő. A végleges döntés eredménye a város intelligens köreiben nagy megelégedést kelt.

** **Az Operaház előadása otthon.** A m. kir. Operaházban holnap, (szombaton) *Lehár* lirai drámája a *Kukuska* kerül szinre. A *Telefon Hirmondó* az előadást közvetiteni fogja s igy az előfizetők otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig *cigányzene* lesz hallható a kagylókon.

MÜVÉSZET.

□ **Abderából.** Abderában ismét okos dolog történt. Abderában elhatározták, hogy *Kamermayer* Károly polgármesternek siremléket állitanak. Ezt elhatározták, eldöntötték, jóváhagyták jó egy pár hónappal ezelőtt. Elhatározták egyben azt is, hogy

pályázatot nyitnak hazai szobrászok számára, hogy azután szép és művészi legyen az emlék. Nos, a pályázatot ki is irták, több havi várakozás után. A pályázat határideje pedig — 3 hét. Három hét alatt méltóztassanak a magyar szobrászok remekművet rögtönözni, mert a főváros pennája hónapokon át nem ért rá, hogy a pályázat cimü irásmüvet megfogalmazza. Üdvözöljük a nagyreményü Abderát.

A tavaszi tárlat kitüntetései.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, május 12.

Meleg napjuk volt ma a müvészeknek: ma döntött a jury a fölött, hogy ki kapja azokat az aranyérmeket és jutalomdijakat, amelyeket a Müvészegyesület, az állam és egyes mübarátok a tavaszi tárlat legérdemesebb munkáira kitüztek.

Meleg egy nap volt. Reggeltől fogva folyt a korteskedés a jelöltek érdekében, akik ez évben szép számban voltak. A dijak egy részének sorsát el is döntötte ma két jury, az állami érmek odaitéléséről azonban felterjesztést irt a biráló bizottság a közoktatásügyi miniszterhez, aki végleg dönteni fog a felől, hogy kinek adja oda az aranyérmeket.

Hat kitüntetés felett határoztak ma. A szavazás nehézkesen, többször megujulva folyt, amikor arról volt szó, hogy ki kapja az állami aranyérmet. Az eredmény a következő:

A *külföldi* müvek kitüntetésére szánt nagy állami aranyérmet a jury Franz *Stuck Bün* cimü képének itélte oda.

A *magyar* müvész kitüntetésére alapitott nagy állami aranyéremről azt határozta a jury, hogy *ketté osztja* s egy-egy kis állami aranyéremmel megjutalmazza *Róna* József *Eugen herceg* bronz lovasszobrát és *Szlányi* Lajos *Hajnalpirkadás* cimü olajfestményét.

A *Magyar Képzőmüvészek Egyesülete* által alapitott nagy aranyérmet a ma harmadizben összeült jury *Zala* György *Gábor arkangyal* cimü gipsz-szobrának itélte oda.

A *társulati 2000 frtos dijat Tölgyessy* Artur kapta *Aranysugarak* cimü olajfestményére.

A *néhai Rudics József báró alapitványi ösztöndijat* (két évre felosztott 3475 forint 80 krajcár) *Weinberger* Márk *Kain* cimü gipsz-szobormüve nyerte el.

A *Harkányi Frigyes 225 forintos diját* (első izben kiállitó müvészek számára) K. *Kemenszky* Árpád *Tanulmány a Tavasz cimü képhez* cimü olajfestménye kapta.

*

A jury-határozatok egy részét bizonyára épp oly megütközéssel fogja fogadni a közönség, mint amilyennel az már a mai nap folyamán müvészkörökben is találkozott. Kifogás alá esik először a *Magyar Képzőmüvészek Egyesületének* aranyérmére vonatkozó döntés, kifogás alá esik az állami nagy aranyérem megosztása, kifogás alá esik, hogy a kitüntetésekből kibuktattak néhány oly érdemes müvészt, mint amilyen például *Fényes* Adolf és *Ferenczy* Károly.

Röviden megokoljuk ezt a meggyőződésünket.

A *Magyar Képzőmüvészek Egyesülete*, amely kizárólag választott müvésztagokból áll, azért alapitotta az ő nagy aranyérmét, hogy a nemes müvészi vetélkedést termékenyné tegye, hogy az ideális kollegialitásnak azzal adjon kifejezést, hogy a müvészek plebiszcituma odaitéli egynek-egynek a babért.

Aki ezt az aranyérmet elnyeri, az tehát meg lehet győződve róla, hogy a magyar müvészek tulnyomó többsége minden melléktekintet nélkül koszorusta meg müvét. Itt tehát kollegák ismerik el a kollega müvészetének kitünőségét. Itt tehát nagy erkölcsi jutalomról, a vetélytársak elismeréséről van szó.

Csakhogy erről bizony *nincs szó*. Nincs, ha a juryzés ugy folyik, mint folyt ma. Az egyesületi nagy aranyérmet ma nem a magyar müvészek plebiszcituma itélte oda, hanem egy kis társaság, amely szinte véletlenül verődött össze. Az egyesületnek az a 120—130 tagja, aki Budapesten tartózkodik s aki mind hivatva lett volna arra, hogy egy szemecskével hozzájáruljon az aranyéremhez, szépen távol maradt s az érem felől mindössze 30 tag döntött. Plebiszcitum-e ez? Kifejeződik-e az ilyen itéletben a magyar müvészek nagy közösségének akarata? Lehet-e értéke egy olyan aranyéremnek, amelyet egy kis társaság itél oda, amely éppen véletlenül nem terheltetett eljönni a szavazásra?

Ily juryzéssel elvész az ideális szépen tervezett kitüntetés tulajdonképpeni értéke.

Ez nem minden. Az Egyesület gyülése, amely az érem felől döntött, most *harmadizben* ült össze, mert két izben nem volt szavazatképes, oly kevesen jöttek el. Most is *egyetlen egy szavazattöbbséggel* kapta meg *Zala* az aranyérmet.

A kitüntetés, amelyet ily vontatva s ennyire a véletlenre alapitva adományoznak, nem kitüntetés. Belátták ezt még ma a müvészek közül is sokan és élénken vitatkoztak arról, hogy miképpen lehetne ez Egyesület erkölcsi sulyát a maihoz hasonló szavazások elkerülésével emelni.

Feltünést kelt az állami nagy aranyérem megosztása is. Az bizonyos, hogy ezt a megosztást nem lehet semmivel sem indokolni. Azután minő arányban áll egyforma éremmel való kitüntetése egy monumentális, ritkán termő, óriás koncepciót és energia-pazarlást igénylő hatalmas bronzszobornak és egy kisméretü, mindenesetre könnyebben termő tájképnek? Mi szeretettel és dicsérettel adóztunk *Szlányi* tehetségének mindenkor, sőt talán az elsők voltunk, akik e nagytehetségü és friss müvészt kiemeltük s állandóan a közönség figyelmébe ajánlottunk. Midőn tehát azt mondjuk, hogy az igazság mérlegét tulostul megbilleni az egyik serpenyőbe állitott monumentális szobormü és a másik serpenyőbe fektetett tájfestmény, nem vezet sem animozitás, sem személyi szempont. Egyszerüen igazságtalanságát érezzük a jury határozatának, amely nem levén szuverén, tárgya lehet kritikánknak.

S végül vessük össze pusztán a kritikus személyt a két szobormüvet, amelyeket érmekkel tüntettek ki. Nyilvánvaló, hogy csak egy — sajnálatos lábrakapott — szavazási taktika eredménye lehet ez a döntés, amelylyel senki sem lesz megelégedve.

A *kisebb* érmet kapta *Róna* József monumentális szobra, egy befejezett, magában egész és kerek mü; a *nagyobb* érmet kapta *Zala* Gábor arkangyala, egy nagy tervezetnek lényegtelen töredéke, amelyet egyhanguan mellőzött a közérdeklődés és a kritika. A nagy és kerek koncepció fölé emelték a töredéket, egy monumentális szobor fölé egy dekorativ részmunkát, amely már csak azért sem tarthat számot nagyobb müvészi jelentőségre, mert céljánál fogva (harminc méter magasságba kerül) nincs egyéb célja a dekorációnál. A szavazók, akik igy itéltek, prejudikálni látszanak egy még csak tervében ismert mü sikerének, amelyről ma még senki sem tudja, vajjon jobbra vagy balra dől-e el. Mérjük össze ilyen módon, tisztán müvészi szempontból a kitüntetett müveket, s be fogjuk látni, hogy nagy igazságtalanság történt.

Különben végleges döntés még nem esett ebben az eminenter félszeg és müvészietlen juryhatározatban. A határozat *Wlassics* miniszter elé kerül, aki épp ugy megváltoztathatja, mint ahogy jóváhagyhatja azt. Ugy hiszszük, hogy feltétlenül az előbbire fogja magát határozni.

Ha a juryzés továbbra is igy folyik, a közönség lassankint elveszti bizalmát s ami még sajnálatosabb, elveszti a kritériumot, amelylyel a müvészeti produktumokat néznie kell. A közönség például hiába fogja keresni *Fényes* Adolf erős és a többi közül igen kimagasló képein ama bizonyos kitüntető cédulát. Pedig mindenki, nemcsak a müértő, tudja, érzi, hogy ezek szokatlanul érdekes és erős müvek. S a publikum ismét vissza fog emlékezni azokra a panaszokra, amelyek pajtáskodás, klikkszellem stb. cimek alatt folytak esztendőkön át. Sem a müvészeknek, sem a müvészetnek nem tesznek tehát szolgálatot azok, akik a magas erkölcsi kitüntetésre szánt jutalmakkal igy sáfárkodnak.

SPORT.

.·. **A király-díj.** A vasárnap döntésre kerülő 100.000 koronás király-dij egyike lesz az esztendő legérdekesebb futamának. Körülbelül tizennégy ló fog benne indulni. A favorit e versenyre Pardon, melyet nagy összegekkel fogadtak.

.·. **A beszélő ujság a lóversenyekről.** A Szombati lóversenyek eredményéről a *Telefon Hirmondó* már a *délutáni órákban* futamról-futamra részletes tudósitást olvastat fel. Igy tehát azok, akiket egyéb elfoglaltságuk visszatart attól, hogy a lóversenytérre kimenjenek, a *Hirmondó* utján nyerhetnek leggyorsabban értesülést az eredményekről.

Budapesti tavaszi lóversenyek.

— Ötödik nap. —

Budapest, május 12.

A holnapi nap programmjának vonzó száma a 25,000 koronás kettős-ivadékverseny, amelyben tizenhét hároméves bir kötelezettséggel. A benevezettek közül kimagaslik a *Barnato II.* neve, mely ha indulna, feltétlenül győztesnek tekinthető. A Péchy-ló azonban a király-dijban indul, tehát alig hiszszük, hogy inditanák. Utána Ronny tünik ki, mely a Trial-Stakes-ben helyezetlenül futott. Ronnyt istállója mindig nagyratartotta, hacsak félig-meddig igaz ez a vélemény, akkor Ronnynak, dacára a hét fontnyi poenalitásnak, e versenyt meg kellene nyernie. Akik a nyilvános formának a barátai, azoknak Albatrosban kell bizniok, mely a Nemzeti Hazafi-dijban olyan figyelemre méltóan futott. Typjeink a holnapi versenyre a következők:

I. **Shannon**
II. **Vert-Vert—Prosa—Contrás**
III. **Ronny—Albatros—Häng di an**
IV. **Castagnette—Mondaine**
V. **Golden Lock—Berbála**
VI. **Ladro—Ártatlan—De Lujo**
VII. **Dreher-istálló—Prodigo.**

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Török világ Magyarországon.** A budapesti *Konstantinápolyt* már régen feldarabolták — a hatalmak: a végrehajtók. Ez a *Török világ Magyarországon* nem volt életképes, a félhold csak két nyáron keresztül uralkodott a Lágymányoson és uralmának csufos vége lett. A kis török birodalom alakulása kezdetén deficittel dolgozott és a deficit ölte meg. A vásáros bódékból sohasem fogyott az áru, a vendéglőkben és kávéházakban pedig a pincérek fogyasztották az enni-inni valót. És innen magyarázható, hogy a bérlők mindig haragudtak és sohasem fizettek adót. Konstantinápoly hitelezői közt első helyen állt a kincstár a felszaporodott adóhátralékok révén. És a kincstár egy ködös őszi napon elküldte Konstantinápoly kopár térségeire — az adóvégrehajtót, *Farbinger* Antalt. Nem valami barátságos fogadtatásra talált. Rossz helyen kezdte az árverést: René *Gerard* pezsgős pavillonjában, ahol hónapok óta ő volt az első vendég. Elég zajosan fogadták.

— Ki kell dobni! Vizbe kell fojtani! — hangzott mindenfelől.

A viz elég közel volt a pezsgős pavillonhoz. *Angyal* Gábor, *Schnitzer* Lipót, *Schnabel* Lipót és *Házer* Adolf pedig már nekigyürkőztek, hogy talán vizbe dobják. Farbinger, a végrehajtó, jónak látta tovább menni egy házzal. Beállitott *Dangl* Fereno vendéglőshöz. Itt sem ment egészen simán a dolog és a végrehajtó árverés nélkül volt kénytelen a helyszinéről távozni. Az erőszakoskodó *konstantinápolyiakat* ma hatóság elleni erőszak miatt vonta felelősségre a törvényszék *Agorasztó* biró elnöklete alatt. Dr. *Vaisz* Sándor és dr. *Gergely* Albert védők meghallgatása után azonban a biróság valamennyi vádlottat *felmentette*.

TÁVIRATOK.

Bécs, május 12. Az alsó-ausztriai tartománygyülésen ma *Noske* képviselőt *megsértették* és *Strohbach* tartományfőnökhelyettes a megtámadottat nemcsak hogy nem védte, hanem *maga is inzultálta*. Midőn a később érkezett helytartó *Strohbach* eljárását helyeselte, az összes ellenzék, a német szabadelvűek, német-nemzetiek és szociáldemokraták a *termet tüntetőleg elhagyták*, ugy, hogy az ülést határozatképtelenség miatt félbe kellett szakitani.

Hága, május 12. Az orosz és a török delegáltak ma megérkeztek. *Stahl* nagykövet, akit elnöknek szemeltek ki, ma a külügyminiszterrel értekezett. Holnapra várják a németországi küldötteket. A hármasszövetség nagyhatalmainak képviselői a kongresszus előtt külön fognak tanácskozni. (*wt.*)

Az uj olasz kormány.

Róma, május 12. A *Stefani-ügynökség* jelenti: A király május 4-én kelt dekrétummal *elfogadta a Pelloux-kabinet lemondását s egyuttal megbizta Pelloux-t az uj kabinet megalakitásával.*

Marchand.

Páris, május 12. *Guillain* gyarmatügyi miniszter a mai minisztertanácsban bemutatta *Marchand*nak a dsibutii kormányzó utján küldött táviratát, amely április 29-én Harrarban kelt és arról ád hirt, hogy *Marchand* és társai jól érzik magukat és 17-én Dsibutiba érkeznek. Ugyanebben a táviratban *Marchand* expediciója több tagjának megjutalmazását kéri.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, május 12. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyszázalékos magyar aranyjáradék 100.40. Magyar koronajáradék 97.35. Osztrák hitelrészvény 225.25. Osztrák-magyar államvasut 154.25. Déli vasut 26.30. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.50. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, május 12. Árfolyamok májusra. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 225.10. Osztrák-magyar államvasut —.—. Déli vasut —.—. Osztrák arany —.—, Olasz járadék 95.65. Laura-kohó 254.20. Harpeni 201.10. Discont 198.50. Alpesi —.—. Szilárd.

New York, május 12. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* májusra 77.1/8, juliusra 75.1/8, szeptemberre 74.4/8. *Tengeri* májusra 39.3/8.

Chicago, május 12. *Buza* márciusra 69.3/8. *Tengeri* májusra 33.3/8.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mi volna...

Mi volna, hogy ha te meg én
Egy mámoros, rövidke percben:
Egymás keblére omlanánk
S ölelnők egymást önfeledten?

Mi volna, hogyha te meg én
Egy önfeledt rövidke percben:
Egymás keblére omlanánk
S meghalnánk együtt — mind a ketten?

Erdős Renée.

+ **Királynők idillje.** Vilma, a fiatal hollandi királynő és anyja, a volt régenskirálynő több hét óta csöndes visszavonultságban él a dél Schwarzwaldban lévő Hausbaden kastélyban. Rendkivül poétikus helyen fekszik a kastély, egy vadregényes erdő közepén. A Hausbaden-kastély eredetileg látogatott fogadó volt, amelyet azonban egy időre a hollandi udvarnak adtak bérbe. Remek kilátás nyilik onnan. Messziről a Rajna vize csillog a nap fényében, a szemhatáron pedig a Vogézek fehérlenek. A királynék tiszteletére uj köntöst kapott a fogadó és messzire fehérlik a völgybe. Belső berendezése a lehető legkényelmesebb, de a fényüzést mellőzték benne. Az ifju királynő nagy sétákat tesz szárnysegéde, gróf Monceau, főkamarása és udvarhölgyei kiséretében. A fiatal „Van Buren grófnőt", mert a királynő inkognitóban utazik, Badenweiler környékén általánosan ismerik. Bebarangolja a festői tájakat és ahol alkalmas pontot talál, azt lefesti. Anyja pedig, aki még mindig beteges, Van der Post báróné udvarhölgye kiséretében naponkint több órán át kocsizik. Vasárnap a királynők a badenweileri protestáns templomba mennek, a szárnysegédük ellenben a mühlheimi katolikus templomba jár.

*

+ **Amerika jövője.** Mlle. Couesdon, a párisi Rue de Paradis jósnőjét meglátogatta többek között a New York Journal párisi levelezője. A kisasszony azt mondja, hogy Gábriel arkangyalnak a szócsöve ő. Mikor Couesdon kisasszonyt meglátogattam — irja a levelező — különösen alkalmas „inspirált és prófétai" hangulatban találtam. Megkérdeztem, mit tud az Egyesült-Államok jövőjéről. Csakhamar behunyta a szemét és kurta mondatokban a következőket mondotta:

— Nem lesz könnyü állapot; háboru fog kiütni; és ujra ki fog törni; nem lesz könnyü állapot; látok bekövetkezni egy nagy napot: egész Amerika, Észak és Dél egyetlen kormány alatt egyesül; a nagy amerikai köztársaság az egyik sarktól a másikig fog terjedni; nagy államférfiak fognak arra törekedni, hogy az egész kontinenst az amerikai zászló alá hozzák; nem háboru utján fogják ezt megvalósitani; Mexiko Diaz elnök halála után folyamodni fog az Egyesült-Államokhoz való csatlakozásért, s ezt meg fogja kapni; a délamerikai tartományok látni fogják Mexikónak a jólétét és boldogságát amerikai zászló alatt és akkor ők is kérni fogják, hogy csatlakozhassanak és nekik is teljesiteni fogják a kérésüket; Kanada legtovább fog az Union kivül maradni. Amerikának más nagy háboruja lesz; sokkal nagyobb, mint az, amelyet Spanyolországgal folytatott; nem Németországgal, nem Franciaországgal fog háboruskodni; inkább olyan országgal, amely most csupa barátság Amerika iránt; a németek Amerikában sohasem fogják megengedni a hazájuknak, hogy háborut folytasson az Egyesült-Államok ellen; az *angoloknak* nincsen olyan hatalmuk; a legborzasztóbb háboru lesz az, amely valaha csak dult; de Amerika végül győzni fog. Aztán az amerikai tengeri erő a leghatalmasabb lesz; egy amerikai el fogja érni az északi, egy másik a déli sarkot...

És még egyebeket is mondott a jósnő.

*

+ **Egy leány értékcsökkenése.** Igaz történet, a törvényszék előtt fejeződött be. Egy szegény orvosnövendék több esztendővel ezelőtt beleszeretett egy jómódu ember tizenöt éves leányába. Az eljegyzés is megvolt s a jövendőbeli após, mint oly gyakran megszokott történni, támogatta a vejét. Az orvosnövendékből orvos lett és ezzel megváltozott a helyzet. Az orvos kijelentette, hogy most már nem hajlandó elvenni a menyasszonyát. Nagyon felháborodott erre az apa, s nem törődve semmivel, ment a birósághoz, bepörölte a hütlen ifjut a következő kártéritésre:

Kosztpénzek, kölcsönök	1966 forint
Vizsga- és tandijak	840 „
A vőlegény utazásai	200 „
Az eljegyzési ünnepség	100 „
A leány öregebb lett, tehát.	6000 forinttal
más hozomány kell neki	
Összesen	9106 forint.

Az orvos ügyvédje természetesen nem akart ennyit fizetni, hanem legfölebb csak 740 forintot. A biróság 1500 forintot itélt meg, a 6000 forint követeléssel pedig elutasitotta a felperest azzal a megokolással, hogy azt csak maga a leány tudhatja, hogy csökkent-e 6000 forinttal az értéke. A perköltségeket azonban közösen fizette a panaszos és a vádlott.

*

+ **Az angolok és az — ital.** A szegény angolokat minden áron vissza akarják tartani attól, ami pedig milyen jó, mondják sokan. Tudniillik az italtól. Az angol ne legyen mámoros, ezt kivánják a mértékletesek. Legujabban lapjuk, a The London Alliance Review kiszámitotta, hogy a londoniak mennyi pénzt érő szeszes italt öntenek le évenkint a garatjukon. Nem kevesebb mint 400 millió koronát tesz ez az összeg, amiből egy-egy lélekre, — Londonnak 4·5 millió lakosa van — 89 korona esik. Ez az összeg majdnem hatszor akkorra, mint az, amely London városának ez évi költségvetésében kiadásképpen szerepel. Az angol főváros az idén 50 millió koronát adott ki iskolai célokra és 60 milliót szegények segélyezésére. Az előbbi összeg tehát egynyolcadrészét, az utóbbi pedig egyhatodrészét teszi az elfogyasztott szeszes italok fent kimutatott értékének. London összes adóssága 760 millió koronára rug, amely tehertől két év alatt megszabadulna, ha a londoniak ez időre lemondanának az ivásról. De London inkább inni akar.

*

+ **Hóhérjövedelmek.** A hóhérmesterség anyagilag nem éppen a legmegvetendőbb foglalkozás s bizonyára akadna nagyon sok pályázó, ha több ilyen állást rendszeresitenének a világon. Ime, a francia hóhér, Deibler, aki néhány hónappal ezelőtt ment nyugalomba, 4500 frank évi fizetést kapott s ezenkivül minden kivégzésért kétszáz frank különdijat. Deibler ötszáznál több emberen hajtotta végre a halálbüntetést. A németországi hóhér, aki a minap vonult nyugalomba, huszonöt évig viselte tisztét és kétszáztiz embert végzett ki. Minden kivégzésért 150 márkát kapott, igy összesen 31.500 márkát huszonöt év alatt. A régi időkben a hóhér működése változatosabb volt s igy a különböző fajtáju kivégzésért különböző fizetés járt. Különösen érdekes a darmstadti hóhérok dijszabása. A halálbüntetés végrehajtásának igen sok módja volt. Igy a hóhér, ha a bünöst forró olajban elégette, 24 forintot kapott. A bünös felnégyeléseért 15 forint 30 krajcár járt ki a hóhérnak. Pallossal való kivégzés 10 forint; kerékbetörés 5 forint; akasztás 10 forint; a bünöst négy részre tépni 18 forint; a holttestét eltometni 1 forint. Ha valakit élve kellett nyársra huzni, azért 12 forintot, boszorkányégetésért 14 forintot kapott a darmstadti hóhér. A kinpadra vonás különböző nemeiért szintén más-más volt a fizetése. A fül és orr levágásáért 5 forintot fizettek neki. Aztán kapott a hóhér mindig kosztot és kvártélyt is.

*

+ **Az emberi szépség.** Az emberi szépségről való fogalom a szélességi fokok szerint meglehetősen változik. Khinában például, hogy szépitsék és érdekessé tegyék magukat az emberek, elnyomoritják a lábukat. Omagna lakói Braziliában présbe teszik a fejüket, hogy laposra nyomják. Közép-Afrikában és Zanzibárban jeleket égetnek bele az ajakba. Grönlandban meghasitják a fület. Amerika és Ázsia némely helyein hihetetlen módon cifrázzák az orrot. Japánban vannak, akik meghasitják a fülüket s azon-

---

REGÉNY.

Edith bosszuja.

(51) — REGÉNY. —

Irta: SZÁNTÓ KÁLMÁN.

— Ugy-e mondtam? Hát mit akar apától? Hátha én is elintézhetném?

— Oh, akárki, csak maga nem.

— Olyan komoly?

— Olyan prózai!

— Olyan poétikusnak tart engem? Az is szép!

— Igen, de meg csakugyan nem asszonyoknak való dolog... különben hisz mi barátságot kötöttünk, ugy-e? Maga előtt nem kell titkolóznom, ugyis ismer nagyon jól... Ej, de tán mégse!

— No, most már csak ki vele.

— Tudja, mit akartam a papájától? Pénzt kérni.

— Pénzt?

— Hisz tudja, hogy szegény legény vagyok! A választás nem az én pénzemből ment ugyan, de azért nekem is nagyon sokba került. A hitelezőim nagyon szorongatnak.

— Hát azt hiszi, hogy az én apám uzsorás?

— Éppen ellenkezőleg, mert akkor tudom, hiába jöttem volna. Azokon már tul vagyok.

— No és... a házassága?

— Hiszt egyrész arra is kellene! Most már az az egyetlen végvára.

— Hilda?

— Nem tudom... illetve meg is mondhatom — őszinteségi rohamban szenvedek: akit legelébb, és legkönnyebben megkaphatok; ropog és recseg alattam minden, s félek, hogy a dicsőségem nem sokáig tart.

— Nem megigérte, hogy kikéri tanácsomat?

— De igen... hanem attól féltem, mást ajánl, mint akit én választottam.

— Tehát mégis választott már?

— Igen, de mindjárt le is mondtam.

— Milyen kishitüség!

— A viszonyok tettek azzá!... Tudja, még annyim sincs, hogy virággal ellássam menyasszonyomat.

— De hisz még menyasszonya sincs! vagy van?

— Nincs! De hát beláthatja, hogy azt a pénzt, amit papájától kértem volna, nem költhettem volna...

— Nos, kire? Hildára?

— Oh, dehogy!... Megmondhatom: magára.

— Azért nem is kellett volna apához fordulnia!

— Hát kihez?

— Hozzám!

— Magához? Oh Edith, ne csufolódjék velem! Hisz tudja, hogy maga volt elejitől fogva az ideálom. De nem mertem!

— Bátraké a szerencse!

— Edith, igazán? Akarna a feleségem lenni?

— Hisz látja, hogy akarok!

— Oh istenem! Édes Edith!... És ugy-e nem fogja gondolni, hogy csupán a vagyonáért veszem el?

— Oh, dehogy! Egy pillanatig se! Sőt, ha akarja, még siettetni fogom az esküvőt!

— Eléggé nem siettetheti!

— Radnóthon fogunk lakni, ugy-e?

— Ahol akarja, édes!

A jeles pár kezet fogott s Tarnay megcsókolta Edith kezét.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET.

Edith bosszuja.

A radnóthi határban serény kezek épitik a nagy kettős szárnyu renaissance kastélyt, tiszta stilü falaival, csillogó márvány ékitményeivel, sarkain karcsu, magas donjonokkal, melyeknek csucsáról a vendéghivogató zászló egész az illésfalvi kastélyablakaiba leng. Jó közel épitik a szomszéd földesur kastélyához, mintha csak farkasszemet akarnának nézni egymással. Óriási gyorsasággal, rengeteg kéz dolgozik rajta, mintha valami lihegő szenvedély siettetné az elkészülését. Még a korai enyhe tavasz is kedvez a munkának. A szomszéd kastély lakói: két leány és egy férfi ablakaiból nézik a nagy szorgosságot: szinte oda hallik a kőmüves legények nótája, a téglahordó lányok vihánkolása. Egyszer-egyszer összenéznek egymással, némán, mégis érthetően. Az idősebb lány komolyan, ünnepies-ridegen, mégis valami titkolhatatlan nyugtalansággal tekintetében, melyet ugy szeretne elfojtani. A férfi megtörve, büszke, merész fejjel, mely azonban minden pillanatban alácsügged; gögös szeme lehuny ilyenkor, s ha ismét fölveti, járása bizonytalan és gyanakvó, mint lelki betegeké, kik titkolják kórságukat. A fiatal leány le nem veszi az ablakról a szemét; ugy tetszik, mintha napról-napra sáppadna, mint a levelét hullajtó liliom; az orcája, az ajka, még a szeme is, mintha folyton fehérednék; az egész leány csupa fehérség, az a fénytelen, fakó fehérség, mely megdöbbenti azt, aki látja. Mintha őt érdekelné legjobban az odaát folyó sürgés-forgás, melynek kaleidozkopszerü képe a zavartalan sik rónán ide látszik; nem mozdul az ablaktól, s le nem veszi a szemét róla, mintha mérget szína belőle, s neki jól esnék ez a méreg. S nincs is, aki öngyilkos foglalatosságában háborgatná. A testvérek néha összejönnek a nagy sor ablakos ebédlőben, együtt ülnek órák hosszant, a nélkül, hogy szót váltanának. A nehéz, zöldesbarna zsenilia-pomponokkal szegett posztó-függönyök korai ho-

kivül még valósággal kicsipkézik. A karaibok sajátságosan fejlesztik a lábukat. Anamban és Ceylonban festik a fogakat, Törökországban a legszebb asszonyok azok, akiknek néhány mázsa a sulyuk.

•

+ **Valencia „nagy halottja“.** Valenciában a „Plaza de Toros“-on Fabriló bikaviadort, Valencia kedvencét, a bika április 30-ikán szörnyen elpusztitotta. Letiporta a földre, aztán a szarvára kapta, megforgatta, végül messzire az Arénában elvetette. Ájultan terült el Fabrilo, Valenzia kedvence, csunya, borzalmas sebet hasitott rajta a bika szarva. Babonás emberek áhitattal beszéltek egymásnak a fátumról: Fabrilón ezen a szerencsétlen napon ugyanaz az öltözék volt, amit az öcscse viselt azon a napon, amikor az Arénában őt is halálra tiporta egy bika. Fabrilo nyilván talizmánnak tartotta az öcscse ruháját és milyen nagyon megcsalódott benne. Társai fölszedték és vitték be az *enfermeriaba*. Zokogva állott ágyánál a *cuadrilla*, akit nehéz haldoklása közben esdve kért arra, hogy támogassa szegény anyját. Amikor Fabrilo halálának hire a városban elterjedt, egész Valencia előözönlött, hogy lássa a „hős“ holttestét. Átszakitották a rendőri kordont s rontottak neki az enfermeriának. A halottat azonban időközben az enfermeriából a lakásba vitték át, ahol a kaput rácscsal kellett elzárni, hogy az emberek be ne tóduljanak az udvarba, ahol a halott ravatalon feküdt, ugy hogy az utcáról is látni lehetett. Május elsején egész Spanyolország Fabrilo haláláról beszélt. Megfeledkezett mindenki a magas politikáról és csak Valencia „nagy halottjával“ foglalkozott. De délután már egész Madrid özönlött ki a Plaza de Torosra, ahol érdekes *corrida*ra volt kilátás. Elfeledték Fabrillot és Machaquitot is, aki szintén megsebesült, mint Bilbarból jelentették. Szép asszonyok vakitóan fehér mantillákat és még fehérebb vállakat mutattak, a férfiak vörös szegfüt viseltek, zümmögött az egész emberáradat, akár egy méhkas...

•

+ **Az isten tudja!**

Hentes: Ön is virslit parancsol, Szabó ur?

Szabó ur: Nem, sonkát kérek. Virslit csak a jó Isten ehetik...

Hentes: Ugyan miért?

Szabó ur: Mert csak ő tudja, hogy mi van benne.

•

+ **A parvenü.** Pénzessy ur ugy meggazdagodott, hogy már nem is emlékszik az olcsó dolgok árára. A minap fölkiáltott:

— Istenem, ha elgondolom, voltam én már oly szegény is, hogy nem volt husz forintom — villamosra...

•

+ **Forditott világ.** Egy belga lapban találjuk a következő apróhirdetést:

Csinos férfi, aki pompásan ért a főzéshez és a háztartáshoz, keres egy hölgyet, aki exisztenciáját biztositathatná.

Nem Rigó Jancsi ez a titokzatos ur?

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Hajóstársaságok konfliktusa. A *Dunagőzhajós Társulat* és a szerb hajózási vállalat között felmerült konfliktus már békés elintézést nyert. Az értekezleten, amelyet ebben az ügyben tartottak, az a megállapodás jött létre, hogy a *Belgrád* és *Zimony* között való közlekedést naponkint fölválta fogja a két társulat fenntartani.

Acetilénkiállitás. Az acetilénkiállitás megnyitására a rendező-bizottság a következő programmot állapitotta meg: Szombaton, 13-ikán délután ½4 órakor gyülekeznek a meghivott vendégek a városligeti iparcsarnok előrészében. Pontban 5 órakor érkezik *Hegedüs* Sándor keresk. miniszter, akit a kiállitási bizottság nevében *Gelléri* Mór elnök üdvözöl, fölkérve a minisztert a kiállitás megnyitására. *Hegedüs* Sándor miniszter megnyitja az acetilénkiállitást. A rendezőség bemutatása után a miniszter átvonul a háziipar-bazárba, ahol *Ghyczy* Béla, mint az Országos Iparegyesület háziipari szakosztályának elnöke üdvözli. A miniszter megnyitja a háziipar-bazárt s megtartja abban körutját. Végül a miniszter visszamegy az időközben kivilágitott acetilénkiállitásba s megtartja körutját, mely alatt a külföldi kiállitókat magának bemutattatja. A megnyitási ünnepen a miniszteren és államtitkáron kivül résztvesznek a katonai hatóságok, a városi hatóság fejei, a tiszteletbeli elnökök, a máv. igazgatósága, a főváros számos kitünősége, a tüzoltóság és nagyszámu meghivott közönség.

The Mutual new-yorki életbiztositó társaság dr. *Herzog* Oszkár urat Magyarország részére teljhatalmu vezérigazgatójává nevezte ki.

A Jósziv sorsolása. A *Jósziv* egyesület sorsjegyeinek 32-ik nyilvános sorsolását folyó hó 15-én hétfőn délután 3 órakor tartják meg az egyesület helyiségében. (Bálvány-u. 10. sz.)

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* 16.50 forint pénzben, 16.75 forint áruban. *Bécsben* a kontingentált készáru 17.30 forint pénzben, 17.50 forint áruban.

Borjuvásár. 1899. évi május hó 12-én. Felhajtatott 1665 darab szopós, 17 darab rugott élő borju, 23 darab élő borju, bárány élő — darab, kecske élő — darab. A vásár hangulata élénk.

Budapesti sertés-konzumvásár. A fővárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése 1899. május 11-én. Készlet 303 darab. Érkezett 56 darab. Összesen: 359 darab. Eladatott 163 darab. Maradt 196 darab. — *Napi árak*: 120—180 kgr. sulyban 46—49— krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 47—49— krajcárig, 320—380 klgr. sulyban 47—49 krig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 44—45 krajcárig. Malacok ——40 krajcárig kilónkint. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi juhvásár. A mai juhvásáron a felhajtás 1311 darab juh volt. Változatlan árak. Árak páronkint: kiviteli juh 23.——24.— forint, selejtes 20.—— 22.— forint, gyapju birka —.— forint, angol —.— forinton.

Bécsi szurómarhavásár. A mai vásárra felhoztak 4516 darab élő borjut, 1454 darab élő sertést, 1444 darab levágott sertést, 328 darab levágott juhot és 1670 darab bárányt. Változatlan irányzat.

Eladási árak: Levágott borju 40—46 krajcáron, elsőrendü 48—54 krajcáron, élő borju 56—60 krajcáron, kivételesen —62— krajcáron, legelsőrendü ——— krajcáron, fiatal sertés 40—50 krajcáron, levágott nehéz sertés 50—54— krajcáron, könnyü sertés ——— kron, elsőrendü süldő 50—60 krajcáron, levágott juh 34—42 krajcáron kilogrammonként. Bárány 4—13 forint páronkint.

Mezőgazdaság.

Pestmegye Gazdasági Egyesületének igazgató választmánya legutóbbi ülésén a szakosztályok javaslata alapján elhatározta, hogy az állatbiztositásnak községi szövetkezetek utján (megyei központtal) való szervezése dolgában felir a földmivelésügyi miniszterhez. Junius 11-ikén ló- és szarvasmarhadijazás együttesen lesz Gödöllőn, junius 18-ikán Dunapatajon, 25-ikén Nagy-Kátán; szarvasmarhadijazás pedig junius 4-ikén Vörösváron, junius 29-ikén Szabadszálláson, amely alkalommal 2620 korona részint állami, részint egyesületi dij kerül kiosztásra a kistenyésztők között. Egyes nagyobb szőlőtermelési központokon a borértékesités előmunkálatai folyamatban vannak. Az egyesület részt vesz a szegedi gazdasági kiállitáson. Cegléden julius második felében egy nagyobbszabásu népies lóverseny rendezése van tervbe véve.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, május 12.

A buzaüzletben mérsékelt kinálat és gyenge vételkedv mellett a forgalom gyenge volt. Lanyha irányzat mellett 10.000 métermázsa került a forgalomba 5—10 krajcárral alacsonyabb árakon.

Egyéb gabonanemüekben a forgalom csekély volt és az árak változatlanok maradtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 9 frt 65 kr, 100 mm. 80 k. 9 frt 65 kr, 200 mm. 79·5 k. 9 frt 70 kr, 100 mm. 79·4 k. 9 frt 70 kr, 100 mm. 78·5 k. 9 frt 47½ kr, 100 mm. 78·5 k. 9 frt 55 kr, 500 mm. 78 k. 9 frt 50 krajcár.

Felsőtiszavidéki: 100 mm. 78 k. 9 frt 45 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 50 kr, 100 mm. 77·4 k. 9 frt 32½ kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 37½ kr, 100 mm. 76·8 k. 9 frt 40 kr, 200 mm. 76·4 k. 9 frt 30 krajcár, 1000 mm. 76·4 k. 9 frt 30 krajcár.

Fehérmegyei: 100 mm. 78 k. 9 frt 65 kr, 200 mm. 78 k. 9 frt 45 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 50 krajcár.

Bácskavidéki: 100 mm. 77 k. 8 frt 30 kr, 1430 mm. 75·2 k. 9 frt 30 kr, 2000 mm. 73·2 k. 9 frt.

Mind 3 hónapra.

Zab: 200 mm. 6 frt 10 kr. 100 mm. 5 frt 85 krajcár.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti árucs és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (ó)											
bánsági	75 k.	8.85—	8.90	76 k.	8.95—	9.05	77 k.	9.——	9.10
	78 k.	9.10—	9.20	79 k.	9.25—	9.35	80 k.	9.40—	9.55
tiszavidéki	75 k.	8.95—	9.—	76 k.	9.15—	9.25	77 k.	9.25—	9.30
	78 k.	9.30—	9.40	79 k.	9.50—	9.60	80 k.	9.55—	9.70
pestvidéki	75 k.	8.85—	8.90	76 k.	9.——	9.10	77 k.	9.10—	9.15
	78 k.	9.20—	9.30	79 k.	9.40—	9.50	80 k.	9.50—	9.60
fejérmegyei	75 k.	8.90—	8.95	76 k.	9.10—	9.15	77 k.	9.15—	9.25
	78 k.	9.25—	9.35	79 k.	9.40—	9.50	80 k.	9.50—	9.60
bácskai	75 k.	9.——	9.—	76 k.	9.05—	9.20	77 k.	9.20—	9.30
	78 k.	0.——	0.—	79 k.	—.———	—.—	80 k.	—.———	—.—
román	75 k.	0 ——	0.—	76 k.	—.———	—.—	77 k.	7.25—	7.25
	78 k.	0.——	0.—	79 k.	7.50—	7.60	80 k.	—.———	—.—
szerb	76 k.	—.———	—.—	77 k.	—.———	—.—	78 k.	0.——	0.—
	79 k.	—.———	—.—	81 k.	—.———	—.—	80 k.	—.———	—.—
bolgár	76 k.	—.———	—.—	77 k.	—.———	—.—			
	79 k.	—.———	—.—	81 k.	—.———	—.—			
Rozs ... (ó)	I. r.	70—72 k.	7.20—	7.35	II. r.	———	k.	7.15—	7.20
Árpa ... (ó)	tak.	60—62 k.	6.15—	6.35	égetni	62—64 k.		6.60—	7.—
„ ... (ó)	sörfőz.	64—66 k.	6.60—	7.—	való				
Zab ..... (ó)		39—41 k.	6.——	6.10	(ó)			—.——	6.—
Tengeri (uj)	bánsági	— k.	4.40—	4.45	(ó)				
Repce...	káposzta		11.20—	12.—		másn.	— k.	—.———	—.—
Köles ... (ó)			—.———	—.—	(uj)	bánsági		4.15—	4.45

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza májusra	9.02—8.92—8.99
Buza októberre	8.21—8.17—8.19—8.15—8.17
Rozs októberre	6.63—6.58—6.60—6.59
Rozs májusra	0.——0.—
Zab májusra	0.——0.—
Zab októberre	5.43—5 42
Tengeri májusra	4.43—4.40
Tengeri juniusra	0.——0.—
Tengeri juliusra	4.53—4.51—4.52
Repce augusztusra	—.——

Déli egy órakor a következő zárárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza májusra	8.97	pénz	8.99 áru
Buza októberre	8.16	„	8.17 „
Rozs májusra	7.20	„	7.25 „
Rozs októberre	6.60	„	6.61 „
Zab májusra	5.64	„	5.66 „
Zab októberre	5.42	„	5.44 „
Tengeri májusra	4.41	„	4.42 „
Tengeri juniusra	4.45	„	4.46 „
Tengeri juliusra	4.52	„	4.53 „
Repce augusztusra	12.30	„	12.40 „

mályba boritják az elbarnult tölgyfatáblákkal kirakott szobát, melynek a szőgletes, kemény, bőrrel bevont renaissance székek, a fekete vasból kovácsolt csillár, az elsötétedett festékü családi képek különben is olyan komor képet adnak. A vastag szőnyegek elnyelik a cselédség lépteit, a nehéz tölgyfaajtók szárnyain nem hatol be a nesz. A magas mennyezetről, a finom repedésü gipszstuccók fakult aranyáról szürkeség ereszkedik alá s száll lejebb, lejebb, mig teli lesz a szoba vele. A szemközti falhoz állitott óriási faragott *buffet* roppan egyet-egyet eresztékeiben; a mellékszobában a hasznavételen zongorának egy-egy hurja ereszkedik meg, vagy pattan meg, messzezengő fájdalmas süvitéssel, mint a nehéz beteg sóhaja. György a hintaszéken ül, mellette egy japáni asztalkán dohányzó szerek, nyitott könyv. Néha rá is gyujt, de nyomban megfeledkezik s az égő szivar ott hamvad el, ahová letette a bronzhamutartón. Vagy a kezébe veszi a könyvet, lapoz is benne, aztán ölébe ejti olvasatlanul. Feje a szék támláján hátra szegve, szeme a boltozatra szegődik, üresen, kifejezéstelenül; szája félig nyitva, egy izom nem rezdül meg arcán; maga a szék ives alapja se rendül meg alatta. Korinna foglalatoskodik. Óriási himző-rámán nagy nyers vászon kifeszitve, talán oltárteritőnek, talán szemfödélnek. Mintha örökös sáncmunkára lenne itélve, ölti egymásután a tarka himü szemeket, szó nélkül és nesztelenül. Tul az ablaknál, ölbe hullott, tétlen kezekkel ül Hilda. Az arca is olyan tétlen. Derékban előrehajolva, térdben elernyedve néz maga elé, csüggedt ajakkal, kifejezéstelen arccal. Vézna alakja szinte beleolvad a szürke levegőbe, fényevesztett, szőke haja közé sötét keretet von a leomló zöldes függöny nehéz redőzete.

Korinna megszólal.

— Ma éppen hat hónapja, hogy olyan roszszul lett anyánk.

— Igen, ma hat hónapja, feleli összerezzenve György.

A megszólitásra magához tért, s igyekszik magát fönntartani.

— Voltál ma sétálni Hilda? kérdezi hugától.

— Igen, feleli a leány, meg se mozdulva.

— Nem volt hüvös a levegő?

— Nem.

György még akarna tőle valamit kérdezni, de már nem jut eszébe mit. Föl is akarna állani, s odamenni hozzá, de olyan fáradtnak, olyan végtelenül kimerültnek érzi magát, hogy azt hiszi, ereje se lenne hozzá.

Helyette Korinna teszi meg. Megszokta olvasni György gondolataiban. Beleszurja a tüt a vászonba, s föláll. Egy pillanatra habozni látszik, hogy melyikhez induljon, azután Hilda felé veszi lépteit. Megáll a háta mögött s végig simogatja puha, szőke haját. Azután kezébe fogja állát s maga felé forditja arcát. Mosolyog rá s Hilda is próbál, teljes jóakarattal igyekszik visszamosolyogni. Korinna még egyszer, kétszer megcirógatja arcát, azután tovább megy. Miután már fölállott, nem ül vissza többé. Az ajtó halk nyilása-csukódása hallik, nemsokára éppen fejük felett nehézkes lépteinek tompa dobbanása. Hallani, hogy odafenn szobájában kinyitja a pompás kézi orgonát s fölhangzik rajta a *Beethoven* fönséges oratoriuma: *Krisztus az olajfák hegyén.* A himnikus szárnyalásu akkordok templomi ihlettel áradnak szét a messzebugó hangszer hurjai közül, szárnyra kelnek a nehéz szürke levegőben, teli erővel, harsogón, átszellemülten. Merész röptében fölcseng a szent kereszt ragyogása, mely vakitó fényt áraszt a Mester aláomló, szőke fürteire. Reszkető szavában benne van a szeretet és megbocsátás, melynek örök igéje halandó fülnek most nyilatkozik. Sötét gyászában fölzokog a Golgotha mártiriuma; az áldozat még nem teljes, de keserüsége már árnyékot borit a kereszt halványuló ragyogására.

(Vége következik.)

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza májusra	8.88—	8.90
Buza októberre	8.09—	8.10
Rozs októberre	6.48—	6.50
Zab májusra	0.——	0.—
Zab októberre	5.43—	5.45
Tengeri májusra	4.40—	4.41
Tengeri juniusra	0.——	0.—
Tengeri juliusra	4.50—	4.51
Repce augusztusra	—.——	—.—

A budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde magasabb külföldi és bécsi jegyzésekre szilárd hangulattal folyt le és az összes nemzetközi értékek árfolyamai javultak, az üzlet azonban nem volt nagy kiterjedésü, csakis mérsékelt forgalom mellett zárult.

A helyiértékek piacán közuti vasut-részvények szilárdan indultak, zárlat felé némileg meggyengültek.

A déli tőzsdén változatlan berlini jegyzésekre korlátolt forgalom mellett az irányzat tartott maradt. A valuta- és ércárak változatlanok.

Az *előtőzsde* tartott.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 387.——388.25. Osztrák hitelrészvény 359.50—359.80. Osztrák-magyar államvasuti részvény 362.——362.20. Rimamurányi vasmu részvény 313.50—. Jelzálogbank 243.25—243.50. Adria tengerhajózási részvény 235.—. Közuti vasut részv. 380.50—381.— forinton.

A *déli tőzsde* tartott.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 387.60—388.10. Osztrák hitelrészvény 359.40—359.75. Osztrák-magyar államvasut 361.60—361.80. Jelzálog hitelbank 243.25—243.80. Leszámitoló bank 257.75. Rimamurányi vasmü 313.50—313.75. Közuti vasut részvény 380.——380.50.

Az *utótőzsde* irányzata magasabb berlini és bécsi jegyzések mérsékelt forgalom mellett megszilárdult.

Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 359.50—360.45. Magyar hitelrészvény 387.75—388.75. Osztrák-magyar államvasut 361.75—362.10. Villamos városi vasutrészvény 215 75—218.25. Közuti vasut 380.75—382.—. Leszámitoló bank 258.——258.75 forinton.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény 360.30 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	386.—
Osztrák hitelintézet	359.—
Pesti magyar keresk. bank	1402.—
Magyar asztalt részvénytársaság	222.—
Salgótarjáni kőszénbánya r. társaság	337.—
Magyar cukoripar A-sor	148.—
Magyar cukoripar r. t. B-sor	187.—
Magyar villamossági r.-t.	154.—
Adria m. kir. tengerhajózási r. t.	234.—
Bpesti városi villamos vasut	217.—

A budapesti terménytőzsde.

Jegyzések: Heremag: lucerna 40.——46.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 30.——33.— forint. Vörös erdélyi —.——.— Vörös bánsági —.——.— forint. Középszemü 36.—40.—. Nagyszemü 42.—46.—. Disznózsir: budapesti 52.——52.50 forint, vidéki —.——.— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— városi 4 darabos 43.——43.50 forint, 3 darabos 46.——46.50 forint, füstölt 51.——52.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —.——.— forint. 120 darabos 9.50—9.75 forint. 100 darabos 10.——10.25 forint, 85 darabos 12.75—13.— forint azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 8.——8.25 forint, 100 darabos 9.——9.25 forint, 85 darabos 12.50—12.75 forint. Szilvaiz: szlavóniai 13.50—14.50 forint, szerbiai 12.50—13.— forint azonnali való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, május 12. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Buza május—juniusra 8.73. Oszi buza 8.20—8.21. Őszi rozs 6.85. Őszi zab 5.75 forinton.

A bécsi értéktőzsde.

Az *előtőzsde* nagyon kedvező. Az ellátás simán folyt le olcsó report mellett $5\frac{1}{2}$—$5\frac{3}{8}$%-ig.

A *déli tőzsde* tartott.

A *zárlat* szilárd.

Bécs, május 12. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% arany járadék 119.55. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138.25. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.10. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 256.—. Rimamurányi vasmürészvény 312.50. Magyar koronajáradék 97.35. 4% os Magyar földtehern. kötvény 95.60. Magyar hitelbank részvény 388.75. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 164.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 187.70. Magyar kereskedelmi bank 1400.

Bécs, május 12. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2% papirjáradék 101.15. 4%-os osztrák aranyjáradék 119.65. 1860-iki sorsjegy 129.50. Osztrák hitelsorsjegy 199.50. Angol-osztrák bank 152.75. Bécsi bankegyesület 276.50. Osztrák-magyar bank 921.—. Déli vasut 56.—. Dunagőzhajózási részvény 443.—. Dohányrészvény 135.50. Császári és királyi arany 5.70—. Német bankváltók 58.92. 4·2% ezüst járadék 100.55. Osztrák koronajáradék 100.45. 1864-iki sorsjegy 196.—. Osztrák hitelintézeti részvény 360.13. Unionbank 323.50. Osztrák Länderbank 247.50. Osztrák-magyar államvasut 361.50. Elbavölgyi vasut 264.—. Alpesi bányarészvény 243.60. 20 frankos arany 9.55½. Londoni váltóár 120.45. Bécsi Tramway 508.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, május 12. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése. A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelrészvény 360.50 Magyar hitelrészvény 389.—. Angol-Osztrák bank 153.— Union bank 324.—, Länderbank 248.—, bankegyesület 277.—, osztrák. magyar államvasut részvény 361.50 északnyugati vasutrészv. 205.—, elbavölgyi vasut 264.—, dunagőzhajós részv. —.—, alpesi bányarészvény 243.90 májusi járadék 101.15, osztrák koronajáradék —.—, magyar aranyj. —.—, magyar koronajáradék 97.35 német birodalmi márka áprilisra —.—, májusra 58.96, török sorsjegyek 67.40, rimamurányi vasmü 313.50 déli vasut —.— dohányrészvény 135.50, Napoleon d'or 9.551/2.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, május 12. (*Tőzsdei tudósitás.*) Az állandóan kedvező konjunktura-jelentések nyomán nagy véleményes vásárlások történtek a bányaértékek piacán. Állitólag különösen vidékről jött sok vásárlási rendelet. Ennek hatása alatt a kohó- és kőszénrészvények tetemesen emelkedtek, ami a többi értékpapirra is kedvezően hatott. A londoni tőzsde jelentések is élesztették a kedvet. A járadékok közül a török sorsjegyek Párisra és az argentinai papirok Londonra emelkedtek. A második tőzsde-órában a kőszénrészvények egyes nyeremény-realizációk következtében ingadozók voltak. Magánleszámitolási kamatláb 3½%.

Berlin, május 12. (*Zárlat.*) 4·2% os papirjáradék —.—. 4% osztrák aranyjáradék 101.50. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 97.40. Osztrák-magyar államvasut 154.25. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.50. Magyar vasuti beruházási kölcsön 103.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 198.60. Általános villamossági Edison 302.—. Gelsenkircheni 205.50. Laurakohó 254.—. 4·2% ezüstjáradék 100.25. 4% magyar aranyjáradék 100.30. Osztrák hitelrészvény 224.50. Déli vasut 26.40. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 216.50. 4% uj orosz kölcsön —.—. Török dohányrészvény 100.—. Olasz járadék 95.75. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 178.75. Harpenj 208.75. Az irányzat szilárd.

Hamburg, május 12. (*Zárlat.*) 4.2% ezüstjáradék 100.20. 1860. sorsjegy 147.—. Déli vasut 26.50. 4% osztrák aranyjáradék 101.—. Osztrák hitelrészvény 225.20. Osztrák-magyar államvasut 154.—. Olasz járadék 95.50. 4% magyar aranyjáradék 100.60. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 12. (*Zárlat.*) 4·2% papirjáradék 100.80. 4% osztrák aranyjáradék 101.25. Magyar koronajáradék 97.35. Osztrák-magyar bank 153.—. Déli vasut 26.10. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.47. Bécsi bankegyesület 137.70. Villamos részvény 100.90. 3%-os magyar aranykölcsön 86.10. 4·2%-os ezüstjáradék 100.30. 4% magyar aranyjáradék 100.40. Osztrák hitelrészvény 224.50. Osztrák-magyar államvasut 154.10. Északny. vasut 121.60. Bécsi váltóár 169.45. Párisi váltóár 810.83. Unionbank —.—. Alpesi bányarészvény 243.—. Az irányzat szilárd.

Páris, május 12. (*Zárlat.*) 3% francia járadék 102.50. Olasz járadék 96.50. Osztrák-magyar államvasut 775.—. Francia törlesztb. járadék 100.85. 4% magyar aranyjáradék 102.25. Török dohányrészvény 292.—. Osztrák Länderbank 529.—. 3½% francia járadék 102.87. Osztrák földhitelintézeti részvény ——.— Déli vasut 150.—. 4% osztrák aranyjáradék 101.70. Ottomanbank 600.—. Párisi bankrészvény 1135. Alpesi bánya részvény 518.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 12. A sertésüzlet irányzata változatlan.

A) *Hizott sertések ára*: I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 46——47— krajcárig. Öreg közép páronkint 300—400 kilogrammig terjedő sulyban 46——47 krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban 49½—50— krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 49—49½ krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 49——50 krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——.— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 48½——49 krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 47½—48— krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 47½—48 krajcárig.

Sertéslétszám: 1899. május 10. napján volt készlet 42.326 darab, 1899. évi május 11. napján felhajtatott 1640 darab, 1899. évi május 11. napján elszállittatott 515 darab, 1899. május 12. napjára maradt készletben 43.451 darab.

Napirend.

Naptár. Szombat, május 13. — Római katolikus: Szervác pk. — Protestáns: Szervác. — Görög-orosz (május 1.) Jerem. — Zsidó: Szivan 4. Sab. Bamid, 6. Perik. — A nap kél reggel 4 óra 10 perckor. — Nyugszik este 7 óra 10 perckor. — A hold kél reggel 6 óra 45 perckor. — Nyugszik este 10 óra 49 perckor.

A miniszterek nem fogadnak.

Sorozás a Mária Terézia-kaszárnyában (Üllői-ut) reggel 8 órától. Sorra kerül az idegenek közül 170 ember.

A tavaszi lóversenyek ötödik napja. Kezdete délután 3 órakor.

Országos főiskolai sportverseny délután 3 órakor a millenniumi nagy versenypályán.

A tudományegyetem alapitásának évfordulója alkalmából délelőtt 10 órakor mise az egyetemi templomban, délelőtt 11 órakor ünnepi ülés az uj városháza disztermében.

Az acetylén-kiállitás és a háziipari kiállitás megnyitása délután öt órakor Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter által.

A magyar kereskedelmi csarnok értekezlete délután 3 órakor az adóemelés ellen.

A magyar pedagógiai társaság felolvasó ülése délután öt órakor az Akadémia heti ülésteremben.

A Mária Dorothea-egyesület tanitónői szakosztályának ülése délután fél 6 órakor, Andrássy-ut 65. szám alatt.

Az országos bányászati és kohászati egyesület budapesti osztályának rendes havi ülése délután 6 órakor saját helyiségében (Thonet-udvar I. em.)

Nemzeti muzeum: Képtára. Nyitva délelőtt 9-től délután 1 óráig. A muzeum többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

Tavaszi nemzetközi tárlat a műcsarnokban. Nyitva délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belépődij 50 krajcár.

A néprajzi muzeum (Csillag-utca 15.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

Az uj országház kupolacsarnoka megtekinthető délelőtt 10—1-ig. Belépődij 20 kr.

Deák mauzoleum a kerepesi-uti temetőben, nyitva délelőtt 9 órától délután 6 óráig.

Iparművészeti muzeum zárva.

Teknológiai iparmuzeum zárva.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyüjteménye nyitva délelőtt 10—1 óráig.

Iparművészeti Muzeum könyvtára zárva.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

A Hódoló diszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási kör képe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő dij 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállitás, kereskedelemtörténeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

Elsőrangu hazai gyártmány.

Gőzcséplők

Pontos cim:

Első magyar

Gazdasági gépgyár

részvénytársulat

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli

gazdasági gépgyára

mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes

gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel

és szakszerü felvilágositással díjmentesen szolgálunk.

Ekék. Borprések. Vetőgépek. Szecskavágók. Morzsolók.

Időjelzés.

— *A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése.* —

Budapest, május 12.

A légnyomás minimuma mélységében megnövekedve ma Közép-Oroszország fölött található. A magas nyomás Európát északnyugotról és délnyugotról érinti. Uj depresszió közeledik az angol-francia partokhoz. A nyomási különbségek Európa nyugoti felén kicsinyek.

Meglehetősen magas hőmérséklet mellett jobbára zivataros jellegü esők Európában majdnem mindenfelé voltak.

Hazánkban az idő tegnap, a nyugoti megyékben támadt zivataros esőktől eltekintve, országszerte szárazra fordult, egyuttal a hőmérséklet is emelkedett. N.-Lévárdon (Pozsonym.) mogyoró nagyságu jégeső gyümölcsben, veteményben nagy kárt okozott.

Kilátás: Tulnyomóan száraz idő várható helyi zivataroklkal jelentékeny hőváltozás nélkül.

Vizállás.

		máj. 12.	máj. 10.			máj. 12.	máj. 10.
		méter				méter	
Inn	Schärding	1.42	1.30	Tisza	M.-Sziget	1.08	0.92
Duna	Passau	2.84	3.01	„	Tokaháza	1.80	0.90
„	Linz	0.37	0.60	„	V.-Namény	3.34	2.49
„	Bécs	0.78	0.85	„	Tokaj	2.93	2.62
„	Pozsony	3.25	2.25	„	Tisza-Füred	3.58	2.74
„	Komárom	4.10	3.84	„	Szolnok	2.25	1.80
„	Budapest	4.42	3.88	„	Csongrád	2.35	1.50
„	Paks	3.90	3.30	„	Szeged	2.48	1.98
„	Mohács	4.69	4.14	„	Török-Becse	1.98	1.78
„	Gombos	4.66	4.46	„	Titel	3.35	3.18
„	Ujvidék	3.55	3.37	Ondova	Bártfa	0.68	0.75
„	Pancsova	3.54	2.82	Topolya	Hodr	0.10	0.30
„	Orsova	3.37	3.39	Bodrog	Zemplén	3.55	3.01
Morva	Magyarfalva	2.94	2.73	Sajó	Zsolca	3.—	2.62
Vág	Zsolna	1.30	1.60	Hernád	H.-Németi	1.60	1.02
„	Trencsén	1.52	1.19	Berettyó	Margita	0.30	0.32
„	Szered	2.—	1.34	„	B.-Ujfalu	0.08	0.12
Rába	Sz.-Gotthárd	3.30	1.82	Körös	Csucsa	0.—	0.—
„	Sárvár	2.75	1.43	„	N.-Várad	0.33	0.30
„	Győr	3.63	3.24	„	Belényes	0.70	0.66
Dráva	Pettau	0.—	0.—	„	Tenke	0.55	0.42
„	Zákány	1.22	0.98	„	Gurahonc	0.22	0.22
„	Barcs	0.—	2.81	„	Borosjenő	0.80	0.34
„	Eszék	0.—	3.12	„	Békés	1.54	1.10
Mura	M.-Szerdah.	1.50	1.30	„	Gyoma	1.78	1.28
Szává	Zágráb	1.60	0.90	Maros	Gy.-Fehérvár	0.53	0.40
„	Szisszek	6.20	6.15	„	Branyiska	0.—	0.16
„	Mitrovica	4.89	4.26	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.52	0.20	„	Arad	0.10	0.54
„	Szatmár	1.52	1.47	„	Makó	0.80	0.48
Kraszna	N.-Majtény	0.10	0.—	Temes	K.-Kostély	1.22	1.14
Latorca	Munkács	0.72	0.18	Béga	Kiszető	1.01	0.94
Laborca	Homonna	0.72	0.47	„	Temesvár	0.51	0.44
Ung	Ungvár	0.—	0.—	„	Bánsavorös	0.43	0.44

Szinházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHÁZ.

Szombat, 1899. évi május hó 13-án.

Mariana.

Dráma 4 felv. Irta Echegaray, forditotta Szalay E.

Személyek:

Mariana	P. Márkus	Don Joaquin	Borcsényi
Clara	Nagy I.	Don Castulo	Gabányi
Trinidad	Szacsvayné	Luciano	Dezső
Dániel	Mihályfi	Felipe	Latabár
Don Pablo	Hetényi	Claudia	Keczeri

Kezdete 7½ órakor.

Vasárnap Szentiványéji álom.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szombat, 1899. évi május hó 13-án.

Kukuska.

Lirai dráma 3 felvonásban, 4 képben. Zenéjét szerzette Lehár Ferenc. Szövegét irta Falzari Félix. Forditotta Várady Sándor.

Személyek:

Szergéj	Ney D.	I.	Kertész
Annuska	Kaczér	II.	Zolnay
Alexéj	Arányi	III.	Szabó
Szasa) pusztai	Takáts	IV.	Nyiregyházi
Djerid) kirgizek	Várady	V.	Pokorny
I.) halász	Juhász	I.	Kiss
II.)	Ney B.	II.	Ney B.
Pismen	Hegedüs	III.	Kárpát
Punin	Szalay	Katinka	Wlassák V.
Rasza	R. Hilgermann	Parasztleány	Bakonyi I.
Nikolajev	Mihályi	Katona	Strósz
Az unalmi sztarosst	Szendrői		

(számüzött kozák)

Kezdete 7 órakor.

Vasárnap Rigoletto. Bécsi keringő.

VIGSZINHÁZ.

Szombat, 1899. évi május hó 13-án.

Az „Arany Kakas".

Bohózat 3 felv. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarositotta Fái J. Béla.

Személyek:

Szikra Julis	Haraszthy H.	Klárika	Nógrády
Hürge Antal	Hegedüs	Dr. Gyárfás	Góth
Fachslmayer	Szathmáry	Müller	Tapolczai
Drzsi	Varsányi	Flóris	Gyöngyi
Eiza	Rostagni	Treszka	Sugár M.
Lorváth	Gál	Körmös A.	Kazaliczky

Kezdete 7½ órakor.

Vasárnap d. u. Tanqueray második felesége. Este Az „Arany Kakas."

NÉPSZINHÁZ.

Szombat, 1899. évi május hó 13-án.

A görög rabszolga.

Operett 3 felvonásban. Szövegét irta Owen Hall. Forditotta Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerzette Sidney Jones.

Személyek:

Antonia	Szelepcsényi	Diomed	Raskó
Iris	Hegyi	Silvius	Lubinszky
Pomponius	Solymosi	Manlius	Ujvári
Heliodorus	Kovács	Lollius	Várnai
Aspasia	Küry K.	Curius	Ternyey
Archias	Kendich	Melanopis	Csatai

Kezdete 7½ órakor.

Vasárnap d. u. A fehér csirke. Este Mária bátyja.

MAGYAR SZINHÁZ.

Szombat, 1899. évi május hó 13-án.

Miss Mary Halton vendégfellépésével.

A gésák

vagy: **Egy japán teaház története.**

Énekes játék 3 felvonásban. Irta Owen Hall. Forditotta Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzette Sidney Jones.

Személyek:

Reginald	Beöthy	Bolton	Garai
Bronville	Füredi	Yun-Csi	Sziklai
Cunningham	Kardos	Imári márki	Boross
Grimston	Vidor	Mimóza, gésa	M. Halton
Downey	Simon	Molly Seamore	Ledofsky

Kezdete 7½ órakor.

Vasárnap d. u. Aranylakodalom. Este A gésák.

ŐS-BUDAVÁRA.

Szombat, május hó 13-án.

Nyitva délután 4 órától reggeli 4 óráig.

Bokody Antal igazgató szintársulata.

Este 7 órakor a mecsettéri szinpadon:

Nagy takaritás.

Bohózat irták Korminski és Weisz. Magyar szinpadra átdolgozta Szekula Jenő.

Este 8 órakor a Corvintéri szinpadon:

A gésa-gimnasium.

Parodistikus ballet-operette. Irták: Heltai Jenő és Makai Emil. Zenéjét szerzé: Sztojanovits Jenő. Rendező: Mezei Kálmán. Balletmester: Holtzer J.

Este 9 órakor a mecsettéri szinpadon.

Hadnagy uram civilben.

Bohózatos vigjáték. Kadelburg Gusztáv után szabadon átdolgozta: Reiner Ferenc.

Este 10 órakor a Corvintéri nagy szinpadon:

Nagy nemzetközi variété előadás.

1. The Maisanes 2. 4 Madeques 3. Nobel 4. 6 Deinef 5. Quvaver.

Este 10½ órakor a Mecsettéri szinpadon:

Nagy magyar variété előadás.

Élőfénykepek, kuplék, balettszámok.

Belépőjegy érvényes a belépéstől a zár óráig, este 7 óráig 30 kr., azontul 50 kr. — Mérsékelt áru jegyek kaphatók a dohányözsdékben.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ

a Krisztinavárosban.

Szombat, 1899. évi május hó 13-án.

MÁSODSZOR:

Sárdi ház.

Kezdete 7 órakor.

Vasárnap d. u. Vereshaju. Este Sárdi ház.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.

Kezdete 8 órakor, vége 12 órakor.

Ma

„Servus Herr Stuzerl."

Bohózat 1 felv. Flerx-től.

Uj! Uj! Uj! Uj! Uj!

Fehér Gusztáv és Grettie

legjobb duettisták.

Woller Tivadar,

a jelenkor legjobb humoristája.

Szenzációs! Szenzációs!

Miss Edith Cora

szerpentintáncosnő, chanteuse.

„Uránia szinház" által bemutatva:

A **Hadi tengerészetünk** ő felsége I. Ferenc József dicsőséges uralkodása alatt.

Előadva 3 képben.

ELFEN-CHIC HÁRMAS.

!! Előleges !!

Hétfőn, május hó 15-én Gottsleben Lajos, az itt annyira kedvelt ének-komikus első vendégszereplése.

A Kőbányai Királysörfőző Goliát Malátasöre

gyógyhatása mellett a legkellemesebb **üditő ital.** Ajánlások: **Dr. Korányi, Dr. Kétly** budapesti, — és **Dr. Benedikt** bécsi egyetemi tanár urak tól.

GRCSZ ÖDÖN

szálloda, vendéglő és kávéházi alkalmazottak **elhelyezője,** valamint üzletek **adásvételét** közvetitő ügynöksége

Nagymező-utca 7. sz.

alatt létezik.

Fényképek

osztálysorsjáték-fényereménynyel.

Barátságos arckifejezés egy jó fénykép legelső feltétele. Hogy azt elérhessem, elhatároztam, hogy mindenkinek, a ki nálam **május hó 13-ig** legalább 6 darab vizitképet rendel, ½ osztálysorsjegyet **ezek ingyen.**

Rendes árak. Gyönyörű kivitelü képekért mérsékelt árakért mindenki régi jó hirneve kezeskedik.

Pobuda Károly

fényképész,

Budapest, VIII., Üllői-ut 34. sz.

Alapittatott 1865-ben.

A legjobb

zongorák

pianinók és harmoniumok legolcsóbban kaphatók tökéletes jótallás mellett

Heckenast Gusztáv

hirneves zongora- eladási és kölcsönző intézetében

Budapesten, most IV., Gizella-tér 2. sz.

Ehrbar cs. és kir. udvari zongoragyár, továbbá Schiedmayer és fiai stuttgarti udvarizongoragyár, és Thuringian Organ C. a világ legjobb és legolcsóbb harmoniumai egyedüli képviselete.

Árjegyzék ingyen.

Mielőtt

férfiruha-szükségletét fedezné, kérem saját műhelyemben tiszta gyapjuszövetből a legujabb fason után készitett dusan felhalmozott készletet megtekinteni.

Szolid árak.

Nagy választék **angol szövetekben. Megrendelések mértek után** legelegánsabban és leggyorsabban eszközöltetnek.

Weiner Károly

Budapest, VI., Andrássy-ut 9. szám.

EGYETEMES REGÉNYTÁR

a legkiválóbb hazai és külföldi regények gyüjteménye. Egy-egy kötet ára csinos vászonkötésben 50 kr. Jegyzéke az Egyetemes Regénytár eddig megjelent köteteinek.

Schultz Jeanne. A forradalom	—.50
Serao M. Isten hozzád szerelem	1.—
Serao M. Bün és büntetés	1.—
Sudermann H. A kegyenc	1.—
P. Szathmáry. Balassa Bálint	—.50
P. Szathmáry. A legszebb hercegnő	1.—
P. Szathmáry. A kiengesztelt átok	—.50
Szántó Kálmán. Alkonyat	—.50
Szomaházy I. Nyári felhők	—.50
Szomaházy I. Ella k. a. ötlete	—.50
Tábori Róbert. Nagy játék	1.—
Tábori Róbert. Korhadt oszlopok	—.50
Tábori R. A negyvenéves féfiu	—.50
Tarchetti. A sziv küzdelmei	—.50
Theuriet. Veszedelmes bübáj	1.—
Theuriet. Angela. Regény	1.—
Tinseau L. A hivek	—.50
Tinseau L. A tilalom	1.—
Tinseau L. Göröngyös utakon	1.—
Tolnai. A jubilánsok. Regény	—.50

A gyüjtemény havi részletfizetésre is megszerezhető és pedig: 40 kötet tetszészerint választva (ára 20 frt) 1 frtos havi részletekben való törlesztésre, 100 kötett tetszészerint választva (ára 50 frt) 2 frt 50 kros havi részletekben való törlesztésre, az egész gyüjtemény 252 kötet (ára 126 frt) 6 frtos havi részletekben való törlesztésre.

Megrendelhető a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában **József-körut 18.**

2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesittetnek.

ÉRDEKES KÖNYVEK

olcsó áron!!

Pierre Louys: Az asszony bolondja. Forditotta Dr. Rózsa Géza 1 frt.

— „Aphrodite" Ford. Dr. Rózsa Géza 1.80

— A nazarethi szüz F. Dr. Rózsa G. —.50

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendelhető a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában **József-körut 18.**

Egészségi fehérnemü

chappe- és bourett-selyemből,

a bel- és külföld számos orvosi tekintélyétől a legjobb és higiénice legtökéletesebb alsóruhának javallva és elismerve, nélkülözhetetlen mindenkinek, touristáknak, sporthoz és utazáshoz, nyáron és télen is megfelelő minőségben hordható, rendkivül tartós, könnyen mosható, 2·50 krtól feljebb minden árban kapható. Nagy választék a legegyszerübbtől a legdivatosabb mintákig.

Valódi minőségben kapható a **selyemfehérneműgyárban:**

Pohrer & Huscher, Asch, Csehország.

Saját gyártmányu női- és férfifehérnemü, női bluzok. Saját szövőgyár. Eladás méterenkint.

Tessék ingyen és bérmentve Aschból képes árjegyzéket, mintákat stb. kérni.

MAPPIN és WEBB ltd.

London és Sheffield

ezüstáru-gyárosok

és a hires Princess Plate egyedüli készitői

mintaraktárukat Budapesten jelentékenyen megnagyobbitották. Szives megtekintésre tisztelettel meghivja a cég magyarországi főképviselője

KÜRSCHNER M., Budapest,

Mária Valéria-utca 7., II. lépcső,

a Hungária-szálloval szemben, 9-től 5 óráig.

HOLNYERTÉK A 600.000 KORONA DIJAT? HECHT BANKHÁZNÁL GYM. BUDAPEST, FERENCZIEK-TERE 6.

Osztr. cs. és magy. kir. udvari szállitó

SEMLER J.

posztókereskedése,

Budapest, V. ker., Bécsi és Deák-utca sarok.

Legválogatottabb **ujdonságok** eredeti angol

uriruha-szövetekben.

Legjobb minőségü

hölgykosztüm-szövetek,

angol **uri- és hölgyplaidek** (vigogne) és **kocsitakarók, libéria- és kárpitos posztók** minden szinben.

Szigeti Lajos

szijgyártó, nyerges és böröndös.

Cs. és kir. udv. szállitó. — Ő fensége József főherceg és Coburg herceg udv. szallitója.

Budapest, VIII., Muzeum-körut 10.

Tulhalmozott árukészlet és helyszüke miatt leszállitott árakon adom el raktáron lévő kész árulmat. Raktáron van jelenleg 200 lóra való különféle, szebbnél szebb ló- és kocsiszerszám ezüst-, nikkel- és sárgaréz-veretékre, 100 ló a való civil és 100 lóra való tiszti előirásos nyeregszer, különféle angol- és belföldi gyártmányu pokrócok, lóhólok, istálószerelékek, ostorok, lovaglóveszszők és botok. Nagy választék a legjobb minőségü utazóböröndök, táskák és necessairekből, minden izlésnek és árnak megfelelőleg, ló- és szerszámtisztitó-eszközök. Az üzletemben kiadott árukért a legszigorúbb kezeskedem, miután minden áru személyes felügyeletem alatt készül.

Tartalékos tiszturaknak nyeregszereket kölcsön is adok.

Képes katonai és civil árjegyzéket bérmentve küldök.

VASBUTOROK. DIVATÁRUK. PÉNZSZEKRÉNYEK. GYERMEK-RUHÁK. FA-BUTOROK. KALAPOK. UTAZÓ-CZIKKEK. CZIPŐK. EZÜST-ÉKSZER.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST, VII., KEREPESI UT 38.

NÁSZ- és ALKALMI AJÁNDÉKOK.

TELJES KONYHA-BERENDEZÉSEK.

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE.

PORCELLÁN-ÁRUK. FÜGGŐ-LÁMPÁK. OPTIKUS-CZIKKEK. SZŐNYEGEK.

FEGYVEREK. JÁTÉK-ÁRUK. INGA-ÓRÁK. DISZMŰ-ÁRUK. ZSEB-ÓRÁK. CHINA-EZÜST. ESERNYŐK. SZÖVETEK. KOSÁR-ÁRUK.

Gyengeségi állapotok

(impotentia) ellen páratlan sikerű gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES

HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZETÉT

BUDAPEST,

VI. Teréz-körut 44. I. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Rendelés délelőtt 8—1-ig, délután 2—8-ig.

A legrégibb származásu

VISZKETEG ÉS SÖMÖR

minden neme és faja ellen figyelemre méltó készítmény az

ICHTIOL-SALYCYL

mely ezen bajokat alaposan gyógyítja!

Orvosok által is rendelve és ajánlva!

Tek. Erényi Béla gyógyszerész urnak Szabadszálláson. A hozzám kisérletezés végett beküldött, Uraságod által készitett „Ichtiol-Salicyl"-t a viszketeg minden neme ellen (ótvar, bőrlobok) teljes megelégedéssel használtam és mint legmegbizhatóbb szert a viszketeg és sömör bántalomban szenvedőknek a legmelegebben ajánlom. — Tisztelettel dr. Lányi László városi orvos, volt katonafőorvos.

Egy nagy tégely ára 1 frt 50 kr. Utasítás mellékelve.

Postai rendeléseket azonnal elintéz a készítő Erényi Béla Szabadszállás 4. (Pestmegye); kapható a főraktárban is: Török József Király-utca 12.

Boniczkyné Bajza Lenke

válogatott regényei

28 diszkötésü kötetben.

1. Nyomaveszett 2 k. 4.—
2. Delia ..... 1 „ 2.—
3. Az anyajegy 1 „ 2.—
4. Egy szegény leány története 1 „ 2.—
5. Hercegi korona 2 „ 4.—
6. Családi hagyomány ..... 3 „ 6.—
7. Öt órakor ..... 1 „ 2.—
8. Megkésett fecske ..... 2 „ 4.—
9. A titok ..... 1 „ 2.—
10. Átültetett virág 2 „ 4.—
11. Ruth ..... 1 „ 2.—
12. A vér hatalma 1 „ 2.—
13. Arany kigyó 2 „ 4.—
14. Opál ..... 1 „ 2.—
15. Szőke mint a buza ..... 2 „ 4.—
16. Ár és apály ... 1 „ 2.—
17. Az erdei lak ... 2 „ 4.—
18. Becsületszó ... 2 „ 4.—

A 28 kötetből álló gyűjteményt egyszerre való megrendelés esetén 56 frtért szállitjuk, mely összeg 2 frt 50 kros egymásután következő havi részletekben törleszthető.— Az egyes kötetek a kitett bolti árakon külön is kaphatók. Az ár és 20 kr. portó előleges beküldése esetén bérmentve.

Megrendelhető ‚BUDAPESTI NAPLÓ' kiadóhivatalában, József-körut 18-ik szám.

Elgyengült férfierő

(impotentia)

bármily **öreg korban** is csakis az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro Massage

vagy

Psychrophor

által gyógyitható legrövidebb idő alatt biztos és állandó sikerrel

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos

Elektrotherapiai rendelő intézetében.

Budapest, V., Váci-körut 4. sz. I. em.

Rendel; délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig.

GARANCIA: 25 évi részben katona-, részben magánorvosi praxis.

Külön váró- és gyógytermek.

Levelekre azonnal diskréten válaszoltatik.

Luser L. -féle tourista-tapasz.

Biztosan és gyorsan ható szer tyukszem, szemölcs és a talp, valamint a sarok bőrkeményedései, továbbá mindennemű bőrelszaruosdás ellen. A hatásért jótállás vállaltatik.

Tapaszt csak egy nagyságban lehetek és pedig darabonként 60 krért. Mindig határozottan LUSER-féle tourista-tapasz kérendő.

Központi sztk. raktár: **SCHWENK L.** gyógysz. MEIDLING-BÉCS.

Csak akkor valódi, ha minden használati utasitás és minden tapasz a mellettes védjegyével és aláirással el van látva, azért is erre ügyelni kell.

1 doboz ára 60 kr.

Vidékre 80 kr. előzetes beküldése mellett bérmentve.

Magyarországi főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógysz. Budapest, Király-utca 12.

Polgár Sándor

egyetem. gyakorlott orvosi mű- és kötszerész

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos- sebészi és betegápolási tárgyakban.

Saját találmányu, m. k. szabadalmaz. Polgár-féle

sérvkötő,

haskötő, görcsér elleni gummiharisnya, orthopaediai készülékek, csülábak s kezek stb.

Valódi francia különleges gummiharisnyák F. Berguerand fils párisi gyárából.

Ulánzás ellen védve 14302. sz. a.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

FOGAK 2 frttól a nélkül, hogy a gyökeret el kellene távolitani, szájpadlással s a nélkül is (hidmunka.) Foghuzás fájdalom nélkül. (Cocain injectio.) Igen tartós fogbonés. — **Fogkoronák** gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpadlást fölöslegessé teszik.

Fogorvos **Dr. NEUFELD.**

Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám.

Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

Kiss József

összes költeményei.

Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a varrógépről cimü hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ára a költő acrképével diszes vászonkötésben 1 frt 50 krajcár.

Ez a legszebb, legolcsóbb s legkedveltebb ALKALMI ajándék.

Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre külettik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

1 összehajtható vaságy matráccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengerifű fejvánkos	1.—
1 „ cachmir paplan	2.50	1 levarott szalmazsák	2.25
1 „ selyem cachmir paplan	3.50	1 „ matrác	3.80
1 „ atlasz cachmir paplan	4.80	1 Crinde Afrique matrác	4.50
1 „ atlasz selyem paplan	7.50	1 lószőr „	12.—
1 „ fodros atl. selyem paplan	12.—	1 párnázott ruganyos matrác	16.—
1 „ jó vászon ágylepedő varrás nélkül	1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.50
1 drb jó vászon chiffon paplan lepedő	1.80	1 ablak tunis függöny	1.50
1 drb flanel takaró pokróc	1.80	1 bouret ágytoritó	2.20
1 drb jó lópokróc	1.50	Futószőnyeg mátorenkint krtól 4 frtig.	25

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függönyágy- és asztalteritő stb. nagy vál asztékban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Nem tetsző árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk

Térképek, utmutatók.

Kirándulóknak, turistáknak a fővárosba kerülő idegeneknek nélkülözhetlen:

Budapest és környéke. Baedekerszerü utmutató a fővárosban és környékén. A főváros és környéke térképével. Irta Palóczi Lipót. Ára piros vászonkötésben . . . . . 80 kr.

A mai Budapest. Emlék és utmutató a fő- és székvárosban. Számos képpel és egy nagy, szines tervrajzzal. Szerkesztette Kahn József. Ára . . . . . 1 frt.

Budapest tervrajza. Rajzolta Jovernik Nándor. Kimeritő, pontos tájékoztató. Ára . . 30 kr.

Ugyanaz szinezve, a főváros nevezetesebb épületeinek és emlékműveinek szép nyomásu képeivel. . . . . 50 kr.

Budapest kirándulási térképe. A főváros és vidékének tourista-térképe. Pompás, szinezett. kitünően használható térkép. Készitette Hatsek Ignác. Ára . . . . . 50 kr.

Irodáknak, iskoláknak és egyéb intézeteknek, valamint magánosoknak kitünő szolgálatot tesznek:

Hatsek Ignác. Magyarország nagy vasuti térképe. A legujabb adatok nyomán. Ára 4 frt. Vászonra huzva . . . . . 8 frt.

Hatsek Ignác. Megyei térképek. Magyarország összes megyéiről, a jellemző népszokások, viseletek, a megyebeli nevezetességek, ipari- és közgazdasági főbb terméyek szines képekben való feltüntetésével. Ára a 31 térképnek együttvéve, diszkötésben . . . . . 12 frt.

Megrendelhetők

a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában, József-körut 18.

Millió embernek

a Schneider-féle

Páfrány-tokocskák (Galandóc elhajtó)

adták vissza teljes egészségüket.

Pántlikagiliszta

fejestől a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül a legrövidebb idő (6 perc) alatt teljesen elhajtatik. E kitünő gyógyszer nemcsak a galandféregben, hanem gyomorbajban szenvedőket is biztosan meggyógyitja.

Millió embernek e szer adta vissza egészségét!

(Védjegy.) 5024

A pántlikagiliszta tünetei a következők: az étvágy hiánya, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, émesztetlenség, étvágytalanság, gyakori rosszullét, ájulások, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemlés, a test megdagadása, gyakori felböfögés, bélgörcs, szuró fájdalmak, szivdobogás, a vérkeringés rendetlenségei különösen nőknél, gyakori fölfúlás stb. stb.

A páfrány-tokocskák nem árthatnak, ha a férgek nincs is jelen. Tökéletesen Védő. Rendelésénél az életkor megjelölendő.

Számtalan elismerés hálanyilatkozat

Az eredeti „Box használati utasitással a beküldött részére postai utánvétel ..... frt a pénz előleges beküldésével ..... 3.50 „

Egyedül valódi kapható:

SCHNEIDER JÓZSEF gyógyszerésznél

RESICA, Fő-utca 5. (Délmagyarország.)

Pántlikagiliszta az gyomorban szenvedő az emberiség fő része.

Kettős delejvillamos csillag.

86867. sz. ném. bir. szab. gyógyit és fölvidit képesség mellett! Csuz, reumatizmus, asztma, álmatlanság, fülzugás, nagyothallás, idegesség, étvágyhiány, sápkór, fejfájás, migrén, impotencia, fejfájás, epilepzia, valamint minden idegbaj esetében. Az a páciens, aki készülékemből 45 nap alatt nem gyógyul meg, azonnal visszakapja pénzét.

A kis készülék 2 frt. Könnyebb betegségeknél használandó.

A nagy készülék 3 frt. Idült betegségeknél használandó.

Szétküldése utánvéttel vagy előleges ártéritéssel.

Müller Albert, Budapest, V. Kálmán-utca 19/A. sz.

OSZTÁLYSORSJEGYEK

a május 18—19-iki

húzásra a következő árakon kaphatók:

1 egész sorsjegy . 6 frt,
1 fél sorsjegy . . 3 frt,
1 negyed sorsjegy 1 frt 50 kr.,
1 nyolcad sorsjegy 75 krért.

Vidéki megrendelések rögtön és pontosan elintéztetnek.

Megtörtént huzás után a huzási jegyzéket minden vevőnek megküldöm. Nagyobb nyereményről táviratilag küldök tudósitást.

Ifj. Schön Ármin

osztálysorsjegy-főelárusító

Budapest, VII., Erzsébet-körut 48. szám.

SEMMI SE BIZTOS!!!

csak a következő:

és pedig a magyar kir. szab. osztálysorsjáték IV-ik sorsjátékának I-ső osztályu huzása már jövő héten, május 18. és 19-ikén lesz, és ezen játéknál a sorsjegyek felére okvetlen nyeremény esik.

Sorsjegyek a lenti eredeti árakon kaphatók

Beimel banküzletnél,

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 13. szám.

a szab. osztálysorsjáték főelárusitójánál.

Árak a május 18. és 19-iki huzásra: Egy egész 6 forint, egy fél 3 forint, egy negyed 1 forint 50 kr., egy nyolcad 75 kr.

EGY MILLIÓ

korona főnyeremény.

Évenkint 11 huzás.

Ezen hirdetésre való hivatkozással és 2 részletnek, azaz 5 frtnak hozzám juttatása ellen, kiszolgáltatom az alant felsorolt sorsjegyek 36 hóra szóló részletiveit 3 havi nyugtával, vagyis

5 koronát ingyen adok

és a részletiveken felsorolt sorsjegyek már a legközelebbi huzásokon is résztvesznek!

A sorsjegyek a következők:

1 4% magyar jelzálog nyeremény.	Huzás május 15-én
1 3% osztr. földhitel „ „	„ 15-én.
3 Jósziv-sorsjegy „ „	„ 15-én.
Magyar vörös kereszt-sorsjegy „ szept.	1-én.

BEIFELD JÓZSEF bankháza

Budapest, Károly-körut 1. sz.

Alapittatott 1874. Alapittatott 1874.

---

bank- és váltó-üzlet részv.-társ.

Budapest, V., Dorottya-utca 12.

190,000 korona nyerhető:

	Árak:
1 darab 4 százalékos Magyar Jelzálog-sorsjegy-igérvénynyel. Huzás május 15-én, főnyeremény 00,000 korona.	1.75
1 darab 3 százalékos Osztrák Földhitelsors jegyigérvénynyel. Huzás 1899. május 15-én, főnyeremény 90,000 korona.	1.75

A kettő együtt csak **3.25 frt.** frt 3.50

Postai rendeléseknél 15 kr. portó.

Allright The America Monarch

kerékpárok

a világ legjobb gépei.

Javitások pontosan és leikismeretesen eszközöltetnek.

Kaphatók:

Philipovits Emil

Budapest, VII., Erzsébet-körut 34.

Aki célszerű és olcsó ruhát akar venni, az forduljon csakis az

első budapesti

férfi- és gyermek-ruha

különlegességi áruházához

BUDAPEST, IV. ker., Károly-körut 26. szám.

1 férfi-öltöny	6.50
1 férfi-havelok (teveszőr)	6.—
1 férfi-felöltő	8.50
1 gyermekruha	2.50

(feljebb.)

Éppen most jelent meg!

Víg történetek.

Irta

Murai Károly.

Ára 1 frt 50 kr.

Megrendelhető: a „BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában, Budapest, József-körut 18. szám.

Verne Jules müvei:

Az eddig megjelent 5 kötet czimei:

A győzedelmes Robur.

A kárpáti kastély.

Egy sorsjegy.

Robinsonok iskolája.

Lángban álló szigettenger.

E gyüjtemény egyöntetü kis 8° alaku és pompás szinnyomatu boritékkal van ellátva.

Ára 2 frt 50 kr.

Megrendelhető a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában, **József-körut 18.**

PAULA

A legszenzációsabb gyógyviz.

VIZ!!!

Székrekedés, emésztési akadály **gyomor- és alhasi bántalmaknál** (hólyag, vese- és aranyér) hatásában páratlan! Kellemes izü, könnyü kénszaggal bir.

Főraktár: UTASI FERENC, Andrássy-ut 30. sz.

Nagyban és kicsinybeni eladás.

FROMMER ELEMER, Váci-körut 28. szám.

Petrovics Miklós droguista, főraktár IV., Bécsi-u. 2.

Nemzetközi

Acetylen Kiállitás Budapest,

Megnyitás május 13.

Vasutak, hajók, gyárak, utcák és szalonok világitása. Kocsi, bicikli, kézi és jelzőlámpák. Motorok, kályhák, főzőkészülékek.

Városliget-Iparcsarnok.

Nyitva naponta d. u. 4—10-ig.

Házi ipari bazár az ország legérdekesebb házi ipari specialitásaiból ugyanott május 13—16-ig.

Belépti dij 20 krajcár.

Huzás már május hó 18.

Fényeremény a legkedvezőbb esetben

Egy millió korona.

Az alólírt főárudában nyeretett és azonnal fizettetett ki az első sorsjátékban a

600,000

koronás jutalomdij.

Ajánlok az I. osztály huzásához:

egy egész eredeti sorsjegyet ... frt 6.—
egy fél eredeti sorsjegyet ... » 3.—
egy negyed eredeti sorsjegyet ... » 1.50
egy nyolczad eredeti sorsjegyet » —.75

Vidéki megrendeléseket Granátos-utcza 14. sz. alatti irodába czimezni kérem. Az első osztályu sorsjegyek szétküldése utánvét mellett, vagy a betétösszeg előzetes beküldése ellenében történik. A hivatalos tervezet minden megrendeléshez csatoltatik. A huzási jegyzéket a huzás megtörténte után azonnal b. czimére juttatom.

Sorsjegyek Károly-körút 28. (Károlykaszárnya) sz. a. üzlethelyiségemben is kaphatók.

BIHARI EDE

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitója

Granátos-utcza 14 sz. BUDAPEST Károly-körút 28. (Károlykaszárnya.)

MAGYAR ANEKDOTA-KINCS

MÜHLBECK KÁROLY rajzaival.

Gyűjtötte és magyarázza TÓTH BÉLA.

Nagyérdekű irodalmi ujdonság!

1 forintos havi részletben fizethető.

Amin a magyarság Árpádtól e mai napokig jóizűen kacagott s a mibe szelid vagy borsos humorral belefektette életbölcsességét, mindezt az élvezetes és viditó anekdotát garmadába gyűjtötte *Tóth Béla*, a legelmésebb magyar tárcairó. A humor és tréfa fényes tüzijátékaiban gyönyörködik, a ki ezeket a lapokat elolvassa; bennük nemcsak a magyarság hagyományos, hires humorára és mókáira talál, hanem a szittya faj szellemének savára is. Mulattatóbb s magyarabb könyv nem is készült még a magyar család számára, mint ez az anekdota-gyűjtemény, a mely sok jóizű, bolond, furcsa, ámulatba ejtő históriát mesél el, de óva kerüli a trágárságot s a mely finom tükörben mutatja be: min vidult, min kacagot, min mosolygott ezer esztendőn át a magyar.

A Magyar Anekdotakincs öt kötetben jelenik meg.

A teljes mű ára füzve 12 frt. Diszkötésben 16 frt, mely összeg 1 frtos havi részletekben fizetheti.

A munka 25 kros füzetekben is kapható. Előfizetési ár 10 füzetre 2 frt 50 kr., 20 füzetre 5 frt.

Az I. füzet kivánatra ingyen.

Itt levágandó s a „Budapesti Napló" kiadóhivatalának Budapest, József-körut 18. sz. beküldendő.

A „Budapesti Napló" kiadóhivatalának Budapest, József-körut 18.

Áruiltezett ezennel megrendelem a MAGYAR ANEKDOTA-KINCS cimü munkát öt kötetben 16 forint összértékben, fizetendő 1 frtos havi részletekben a szállitástól kezdődőleg Budapesten, a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában. Az esedékes és le nem fizetett részleteket a kiadóhivatalnak jogában áll költségemre postai megbizással bevonni. A részletek be nem tartása az egész gyüjtemény árát azonnal esedékessé teszi. A szállitás alkalmával az első részletet kérem utánvenni.

Név és állás: .....

Kelet: .....

Lakhely .....

Fizetendő Budapesten.

Valódi ROVART IRTÓ POR a Fecskendőben 10 krajcárért.

Biztosan és gyökeresen kiirt *poloskát, szöcskét és csótány-bogarakat, molyokat, legyeket, hangyákat, növényrovarokat* stb. *Fulgurin-rovarpor* csak az összes kulturállamokban szabadalmazott és törvényileg védett fecskendőkben **10 kr.-ért** lesz elárusitva.

Tehát mindenütt kérjünk *Fulgurin-rovarport a fecskendőben, 10 krajcárért!* Csak egyszeri próba szükséges! Aki ezt a port egyszer veszi, más gyártmányt többé nem kiván. *Fulgurin-rovarpor a fecskendőben* Budapesten és az egész országban mindenütt kapható, ahol az ezt hirdető felirat van kiszegezve. Fulgurin-rovarpor a fecskendőben nagyban és kicsinyben, valódi alakban és minőségben rendelhető csak:

REISS B. vegyészeti termények gyárából,

BUDAPESTEN, VII., Király-utca 41.

I. emelet.

hová minden irásbeli megrendelés intézendő és a mi — minden tévedés elkerülése végett — különösen figyelembe veendő!!! Próbamintát 20 krajcár beküldése mellett (levélbélyegben is fizethető) bérmentve küld a gyár bárhová. Fiókraktárak BUDAPESTEN: Török József, gyógyszerész, VI., Király-utca 12. sz.; Kálai Sándor, VII., Király-utca és Károly-körut sarkán; Böhm Károly, V., Nagykoronа-utca 12., Krayer E. és társai, V., Váci-ut 14. sz., Frankel-féle vasudvarban és VII., Kerepesi-ut 50. sz., a Népszinház átellenében; Takács Lajos, IV., Kossuth Lajos-utca 19. sz.

Orvosi rendelő intézet

sulyos krónikus betegségek gyógyitására

Budapest, V., Váci-körut 18.

Számos sulyos betegség, amelyek eddig legnagyobb gondot okoztak az orvosnak s amelyeken tudományának tehetetlensége zátonyra jutott, immár

Dr. KOVÁCS I.

egyet. orvostudor Hámopata

uj hámopatiai gyógymódja által eredményteljesebb kezelésben részesülhetnek. Páratlan gyógyhatásunak bizonyult a Hämotherapia:

Asthma, sziv- és gyomorbántalmaknál; **köszvény,** sápkórság és hólyagbántalmaknál;

sulyos **idegbajok** (migrain, álmatlanság, szédülés, hysteria és Neurasthenia)

makacs **vér- és bőrbántalmaknál.**

(Utóbbi betegségeket chemiai orvosságok mellőzésével, saját találmányu belégzési gyógymódjával kigyógyit.)

Egyetlen és legbiztosabb védelem: **Szélhűdés, kezdődő vakság** és **elmezavar ellen.**

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—7-ig. — Levélre válaszol. — Meghivásra beteget látogat (a vidéken is.) — Kivánatra külön rendelés.

Melyik nőnek ne volna legfőbb törekvése az, hogy tudjon sütni, főzni?

A jó étel elkészitése igazi művészet

Erre a művészetre tanit meg a

Képes Budapesti Szakácskönyv

St. Hilaire Josefa, Kovács Irma, Dorn Anna, Gombos Erzsi, Moesz Gézáné, özv. Gyöngyössy S.-né nyomán szerkesztette

ZEMPLÉNYI SZABÓ ANTÓNIA.

Függelék:

A magyar gazdasszony kincstára.

Hatodik, négy szinezett képpel, 53 fametszettel és számos kiváló magyar étellel bővitett kiadás. Nagy negyedrétü 583 lapon, a legdiszesebb kiállitásban.

Ára füzve csak 1 frt 80 kr. Tartós félvászonkötésben, szinnyomatu táblával 2 frt. — Diszkötésben 3 frt.

E legjobb és legterjedelmesebb valódi magyar szakácskönyv közel 1500 ételt s egyéb receptet vagy tárgyat tartalmaz, ami által minden háziasszonyra igazi nélkülözhetlen kincsesé válik!

Egyszerü és nagyuri konyha vezetésére egyaránt alkalmas.

Megrendelhető (a pénz előleges beküldése esetén bérmentve) a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában, **József-körut 18.**

Dr. Mitzger-féle intézet.

VI., Andrássy-ut 76.

A modern hygienia és orvosi technika elsőrendü vivmányai szerint a korszakalkotó **„Kataphorese"** gyógymód alapján berendezett Hydro-elektrotherapiai intézetet **páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk**

Női betegségek

u. m.: mindennemü idült idegs és nemi-betegségek, a női ivarszervek hurutos vagy izzadmányos folyamatai, az altesti szervek szabálytalan működési, vese- és hólyagbajok, vérszegénység, sápkór, általános gyöngeség, magtalanság stb. ellen. **Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.** Levelekre dijmentesen válaszoltatik. Rendelés **12—3-ig** és **6—7-ig.**

Minden szó egyszeri beiktatása petit betükből 2 kr. Cimmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és **ELŐFIZETÉSEK** felvétetnek a **BUDAPESTI NAPLÓ** részére **a kiadóhivatalban** József-körut **18.**, *valamint a következő dohánytőzsdékben:*

Breuer nővérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.

Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 38.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagytőzsde, Kerepesi-ut 1.

„Szerény 18." Csütörtökön levél ment a kivánt helyre. 6445

Hölgyeim! Egy szerény fiatal leány ismeretségét keresem, kinek 6—8000 forint hozománya van. Ajánlatokat „Adonis" jelige alatt a kiadóba kérek. 2832

Piros szegfű 19-nek. Levele ment 2298 Tavaszi őszintétől.

Tubarózsa. Levelét későn kaptam Ujabb találkát kérek. 6445

Milus, miért késik válasza, nem olvasta szombati hirdetésemet, mielőbb válaszát várva öleli szerető 2301 Palija.

Fehér fátyol! Lássa, én egészen más ember vagyok! Lassan melegszem fel, de ha már benne vagyok, akkor igazán vonzódom, a mit különben láthat is. Azt nem tudom, hogy volt-e fönn Pesten s ha volt, mért nem értesitett. Mindenesetre kimeritő választ kérek. Nem értem, mit akart a csókról mondani? Minden jókat! 6749

Herminka! Nagyon kicsikőt irt, de azzal is boldoggá tett. Okvetlen elmegyek jelzett helyre 3 óra tájon és már türelmetlen várom az időt midőn kedves csevegését ismét hallhatom. Addig is üdvözlöm. 6328

Édes Zsiga. Kedves levelével véghetetlen boldoggá tett. Sokat gondolok én is Önre hasonló óhajokkal. Vigaszom a közeljövő midőn sok sok rettegéssel bár de ujból gyakran együtt lehetünk. Addig is legyen jó hozzám. Irjon sokat és sokszor az Önt igazán szerető édes 2299 Babának.

Esketési Ügyvivőség (VII., Erzsébet-körut 7.) a házassághoz szükséges összes okmányoket és engedélyeket szerzi be. Továbbá jogtanácsos utján eljár ullevél, névmagyarositás, katonai, törvényesitési, örökbefogadási, mindennemü külföldi stb. ügyekben. Kérvényekről pontos információt nyujt. Ügyvezető: margitai, sámsoni és menyói Margitay Zoltán.

Vezérlő csillagom Ma 15 napja, hogy tőled édesem fájó szivvel utra keltem, de nem méltattál egy levélre sem. Vajjon miért e nagymérvű büntetés — tudtommal nem szolgáltam reá. Hogy éppen semmit se hallass magadról, ezt nem reméltem. Esdve kérlek irj édesem mindent, mi azóta történt veled. Tudod szivem mennyire érdekel minden mi véled történik. Jövetelem még nem biztos — remélem nem voltál sehol sem — csókol sirig hü. 2296

Hordó-korcsolyát kercsek megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Kávémérésbe egy kiszolgálónő felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 4296

Malom- és gépszakmában jártas fiatal könyvelő alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2296

Mérlegképes tisztességes fiatal könyvelő megfelelő alkalmazást keres. Szives ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Könyvelő" jelige alatt. 2297

Fiatal fiu igyekvő és szorgalmas szolgai minőségben azonnal felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Makulatura papir eladó. Cim a kiadóban.

Jó és szépirásu fiatal ember bárminő megfelelő állást keres, vagy irásbeli munkát. Cime a kiadóhivatalban. 2048

Egy tisztességes nőtlen ember, kinek saját terményüzlete volt, 1500 frt óvadékkal pénzbeszedő vagy hasonló bizalmi állást keres. Levelet D. B. jelige alatt kér a kiadóba. 2252

Egy intelligens megjelenésü uri ember pénzbeszedői, raktárnoki, vagy más megfelelő állást keres, esetleg óvadékkal is rendelkezik. Cim a kiadóhivatalban. 2220

Nagyon szépen butorozott szalon kényelmes hálószobával együtt, mely két személynek is alkalmas, teljesen különbejáratu, férgmentes és tiszta, egy-két urnak vagy hölgynek junius 15-re kiadó. 2290

Képes levelezőlapot óhajtanék váltani előkelő szellemes fiatal hölggyel, magam is előkelő család fiatal tagja lévén, későbbi személyes ismeretség nincs kizárva. a legnagyobb discretióról biztositva, levelet „Secessió" jeligével továbbit a kiadóhivatal. 2284

Bankhivatalnok délutáni foglalkozást keres szerény dijazás mellett, szives megkeresések „törekvő" cimen a kiadóhivatalba kéretnek. 2283

Olcsó villa az Ujpest-Palotai állomás és a villamos vasut közvetlen közelében jutányos áron azonnal átvehető készpénzfizetés mellett. A 4 szoba, fürdő, és gyermekszobán kivül szép nagy gyümölcsös és virágkert is tartozik hozzá. Cim a kiadóban. 2288

Ácsmunkát zsindelyezést, minden kisjavitást Pesten vagy gazdaságokban napszámba is olcsón megcsinálok. Értesitést kérek „Vidékről jött" cimen a kiadóhivatalba. 4285

„Gyógyszertár" Személyjogu jó jövőjü fővárostól két és félórányira szép fekvésü lakásu szép vidéken készpénzen eladó, két ezren felüli forgalmu. 4287

Kiadó lakások VI., Nagy János-utca 1/B sz. házban földszinti és emeleti utcai és udvari lakások kaphatók. A lakások minden kényelemmel és modern berendezéssel. 4289

Egy nagyfuvarosnál egy kovácsmühely és lakás kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 4290

Eladás. 360 holdas nemesi birtok az első zónában, Budapesttől egy órányira, állomástól félórányira, uri lakkal és gllő gazdasági épületekkel eladó. Cim a kiadóhivatabaln. 4246

Takaritást elvállalok. Cim a kiadóhivatalban. 2294

Hitel. Egy budapesti hitelszövetkezet 40,000 frtot apróbb kölcsönökre, 50—200 frtos 3 aláirással ellátott 3 havi váltóra 8% mellett óhajt kiadni. Megkeresések válaszbélyeggel „Szövetkezet" jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 4291

Eladó lovak egy sárga és egy szürke 16 markos 8 éves kocsi-ló — értekezhetni Ménesi-ut 57. 4293

A dunakeszi határban az alagi futópályához közel tiz holdas birtok készpénz fizetés mellett eladó. Különösen versenyistállók részére alkalmas. Bővebb felvilágositást ad Zsoldos Antal Fő-tér. 4292

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle pemetfücukorkát.

Viszketeg és csömör ellen vegyenek 3 koronáért Bényi-féle Ichtiol-Salycilt.

Gymnasiumi és reáliskolai tantárgyakból, magyarul, németül, franciául, latinul görögül, elismert legjobb módszer szerint tanit, kitünő philologus és mathematikus. Elfogad magántanulókat. Előkészit egyéves önkéntességi szolgálatra jogositó vizsgára és érettségire. Goitein Henrik, Budapest, VI., Teréz-körut 32. II. emelet 14. 4260

Butoreladás. Hálószoba kredenc, szőnyegdiván, asztal sürgősen eladó. Klauzál-utca 8. ajtó 9. 4295

Bérlet. 1630 holdas nemesi birok Budapesttől, valamint állomástól egy órányira, uri lakkal, nagy majorral több évre kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 4247

Kossuth Lajos-utca legszebb helyén egy utcai lakás kiadó. Garzon lakásnak v. irodának igen alkalmas. Cim a kiadóban. 2191

Nyaralóknak igen alkalmas, 4 szobából és melléképületekből álló lakás Garam-Szent-Benedeken kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 4282

Kántor fiatal nős keres nagyobb izrael. hitközségnél állást, ki mint ilyen már alkalmazva volt, a metszés és egyéb ezen állással összefüggő teendőben jártas. Kitünő hanggal és jó bizonyitványokkal rendelkezik. Cime megtudható e lap kiadóhivatalában. 2232

Teljes ellátás 35 frtért! Kitünő ellátást és külön bejáratu csinosan butorozott féregmentes utcai szobát fürdőszobahasználat taladoke hó 15-től kezdve hölgyeknek 35 frtért. 2286

Kiadó szoba a Kerepesi-uton a Népszinház szomszédságában egy csinosan butorozott, két ablakos, tágas és világos, teljesen féregmentes szoba, tágas előszobával és külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2251

Született angol hölgy francia és angol leckéket ad mérsékelt arért. Megkereséseket „Albion" jeligével e laphoz kér.

Pék vagy tejcsarnokba kihordást el vállalok. Cim a kiadóhivatalba. 2293

Ügyvédi irnok ki az ügyvédi irodai kezelési teendőkben, magyar és német nyelvben, gyorsirászatban és a „Yost" irógép kezelésében teljes képzettséggel bir, május 15-re felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Gyakornok 20 frt kezdőleges fizetéssel részvény-társaságnál felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 2274

Egy csinosan butorozott szoba a lépcsőházból külön bejárattal május 15-ére kiadó, esetleg ellátással. Cim a kiadóban. 2285

Olcsón kiadó a Sas-utcában egy üzlethelyiségbe elcépitett deszka-emelet és lépcsővel. Cim a kiadóhivatalban. 2287

Magyar ruha teljesen jó karban és sarkantyus lakkcsizmák olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban. 2228

Fontos irodáknak Kereskedelmi tanfolyamot végzett, gép- és gyorsirásban kitünően minősitett kisasszony alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Cim a kiadóban. 2271

Szolid tisztességes fiatal leány keres pénztárnoki, irodai, vagy más megfelelő állást, esetleg óvadék mellett is. Cim a kiadóhivatalban. 2217

Épitő vállalat Budapesten, ügyes, hatóságilag jogosult **mérnök** vagy **müépitészt** (kereszténytő) keres, ki üzleti tapasztalattal bir, helybeni épitési körökben jól ismeretes és a magyar és német nyelvet teljesen ciirja. Ajánlatokat referenbákkal: „Üzletben jártas" alatt a kiadóhivatal továbbit.

Szép irásu hivatalnok bármilyen irásbeli munkát elvállal, másolásokat németül és magyarul szerény dijazás mellett. Cim a kiadóban. 5005

Kereskedelmi iskolát végzett fiatal leány ki a magyar és német nyelvet birja, a gyors- és gépirásban teljesen jártas, egy szállitási üzletben már két évig volt alkalmazva állást keres. Cime a kiadóban. 2268

Különféle butort egész szobaberendezéseket óhajtok olcsón venni. Kisebb részletekben is vásárlok. Ajánlatokat „Butor" jeligével kérek e laphoz.

Ingók és ingatlanok (földbirtokok, házak üzletek, engedmények) vételét és eladását közvetiti **olcsó áron** egy megbizható, szolid ügynökségi iroda. Cim a kiadóhivatalban tudható meg, esetleges irásbeli ajánlatok is „Bizalom" jelige alatt ide intézendők. 2257

Kereskedelmi szaktanfolyamot kitünő sikerrel végzett szép irásu fiatal leány magyar-német levelező, alkalmazást keres. Cime a kiadóhivatalban. 2154

A magyar nemességhez! Homályban lévő vagy elveszettnek hitt régi nemességek bizonyitó okmányait, családi cimereket és egyéb e munkakörbe vágó okiratokat, bárhol is lévő levéltárakból avagy privát kezekben őrzött iratgyüjteményekből kikutat és megszerez egy ezzel foglalkozó szakember. Épp igy a kamarási ősprobához s az evvel összefüggő munkálatokhoz szükséges dolgozatokat is stb. Költség és honorárium a munka komplikáltságától függvén, nem egyforma. Válaszbélyeggel ellátott komoly megkeresések az ügy részletes ismertetésével „Nobilis" cim alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 2254

Csinosan butorozott különbejáratu szoba, esetleg fürdőszoba, használattal szólid nőnek más is 15-től olcsón kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2270

Butorok.

Barok, ebédlő, angol, hálószoba és szalongarnitura, kevéssé használt, családi körülmények folytán szobánként is olcsón eladó. Megtekinthető d. e. 9—11-ig. d. u. 3—5-ig Kerepesi-ut 9. a házfelügyelőnél.

Saison! beállitával figyelmeztetem a n. é. közönséget azon szép és jó uj berendezésre, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegáns kidolgozott Makart-fényképeket készittetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelmeztetni, hogy világos ruhákban is tökéletes sikerült képeket készitek. Vidéki fényképek után nagyitások lelkiismeretes kivitelben jutányos árban eszközöltetnek. WAITZNER fényképész. Budapest, Erzsébet-körut 20. szám.

Olcsó arany és ezüsteladás, részletfizetésre is, valamint a legszebb ékszertárgyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiórák 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyürük, fülbevalók, brosstük, 6 frt 50 krtól kezdve. *12 darab valódi ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr.*, étkezőszervizek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frttól kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vágó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fémjelzéssel van ellátva. Veszünk zálogházi cédulákat. **Grünberger A. Béla örökösei** Budapest, Városház-tér 9. (Haris-bazár) I. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Éppen most jelent meg!

Chrysantheme asszonyság.

Irta: *Pierre Loti.*

Francia eredetiből fordította: **Ifj. LÓNYAY SÁNDORNÉ.**

Ára 1 frt 20 kr.

Megrendelhető: **a „Budapesi Napló"** kiadóhivatalában, **VIII. ker. József-körut 18. szám.**

Most jelent meg!

Korhadt fakeresztek

Irta: **Rákosi Viktor.**

A szabadságharcunk névtelen hőseiről szól ez a kötet, akik korhadt fakeresztek alatt, szerteszét az országban alusszák siri álmukat. Érdekes, sötéten szinezett, fantasztikus novellákban vezeti elénk a szerző a nagy nemzeti époszt, s hang, felfogás, feldolgozás annyira uj és eredeti, hogy ez a könyv a maga nemében páratlan a magyar irodalomban. **Ára 1 frt 40 kr.** Postai bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr., ha az összeg előre utalványoztatik. Megrendelhető: a *„Budapesti Napló"* kiadóhivatalában.

2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesittetnek.

EPPEN MOST JELENT MEG!

A Sárga Domló.

Irta: **PRÉVOST MARCEL.** Fordította: **Dr. Bethlen Oszkár.** **Ára: 50 krajcar.** Megrendelhető: a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában, Budapest, József-körut 18. szám.

Cheviot öltöny kék vagy fekete 16 frt, Loden öltöny minden szinben 15 frt, Felöltő 8 frt, Havelok egész gallérral 8 frt, mindentiszta gyapot.

Rothberger Jakab cs. és kir. udvari szállitónál Budapesten, IV., váci-utca 23.

Használt ruhák ujrakicserélt ennek a legmagasabb árban beszámittatnak.

Legolcsóbb Kávé

bevásárlási hely

4½ kgr. Honduras kávé 6.30
4½ „ Java-kávé 6.25
4½ „ afr. mocca-kávé 6.25
4½ „ gyöngy-kávé ... 6.30
4½ „ portorico-kávé 5.80

Szétküldés bárhova bérmentve utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Postán naponként, vasuton hetenként kétszer. A posta-csomag vegyesfajokból is összeállitható.

Németh Viktor Budapest, VIII., József-körut 44. sz.

Nagy vagyont szerezhet a **„Kereskedelmi Vegyészet"** cimü mü birtokában. E könyv, melynek anyagát korunk legkiválóbb szakférfiai állitották össze, 3 frt helyett most egy néhány napig (ajánlott postai küldéssel) **1 frt 20 krajcár** leszállitott áron kapható. Utmutatásai alapján az ország bármely helyén lakó, bármily foglalkozásu férfi vagy nő **évente 2—3000 forint** biztos jövedelemre tehet szert, tőkebefektetés nélkül, csekély fáradsággal, otthon végezhető munkával. Mindennemü kereskedők és iparosok üzletük jövedelmét megkétszerezhetik, tisztviselők és tanitóurak szabad órákban könnyü és becsületes munka árán családjok részére

VAGYONT

szerezhetnek e könyv tanitásai nyomán. Már csak néhány száz példány van raktáron, azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha haladéktalanul megrendeli, legcélszerübben postautalványon. Megrendelhető a **„Kereskedelmi Vegyészet"** könyvkiadó vállalatánál **UJPEST, István-utca 2. szám.**

Lázár Béla: Müvészeti tanulmányok. I. Magyarázó tanulmány az 1899-iki tavaszi tárlathoz. **Ára 1 korona.** Megrendelhető a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában, **József-körut 18.**

Nyomatott „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépen. Budapest, IX., Üllői-ut 25.